

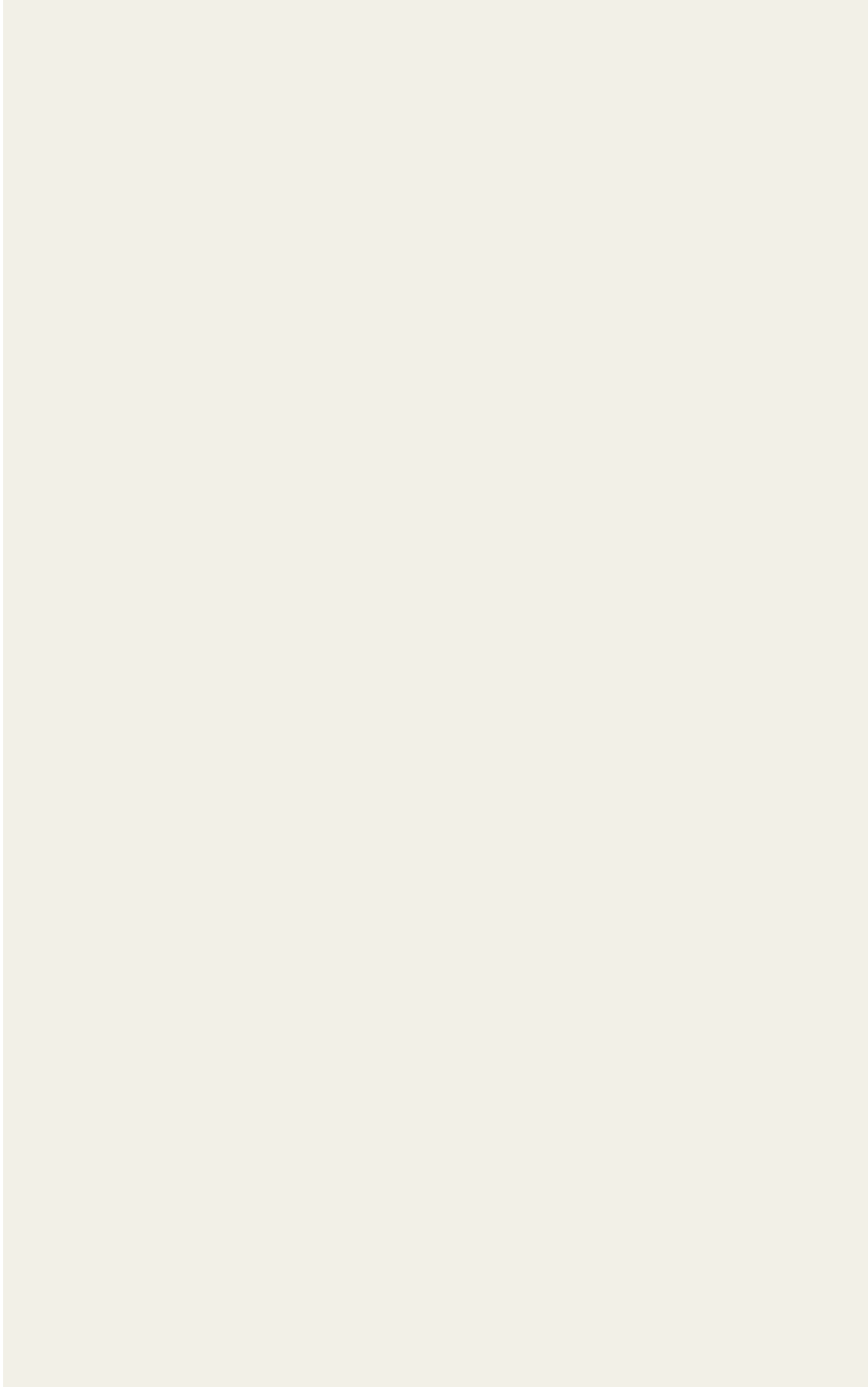

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU
TÜRK DİL KURUMU BAŞKANLIĞI

Strateji Geliştirme Müdürlüğü

ŞUBAT 2025

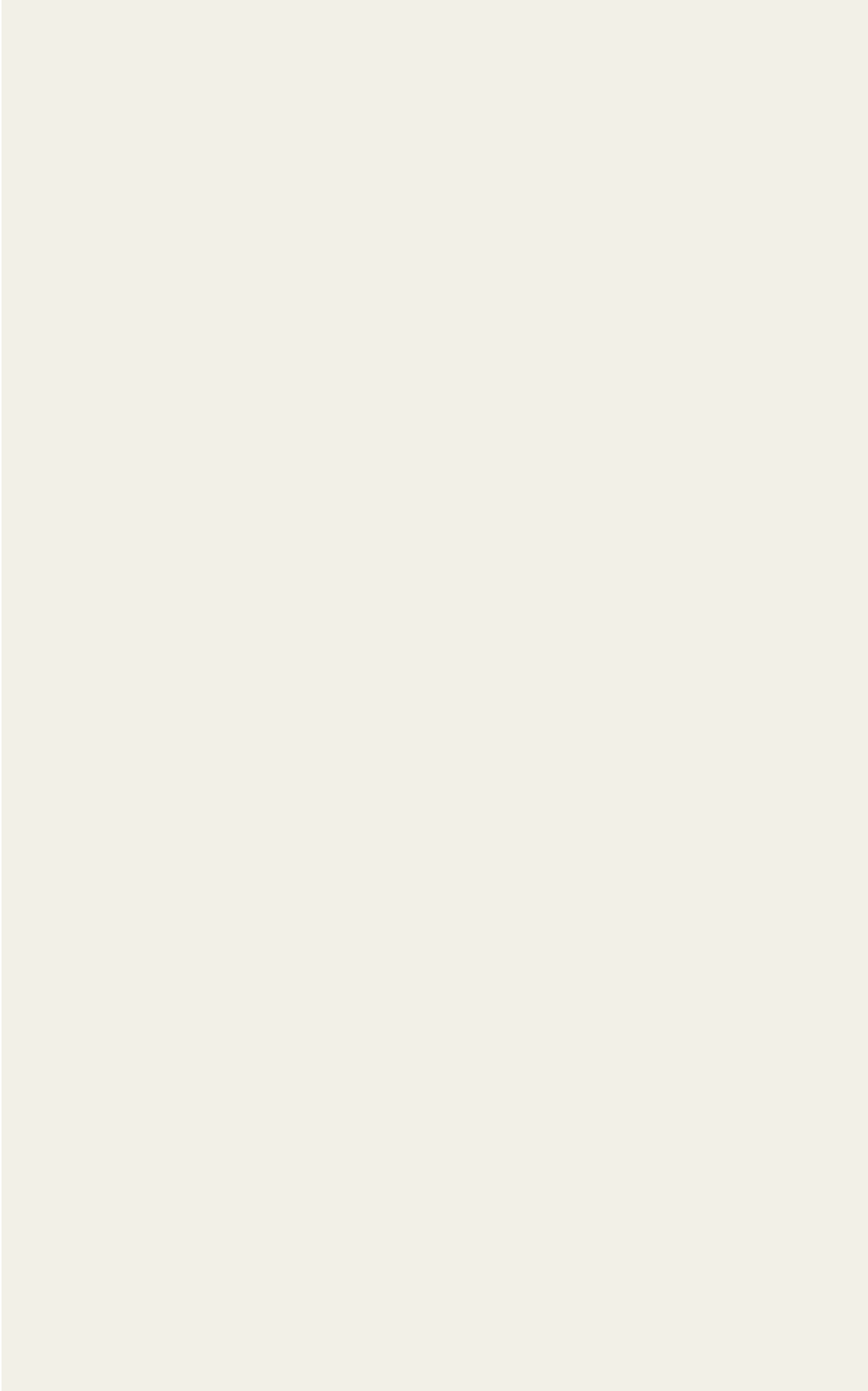
FAALİYET RAPORU 2024

*Türk Dil Kurumunun
her gün yeni hakikat ufukları açan,
ciddi ve devamlı mesaisini
takdirle yâd etmek isterim.*

Mustafa Kemal Atatürk

BAKAN SUNUŞU

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün kurucu ve koruyucu başkanlığında 12 Temmuz 1932'de Türk Dili Tetkik Cemiyeti adı altında faaliyete başlayan Türk Dil Kurumu; Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek hedefiyle çalışmalarını sürdürmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kültür kurumlarından olan bu Cemiyet, 1934'te yapılan kurultayda Türk Dil Kurumu adını almıştır.

Dili ve tarihi Türk medeniyetinin ana temeli olarak gören Mustafa Kemal Atatürk; Türk Dil Kurumunun çalışmalarını yakinen takip etmiş, kurultaylarına katılmış, alanın çalışanlarına uyarı ve tavsiyelerde bulunmuştur.

Atatürk, Türk dili ve tarihine verdiği önemi göstermek için mirasından Türk Dil Kurumu ile birlikte Türk Tarih Kurumuna pay ayırmış ve 1936 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışında yaptığı konuşmada Dil ve Tarih Kurumlarını birer akademiye dönüştürme arzusunu da dile getirmiştir.

Atatürk'ün isteğiyle kurulan Türk Dil Kurumunun görevi; yazılı ve sözlü kaynaklar üzerine bilimsel araştırmalar yaparak Türkçenin bilim, sanat, edebiyat, felsefe ve öğretim dili olarak gelişmesini ve her alanda doğru olarak kullanılmasını sağlamaktır. Türk dilinin zenginliğini meydana çıkarma hedefiyle çalışmalarını yürüten Türk Dil Kurumu, Türkçeyi dünyada yaygın ve geçer bir dil konumuna getirmek için uğraş vermektedir.

Türkçenin gelişmesinde belirleyici olan Türk Dil Kurumu; özel bütçeli bir kamu kurumudur ve faaliyet harcamalarını Atatürk'ün mirasından aldığı paydan, Meclisimizce onaylanan bütçe rakam ve kalemleri doğrultusunda yapmaktadır.

2876 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu ve 664 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile belirlenmiş olan görevlerin yerine getirilebilmesi için Kuruma tahsis edilen kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli şekilde kullanılması,

hesap verilebilirlik ve mali saydamlığın sağlanması 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde yerine getirilmektedir.

Stratejik Plan ile belirlenen amaç ve hedeflere bağlı olarak yürütölen etkinliklere ilişkin olarak hazırlanan "2024 İdare Faaliyet Raporu"; icra edilen faaliyet göstergelerini ortaya koymasının yanı sıra, saydamlık anlayışının da güçlenmesine ve kamuoyunun bilgilenmesine katkıda bulunacaktır.

Bu faaliyetlerin gerçekleştirilmesini sağlayan bilim insanları, kurum çalışanları ve söz konusu İdari Faaliyet Raporu'nun hazırlanmasında emeği geçen yöneticilerimize en içten teşekkürlerimi sunarım.

Mehmet Nuri ERSOY
Költür ve Turizm Bakanı

ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kültür kurumlarından biri olan Türk Dil Kurumu, Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak ve onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek amacıyla 1932'de Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün öncülüğünde kurulmuştur.

1982 Anayasası'nın 134. maddesiyle Atatürk'ün manevi himayelerinde, Cumhurbaşkanının gözetim ve desteğinde, Cumhurbaşkanının görevlendireceği bakana bağlı; Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu kurulmuştur. Türk Dil Kurumu; Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Kültür Merkezi ile birlikte Yüksek Kurum çatısı altında kamu tüzel kişiliğine sahip dört kurumdan biri olarak tanımlanmıştır.

Türk Dil Kurumu; kökleşmiş geleneği ile bir bilim kurumu olarak Türkçenin geliştirilmesi, zenginleştirilmesi ve yaygınlaştırılması çalışmalarını sürdürme kararlılığında olup bu faaliyetlerdeki harcamalarını Atatürk'ün mirasından aldığı paydan yapmaktadır.

Kurum; Türkçenin yazılı ve sözlü kaynakları üzerine bilimsel araştırmalar yapmak, Türkçenin bilim, sanat, edebiyat, felsefe ve öğretim dili olarak gelişmesini ve her alanda doğru, güzel ve etkili bir şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla faaliyetlerini sürdürmektedir.

Bu kapsamda, ilgili kuruluşlarla iş birliği içerisinde Türkoloji ve dil bilimi konularında yurt içi ve yurt dışında bilimsel toplantılar, kurultay, çalışma toplantısı, sempozyum ve panel gibi etkinliklerin yanında halka, özellikle de gençlere yönelik açık oturumlar, konferanslar düzenlenmekte; üniversitelerde kurulan Türkçe topluluklarının çalışmaları özendirilmekte ve desteklenmekte; eğitim öğretim ve medya başta olmak üzere, her yerde Türk dilinin doğru ve güzel kullanılması için çalışmalarını sürdürmekte ve teşvik ödülleri vermekte; böylece halkın bütün kesimlerinde dil bilincinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için çaba harcanmaktadır.

Bilimsel faaliyetlerin desteklenmesi; derleme, tarama, terim çalışmalarının genişletilmesi ve planlı bir şekilde sürdürülmesi ile Türk dilinin tarihî (Eski, Orta,

Yeni Türkçe) ve çağdaş (Türk yazı dilleri, Türkiye Türkçesi) dönemlerine ait kaynak eserler ve bu eserler üzerinde yapılan incelemeler, araştırmalar ile genel Türk dil bilimi konularında hazırlanan eserlerin baskısı yapılmaktadır.

Sözlük, kılavuz, süreli ve süresiz yayınlar, derleme ve tarama çalışmalarını hem fiziki hem de sanal ortamda halkımızın istifadesine sunmaktadır.

Bu itibarla Kurumumuz; kuruluşundan bu yana yayımladığı 1584 adet kitabın yanı sıra, yılda iki kez yayımlanan *Belleten* ve *Türk Dünyası* dergileri ve aylık yayımlanan *Türk Dili* dergisini de okuyucusuyla buluşturmuştur.

Türk Dil Kurumu, vermiş olduğu hizmetlerde haberleşme teknolojilerinden en üst düzeyde yararlanmayı amaçlamaktadır. Genel ağ ortamında <http://tdk.gov.tr> adresinden geniş bir yelpazede bilgi sunmakta ve hizmetlerini yaygınlaştırmaya ve çeşitlendirmeye devam etmektedir. Ayrıca sanal ortamdaki sözlüklerin geliştirilmesi ve zenginleştirilmesi amacıyla önceki yıllarda açılan e-posta birimine (bilgiedinme@tdk.gov.tr) her gün gönderilen çok sayıda iletiyle dilimizin söz varlığı imece usulü ile işlenmekte, genişletilmektedir.

Türk dili alanında ülkemizdeki en büyük uzmanlık kütüphanesi olan Türk Dil Kurumu Kütüphanesinde Agâh Sırrı LEVEND, Prof. Dr. Hasan EREN, Prof. Dr. İsmail ÜNVER ve Prof. Dr. Nevzat GÖZAYDIN'a ait koleksiyonlar yer almaktadır.

Kurumumuzca 2024 yılında 695 lisans, 84 yüksek lisans, 156 doktora ve doktora sonrası alanlarda eğitim gören öğrencilere Türk dili, edebiyat, ağız araştırmaları, sözlük vb. konularla ilgili her ay karşılıksız burs verilmiş olup 2025 yılında da burs desteği verilmesine devam edilecektir.

Kurumumuz yayınlarının satış işlemleri; kitap satış mağazalarımızda, üniversitelerin bulunduğu merkezlerde, fuarlarda, sabit veya gezici imkânlarla ve elektronik mağaza aracılığıyla yürütülmektedir.

Türk Dil Kurumu, 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile belirlenmiş olan görevleri yerine getirirken kaynakları etkili, ekonomik ve verimli kullanmakta; hazırlanan ve uygulanan Stratejik Plan, Performans Programı, Bütçe ve İdari Faaliyet Raporu'yla hesap verme sorumluluğunu yerine getirmektedir.

Türk Dil Kurumunun 2024 yılında gerçekleştirdiği faaliyetlere ilişkin olarak hazırlanan "İdare Faaliyet Raporu", kamu yönetiminde yeniden yapılanmanın temel ilkelerinden olan saydamlık ve hesap verebilir olma anlayışının da güçlenmesine ve kamuoyunun bilgilinmesine katkıda bulunacaktır.

Kurumumuzun yukarıda belirtilen faaliyetlerinin gerçekleşmesinde katkısı olan bilim insanı ve Kurum çalışanlarımıza şükranlarımı sunar, İdari Faaliyet Raporu'nun hazırlanmasında emeği geçen bütün personelimize teşekkür ederim.

Prof. Dr. Osman MERT

Türk Dil Kurumu Başkanı

İÇİNDEKİLER

Bakan Sunuşu	• 5
Üst Yönetici Sunuşu	• 7
Yönetici Özeti	• 11

I. GENEL BİLGİLER

A) Misyon ve Vizyon	• 13
B) Yetki, Görev ve Sorumluluklar	• 13
C) İdareye İlişkin Bilgiler	• 16
1. Fiziksel Yapı	• 16
2. Teşkilat Yapısı	• 20
2.1 Bilim Kurulu	• 20
2.2 Kurum Üyeleri	• 21
2.3 Bilim ve Uygulama Kollarının Kuruluşu	• 21
2.3.1 Bilim ve Uygulama Kolunun Görevleri	• 21
2.4 Komisyon ve Çalışma Guruplarının Kuruluşu	• 22
2.4.1 Komisyon ve Çalışma Guruplarının Görevleri	• 22
2.4.2 Kollar, Komisyonlar ve Kurullar	• 22
3. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı	• 23
3.1 Sanal Ortamda Bilgi Hizmeti	• 25
3.2 Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS)	• 26
4. İnsan Kaynakları	• 26
4.1 Personelin Eğitim Durumu	• 28
4.2 Personelin Cinsiyet Durumu	• 28
5. Sunulan Hizmetler	• 30
5.1 Kurum Başkanının Görevleri	• 30
5.2 Başkan Yardımcısının Görevleri	• 31
5.3 Bilim Kurulunun Görevleri	• 31
5.4 İç Denetim Birimi	• 32
5.5 Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü	• 32
5.6 Strateji Geliştirme Müdürlüğü	• 35
5.7 İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü	• 36
5.8 Kütüphane Müdürlüğü	• 38
5.9 Müdürlüklerin Ortak Görevleri	• 39
6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	• 41
6.1 Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Hazırlama Süreci	• 41
6.1.1 Eylemlerin Plan İçindeki Dağılımı	• 41
D) Diğer Hususlar	• 45

II. AMAÇLAR VE HEDEFLER

A) Temel Politika ve Öncelikler	• 47
B) İdarenin Stratejik Planında Yer Alan Amaçlar ve Hedefler	• 48
C) Diğer Hususlar	• 49

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A) Mali Bilgiler • 51

1. Bütçe Uygulama Sonuçları • 51
2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar • 52
3. Mali Denetim Sonuçları • 58
4. Diğer Hususlar • 58

B) Performans Bilgileri • 58

1. Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri • 58
 - 1.1 İç Denetim Faaliyetleri • 59
 - 1.2 Bilimsel Faaliyetler • 60
 - 1.2.1 Bilimsel Toplantılar, Söyleşiler, Konferanslar • 60
 - 1.3 Yayın Faaliyetleri • 81
 - 1.3.1 Kurumumuzca Basımı Yaptırılan Yeni Yayınlar • 82
 - 1.3.2 Kurumumuzca Tıpkıbasımı Yaptırılan Yayınlar • 85
 - 1.3.3 Kurumumuzca Basımı Yaptırılan Süreli Yayınlar • 89
 - 1.4 *Türk Dili* Dergisi Abonelik Sistemi • 93
 - 1.5 Kütüphane Faaliyetleri • 94
 - 1.6 Eğitim Faaliyetleri • 98
 - 1.7 Diğer Faaliyetler • 100
 - 1.8 Evrak İşleri • 103
 - 1.9 Bilgi Edinme • 103
 - 1.10 Bütçe, Muhasebe ve İhale İşleri • 104
 - 1.11 Ön Mali Kontrol • 107
 - 1.12 Proje Bilgileri • 108
2. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi • 114
 - i) Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler • 114
 - ii) Performans Denetim Sonuçları • 117
3. Stratejik Plan Değerlendirme Tabloları • 118
4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi • 127
5. Diğer Hususlar • 127

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A) Üstünlükler • 129

B) Zayıflıklar • 129

C) Değerlendirme • 130

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER • 131

EKLER

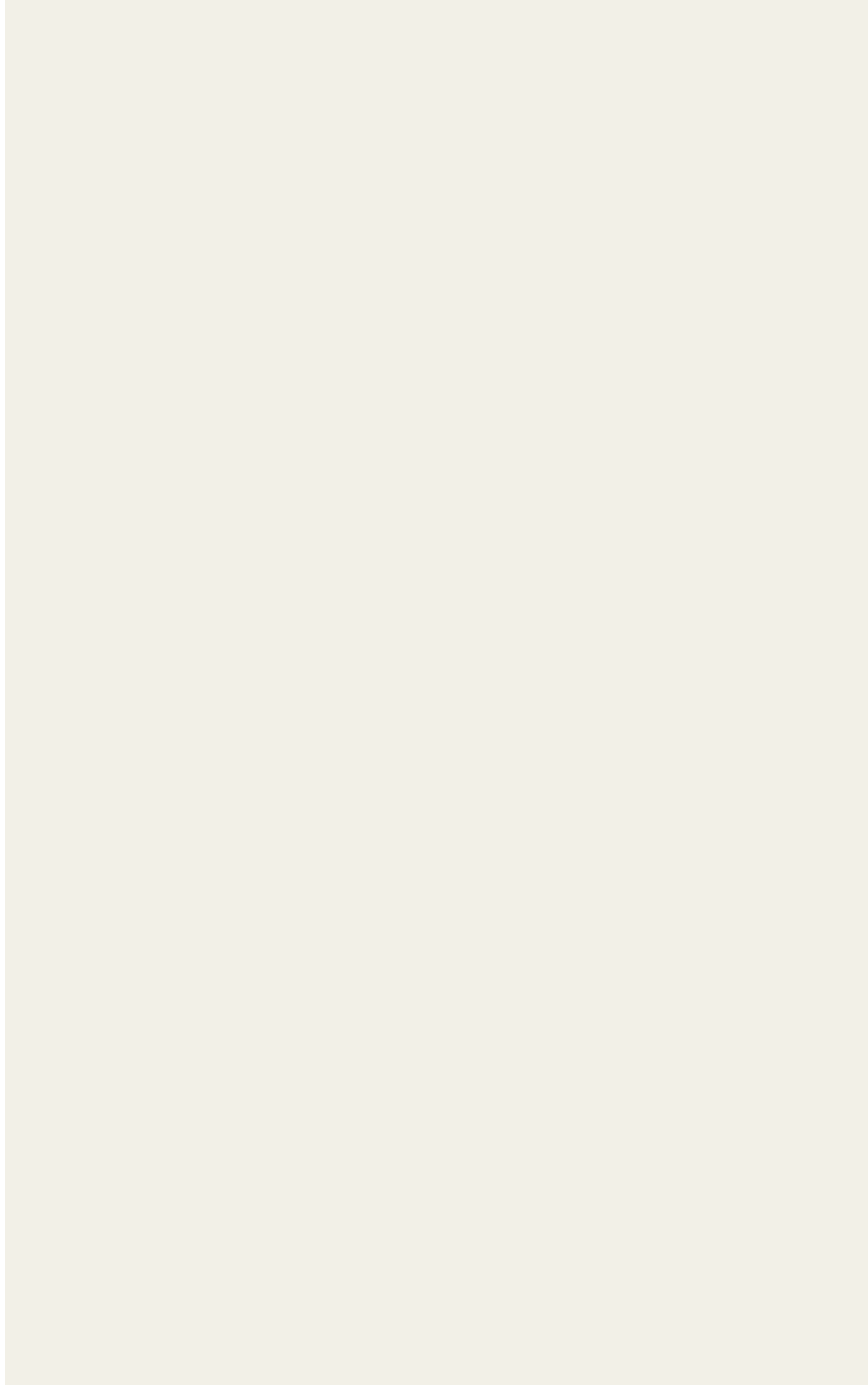
- Ek-1: Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı • 132
- Ek-2: Harcama Yetkilisinin İç Kontrol Güvence Beyanı • 133
- Ek-3: Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı • 134
- Ek-4: Bilanço • 135
- Ek-5: Faaliyet Sonuçları Tablosu • 137
- Ek-6: Özkaynak Değişim Tablosu • 145
- Ek-7: Bütçelenen ve Gerçekleşen Tutarların Karşılaştırma Tablosu • 146
- Ek-8: Bütçe Uygulama Sonuçları Tablosu • 147

YÖNETİCİ ÖZETİ

Türk Dil Kurumunun esas değeri Türkçedir. Dil, yalnızca bir kurumun, bir bakanlığın değil; bütün kurumların, bütün bireylerin duyarlı davranması gereken esas değerlerin başında gelmektedir. Türkçenin bütün güç kaynaklarıyla her ortamda etkili bir biçimde kullanımını sağlamak düşüncesiyle hareket eden Türk Dil Kurumu; Türkçenin zenginliklerinin ortaya konularak hayatın her alanına yansıtılması, Türkçenin etkili bir biçimde kullanılması, yabancı kökenli sözlerin, terimlerin yerine Türkçelerinin teklif edilmesi ilkesini benimsemektedir.

Türkçesi varken yabancı kökenli sözlerin ve terimlerin kullanılmaması; iş yerlerine, ürünlere Türkçe adlar verilmesi; Türkçenin eğitim, öğretim, bilim, kültür, sanat, felsefe ve edebiyat dili olarak yaygınlaştırılması; Türk dilinin Türk kültür coğrafyasında iletişim dili olmasının sağlanması Türk Dil Kurumunun benimsediği ilkelerdir. Bu kapsamda temel politika ve öncelikleri şöyledir:

- Kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedeflerin uygulanması,
- Kurum kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması,
- Hesap verilebilir ve mali saydamlığa sahip bir sistem oluşturulması,
- Kurum faaliyetlerinin ilgili tüm tarafların katılımıyla yürütülmesi,
- Kurumsal kapasitenin artırılması,
- Hizmet içi eğitim faaliyetleri ile personelin yetkinlik ve verimliliğini en üst düzeye çıkarılması,
- Şeffaf ve etkin kamu yönetiminin oluşturulması, kamu hizmetleri sunumunun iyileştirilmesi, bilgi ve iletişim teknolojilerinden faydalanarak ilgili tüm taraflarla hızlı, şeffaf, etkin ve güvenilir hizmetler sağlanması,
- İş ve işlemlerle ilgili uygulamaların genel ağ üzerinden ulaşımı sağlanarak bürokratik işlemlerin azaltılması,
- Sürekli gelişime açık yüksek standartlarda bir kurum içi yönetim geliştirilmesi ve uygulanması,
- Yapılan eğitim ve çalışmaların genel ağ üzerinden kamuoyu ile paylaşılması sonucu kurumsal imajın yükseltilmesi,
- Kurum çalışanlarının yaptıkları görevlere dönük memnuniyet düzeylerinin artırılması için çalışanların teşvik edilmesi ve gerekli tedbirlerin alınması, çalışmalarımızın temelini oluşturmaktadır.

I. GENEL BİLGİLER

A) MİSYON VE VİZYON

Misyon (Görev)

Türkçenin yazılı ve sözlü kaynakları üzerine bilime dayalı araştırmalar yapmak; Türkçenin bilim, sanat, edebiyat, felsefe ve öğretim dili olarak gelişmesini ve her alanda doğru kullanılmasını sağlamaktır.

Vizyon (Hedef)

Türk dilinin zenginliğini meydana çıkarıp onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek ve Türk kültür coğrafyasında iletişim dili olmasını sağlamak.

Temel Değerler

Türk Dil Kurumu çalışmalarında;

- Bilime uygunluk,
- Uzmanlık,
- Özgünlük,
- Güncellik,
- Erişilebilirlik,
- Eleştiriye açıklık ilkelerini gözetmektedir.

B) YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

Kurumun kuruluş amacı; Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmektir.

Cumhuriyet Dönemi'ndeki dil çalışmaları, yeni Türk harflerinin belirlendiği "Dil Heyeti" ile başlamıştır. Çoğunlukla "Dil Encümeni", kimi zaman "Dil İstişare Heyeti" veya "Türk Dili Lûgati Encümeni" adıyla tanınan kurulun resmî adı daima "Dil Heyeti" olmuştur. Millet olma döneminde tarih ve dil araştırmalarının önemini bilen Gazi Mustafa Kemal; Türk diliyle ilgili bilimsel çalışmalar yapmak üzere Türk Dili Tetkik Cemiyetinin (TDTC) kuruluşuna öncülük ederek Cemiyetin, 12 Temmuz 1932'de kurulmasını sağlamıştır. 1934'te yapılan kurultayda Cemiyetin adı, "Türk Dili Araştırma Kurumu"; 1936'daki kurultayda ise "Türk Dil Kurumu" olmuştur.

Türk Dil Kurumunun Kurucu ve Koruyucu (Hami) Başkanı ATATÜRK; 12 Temmuz 1932 tarihinden itibaren ölünceye dek Türk Dil Kurumu ile yakından ilgilenmiş, Kurumun çalışmalarını takip etmiş, Kuruma uyarı ve tavsiyelerde bulunmuştur.

1982 Anayasası'nın 134. maddesinde; "Atatürkçü düşüncüyü, Atatürk ilke ve inkılaplarını, Türk kültürünü, Türk tarihini ve Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak ve yaymak ve yayınlar yapmak amacıyla; Atatürk'ün manevi himayelerinde, Cumhurbaşkanının gözetim ve desteğinde, Cumhurbaşkanının görevlendireceği bakana bağlı; Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Kültür

Merkezinden oluşan, kamu tüzel kişiliğine sahip 'Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu' kurulur. Türk Dil Kurumu ile Türk Tarih Kurumu için Atatürk'ün vasiyetnamesinde belirtilen mali menfaatler saklı olup kendilerine tahsis edilir." ifadesi yer almaktadır.

Türk Dil Kurumu; Anayasa'nın bu maddesine dayanılarak 11.08.1983 tarihli ve 2876 sayılı Kanun'la (*Resmî Gazete*: 17.08.1983 tarih ve 18138 sayılı) tüzel kişiliğe sahip, bilimsel hizmet ve faaliyetlerde bulunacak özel bütçeli bir kurum olarak Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun kuruluşuna dâhil edilmiş ve 2 Kasım 2011 tarih ve 28103 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile yeniden yapılandırılmıştır.

10.05.2018 tarihli ve 7142 sayılı Kanun'un verdiği yetkiye dayanılarak Anayasa'da yapılan değişikliklere uyum sağlanması amacıyla bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılması, Bakanlar Kurulunca 02.07.2018 tarihinde kararlaştırılmıştır. Buna binaen 703 sayılı KHK'nin 140'ıncı maddesinde, 664 sayılı KHK ile düzenlenen Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu'nun bazı maddelerinde yeniden düzenlemeye gidilmiştir. Bu düzenlemeye dayanarak Cumhurbaşkanlığının 2018/1 sayılı Genelge'si ile bakanlıklara bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlar, Genelge ekinde yer alan listede gösterilmiştir. Bu listede Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığının ilgili kurumu hâline getirilmiştir.

Türk Dil Kurumunun Görevleri

Türk Dil Kurumunun kuruluş amacı; Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmektir. Türk Dil Kurumunun bu amacı gerçekleştirmek üzere yürüteceği görevleri de 2 Kasım 2011 tarih ve 28103 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 10'uncu maddesinde şöyle sıralanmıştır:

Türk Dil Kurumu Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Türk dilinin kaynak eserlerini tespit ederek incelemek ve yayına hazırlamak, Türkçe ile ilgili yurt içinde ve yurt dışında yapılan araştırmaları takip etmek; Bütünleşik Bilgi Sistemi dâhilinde, arşiv ve dokümantasyon merkezi, bilgi bankaları ve veri tabanları oluşturmak.
- b) Türkçenin ticari hayatta, kitle iletişim araçlarında, eğitim ve öğretim kurumlarında ve sosyal hayatın diğer alanlarında doğru ve güzel kullanılması hususunda öncü görevi üstlenerek gerekli uyarıları yapmak; girişimlerde bulunmak; kamuoyunu, kurum ve kuruluşları bilgilendirmek; Türkçenin yozlaştırılmasına, yabancı sözcüklerin ve yazım biçimlerinin yayılmasına karşı dil bilincini güçlendirmek.
- c) Türkçenin söz ve anlam yapısını korumak ve geliştirmek, yazılı ve sözlü kaynaklardan Türk dili ile ilgili derleme ve taramalar yapmak.
- ç) Türk dilinin zenginleşmesine yönelik inceleme ve araştırmalar yapmak; yazım kılavuzları ve sözlükler hazırlamak; bilim, sanat, spor terimleri ile teknik terim ve kavramları karşılayacak Türkçe terim ve kavramların bulunmasına yönelik araştırma ve incelemelerde bulunmak.
- d) Türkçe dil bilgisi üzerinde araştırma ve incelemelerde bulunmak, buna dayalı ola-

rak Türk dilinin yapısına ilişkin dil bilgileri ile Türkçenin tarihi ve karşılaştırmalı dil bilgilerini hazırlamak ve bunları yayımlamak.

- e)** Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre, Türkçeyi dünya milletlerine tanıtmak ve kullanımını yaygınlaştıracak uluslararası etkinlikler düzenlemek.
- f)** Türk dili ve Türkçe dil bilgisi konularında kongreler, sempozyumlar, konferanslar, toplantılar, sergiler, geziler düzenlemek; yurt içi ve yurt dışında yapılan aynı konu ve mahiyetteki toplantılara katılmak, Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre bu tür etkinlikleri desteklemek.
- g)** Görevleri ile ilgili olarak yurt içinde ve yurt dışında yerli veya yabancı, gerçek ve tüzel kişiler; eğitim, bilim, kültür, sanat kurum ve kuruluşları, araştırma merkezleri, araştırmacı, yazar ve sanatkarlarla Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre iş birliğinde bulunmak.
- ğ)** Görevleri ile ilgili konularda yurt içi ve yurt dışındaki yayımları izlemek, incelemek, değerlendirmek.
- h)** Yabancıların Türkçeyi öğrenmesini kolaylaştırıcı bilimsel çalışmalar yapmak.
- ı)** Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre Türkçenin tanıtılması ve öğretilmesine yönelik olarak yurt içinde ve yurt dışında çalışmalar yürütmek, bu alanda yurt içinde ve yurt dışında yürütülen çalışmaları desteklemek.
- i)** Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre Türk dili ve kültürüyle ilgili yerli ve yabancı temel eserler ile bu konulardaki tarihî, ilmi ve edebî değeri bulunan eserlerle ilgili çeviri, sadeleştirme ve tıpkıbasım çalışmaları ile içerik incelemelerini yürütmek, desteklemek ve bu çalışmaların sonuçlarını yayımlamak.
- j)** Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre Türk dili ile ilgili olarak üniversiteler, eğitim ve araştırma kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yürütülen eğitim ve araştırma faaliyetlerini desteklemek.
- k)** Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre, görev alanına giren konularda akademisyenlerin ve araştırmacıların yetiştirilmeleri ve geliştirilmeleri için imkânlar sağlamak; bu amaçla ödüller ve burslar vermek; yurt içinde ve yurt dışında lisansüstü eğitim ve araştırma faaliyetlerini desteklemek.
- l)** Diğer birimlerle koordinasyon içinde tespit edeceği ölü ya da yaşayan dünya dillerindeki klasikleşmiş bilim ve düşünce eserlerinin, Kurum bünyesinde veya üniversitelerde ya da kamu veya özel diğer araştırma kurumlarında, tercüme grupları oluşturmak veya hizmet satın almak suretiyle Türkçeye çevrilmesini sağlamak; bunun için yapay zekâya dayalı otomatik dil araçları geliştirmek veya geliştirilmesini desteklemek ve elde edilen sonuçları yayımlamak; basılan eserleri kütüphanelere göndermek.
- m)** Yüksek Kurum bünyesinde ya da diğer araştırma kurumlarında üretilen özgün eserlerden gerekli olanları, diğer birimlerle koordinasyon içinde tespit ederek süreli ve süresiz yayınlar yoluyla yabancı dillere aktarmak.
- n)** Bütünleşik Bilgi Sistemi dâhilinde, kendi çalışma alanlarıyla ilgili ve öncelikli konularda projeler hazırlamak ya da hazırlatmak; Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre, bu projelere katılacak yüksek lisans ve doktora öğrencilerine yurt içi ve yurt dışı burslar vermek, üstün başarı gösterenleri ödüllendirmek.
- o)** Cumhurbaşkanı veya ilgili Bakan ve Yönetim Kurulunca verilen diğer görevleri yerine getirmek.

C) İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1. Fiziksel Yapı

Yüksek Kurum ve bünyesinde yer alan Kurumların tek bir yerleşkede toplanmasını sağlayan proje, 2024 yılı Temmuz ayı itibarıyla tamamlanmıştır. Yüksek Kurum ve bağlı kurumları Türk Tarih Kurumu, Türk Dil Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk Kültür Merkezi; bir yıldız proje olan yeni yerleşkenin her bir yıldız koluna bir kurum olacak şekilde yerleşmiş ve Ankara ili, Çankaya ilçesi, Üniversiteler Mahallesi Toplum Caddesi 5 numaralı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu (Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu) Yerleşkesi'nde çalışmalarını yürütmektedir.

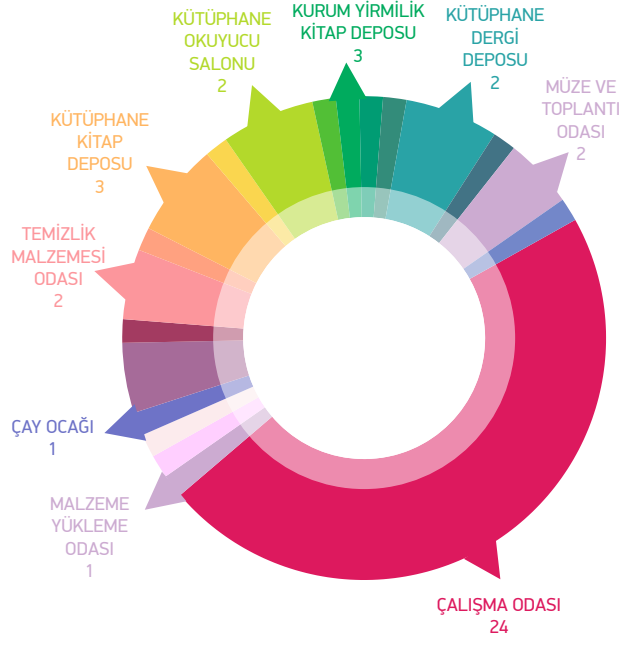

Kurumumuzun ayrıca Remzi Oğuz Arık Mahallesi, Atatürk Bulvarı 217 numaralı 2.515 adada, 10 parsel, 813 m² yüz ölçümlü bina (ana bina) ile 9 parsel, 794 m² yüz ölçümlü bina (ek bina) kendi mülkiyetinde olup burada da diğer çalışmalarını yürütmektedir. Ana ve ek binada, 245 kişilik konferans salonu ve araştırma kütüphanesi bulunmaktadır. Ana binanın kullanım alanı 1.680 m², ek binanın kullanım alanı 4.864 m²'dir. Her iki binanın toplam kullanım alanı 6.544 m²'dir. Kurum personelinin kullanımına tahsis edilen lojman ve sosyal tesis bulunmamaktadır.

ANA BİNA	ADET
Çalışma odası	24
Müze ve toplantı odası	2
Şoför odası	1
Kütüphane dergi deposu	2
Kütüphane gazete deposu	1
Kütüphane kitap deposu	3
Kütüphane mikrofilm deposu	1
Kütüphane değişim yayınları deposu	1
Kütüphane nadir eser deposu	1
Kütüphane okuyucu salonu	2
Kütüphane tıpkıçekim (fotokopi) odası	1
Kurum yirmilik kitap deposu	3
Kazan dairesi	1
Elektrik panosu odası	1
Temizlik malzemesi odası	2
Çay ocağı	1
İnsan asansörü	1
Yük asansörü	1
Malzeme yükleme odası	1
TOPLAM	50

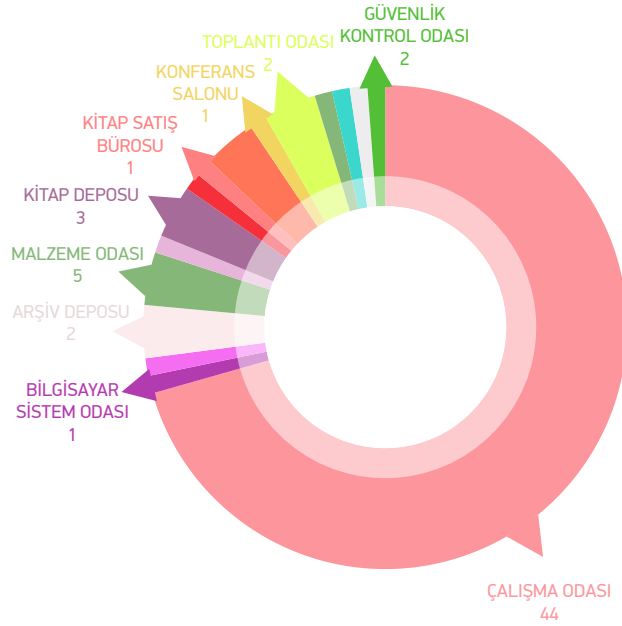
TABLO 1: Ana Bina Birimleri Tablosu.

GRAFIK 1

EK BİNA	ADET
Çalışma odası	44
Santral odası	1
Toplantı odası	2
Kitap satış bürosu	1
Evrak odası	1
Güvenlik odası	2
Güvenlik kontrol odası	2
Konferans salonu	1
Arşiv deposu	2
Malzeme odası	5
Çay ocağı	2
Kitap deposu	3
Bilgisayar sistem odası	1
Yemekhane	1
Elektrik panosu odası	1
Kazan dairesi	1
İnsan asansörü	1
Yük asansörü	1
Toplam	72

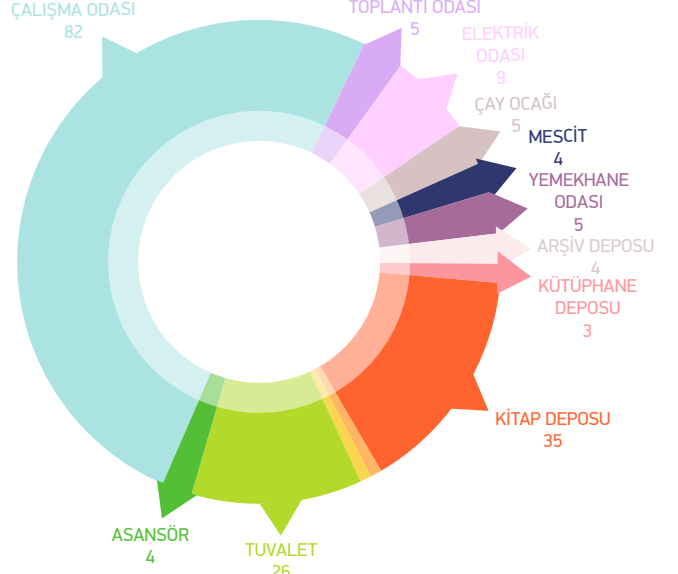
TABLO 2: Ek Bina Birimleri Tablosu.

GRAFIK 2

KAMPÜS BİNASI (B BLOK)	ADET
Çalışma Odası	82
Toplantı Odası	5
Elektrik Odası	9
Çay Ocağı	5
Mescit	4
Yemekhane Odası	5
Arşiv Deposu	4
Kütüphane Deposu	3
Kitap Deposu	35
Giyinme Odası	2
Malzeme Deposu (Katlarda)	2
Tuvalet	26
Asansör	4
TOPLAM	186

TABLO 3: Kampüs Binası Birimleri.

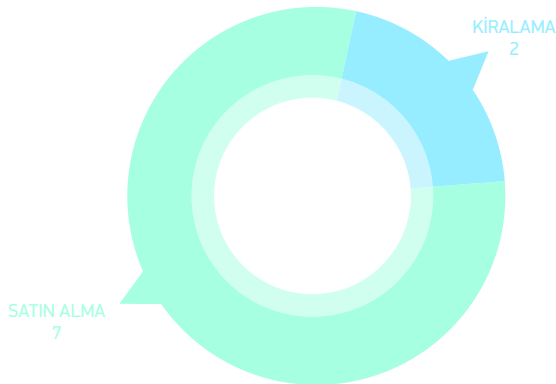

GRAFİK 3

CİNSİ	MODEL YILI	MARKASI	EDİNME ŞEKLİ
Otomobil	2010	Renault Fluence Expression 1.6	Satın Alma
Otomobil	1994	Tofaş-Fiat/ Kartal	Satın Alma
Kamyon (Panelvan)	2014	Volkswagen Crafter	Satın Alma
Kamyonet (Kapalı kasa)	2011	Volkswagen Transporter 2.0 TDi	Satın Alma
Özel amaçlı (Kütüphane)	1990	BMC Fatih	Satın Alma
Özel amaçlı (Kütüphane)	2018	Mercedes-Benz Actros 3242 L 8x2 model kamyon	Satın Alma
Özel amaçlı (Kurum hizmetlerinde kullanılmak üzere)	2024	Ford Courier 1.5 Trend Combi	Satın Alma
Otomobil*	2018	Renault Megane 1.5 DCİ	Kiralama
Otomobil*	2018	Renault Megane 1.5 DCİ	Kiralama

TABLO 4: Kurum Hizmetlerinde Kullanılan Taşıtlar Tablosu.

*01 Şubat- 30 Haziran 2024 tarihleri arasında 5 aylık 2 adet hizmet aracı kiralaması yapılmıştır.

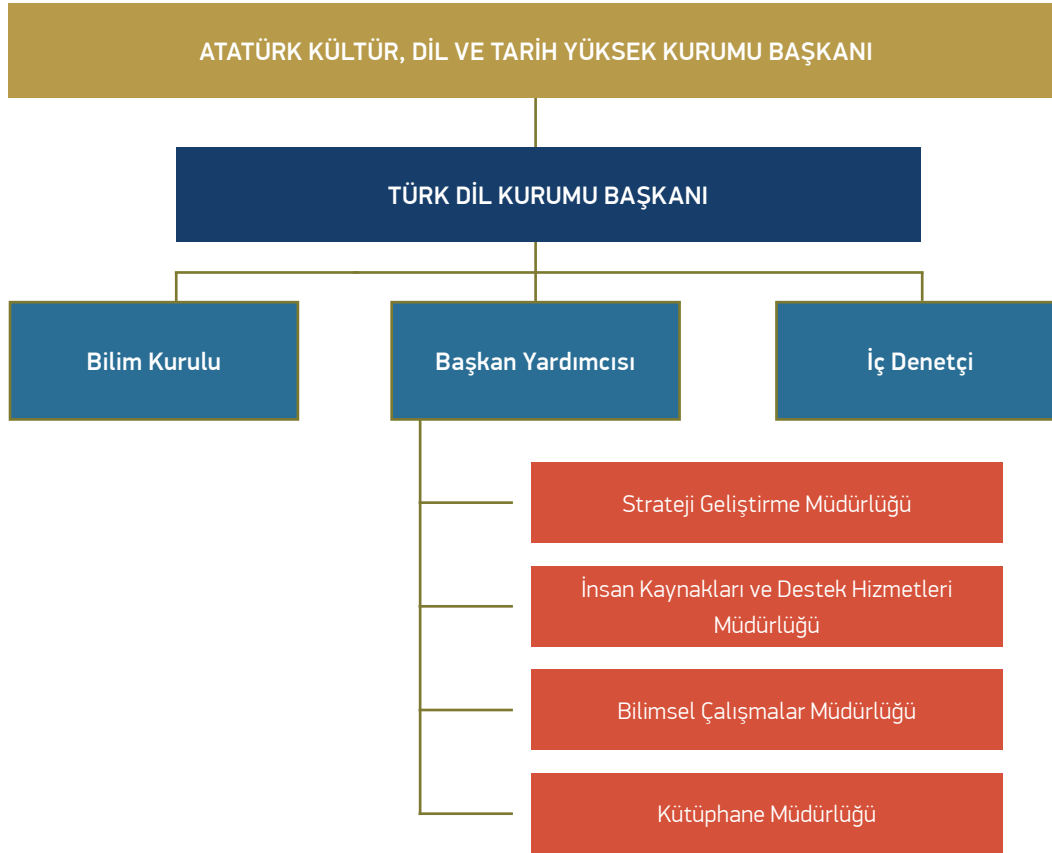

GRAFİK 4

2. Teşkilat Yapısı

Başkanlığımız; Kültür ve Turizm Bakanlığına ilgili, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurum Başkanlığına bağlı tüzel kişiliğe sahip özel bütçeli bir kuruluştur. Kurum merkezi Ankara olup taşra teşkilatımız bulunmamaktadır. Teşkilatımız; Başkan, Başkan Yardımcısı, Bilim Kurulu, İç Denetim, İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Strateji Geliştirme Müdürlüğü, Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü ve Kütüphane Müdürlüğünden oluşmaktadır.

10.07.2009 tarihli ve 27284 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 5917 sayılı Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun'un 47. maddesinin 15'inci fıkrasının (a) bendine göre, 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli; II sayılı cetvelde, bütçeleri ayrılarak ayrı bir idare olarak yer almıştır.

2.1 Bilim Kurulu

664 sayılı KHK'nin 13. maddesine dayanılarak Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Bilim Kurulu Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik gereğince Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bünyesindeki kurumlarda, bilimsel araştırma, bilgi ve çeviri üretimi, yönetimi ve kültür faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan Bilim Kurulu ve çalışma gruplarının görevleri, çalışma usul ve esaslarına ilişkin hususları düzenlemektedir.

Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu toplam 42 bilim insanı ile çalışmalarını yürütmektedir.

Bilim Kurulu; Kurum Başkanı, Başkan Yardımcısı ile seçilme usul ve esasları ilgili mevzuatla belirlenmiş en az 20, en çok 50 asli üyeden oluşmakta olup üyeler aynı anda alanlarıyla ilgili en fazla dört çalışma grubu ve komisyonda görev alabilir.

2.2 Kurum Üyeleri

664 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 14'üncü maddesi gereği Kurumlarda asli, şeref ve haberleşme olmak üzere üç türlü üye bulunmaktadır. Üyelik için gereken nitelikler, yapılacak seçim ve görevlendirmelerin usulü, üyeliklerin sayısı ve görev süresi, üyelerin görev, yetki ve sorumlulukları ile üyelikle ilgili diğer hususlar yönetmelikle düzenlenmiştir.

Asli Üyeler

Asli üyeler, Kurumların görev alanına giren konularda üstün nitelikli bilimsel araştırma ve eserleriyle; eğitim, öğretim, kültür ve sanat hizmetleriyle temayüz etmiş, Türkiye Cumhuriyeti uyruklu kişiler arasından seçilmektedir.

Şeref Üyeleri

Şeref üyeleri, Atatürk ve eseri, Türk kültürü, dili ve tarihine yönelik bilim, sanat ve kültür alanındaki araştırmalarıyla, eserleri ve hizmetleriyle temayüz etmiş; Kurumların görev alanına giren konularda üstün hizmetlerde bulunmuş, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı veya yabancı uyruklu kişiler arasından seçilmektedir.

Haberleşme Üyeleri

Haberleşme üyeleri, Kurumların görev alanlarına giren konularda, bilim, kültür, eğitim ve sanat alanındaki çalışmalarıyla ve hizmetleriyle temayüz etmiş, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı veya yabancı uyruklu gerçek veya tüzel kişiler arasından seçilmektedir.

2.3 Bilim ve Uygulama Kollarının Kuruluşu

- Bilim ve Uygulama Kolları; Kurum Başkanının teklifi, Bilim Kurulunun uygun görüşü ve Yönetim Kurulu kararı ile kurulur, bir başkan ve en az iki üyeden oluşur. Çalışmalarından, Bilim Kuruluna ve bağlı bulunduğu başkana karşı sorumludur. Bilim ve Uygulama Kollarının bilimsel araştırmalarını desteklemek üzere yeter sayıda uzman ve uzman yardımcısı ile haberleşme üyesi görevlendirilebilir.
- Bilim ve Uygulama Kollarının başkan ve üyelerinin görev süreleri bir yıldır, süre sonunda tekrar seçilebilirler, görev süresi içinde herhangi bir sebeple üyeliğin sona ermesi durumunda aynı usulle seçim yapılır ve bu şekilde seçilenlerin görev süresi de bir yıldır.

2.3.1 Bilim ve Uygulama Kolunun Görevleri

- Görev alanlarıyla ilgili ilmî faaliyetleri yürütmek ve yönetmek.
- Bilim Kurulu ve diğer karar organlarınca istenen araştırmaları yapmak.
- Konuları ile ilgili yurt içi ve yurt dışı kaynakları, yayınları, belgeleri derlemek; konferans, seminer ve benzeri ilmî toplantıları takip etmek ve değerlendirmek.
- Kurumca düzenlenecek konferans, panel, seminer, sempozyum, kongre gibi ilmî toplantı, kurs, gezi ve sergilerle ilgili çalışma ve planlamalarda verilecek görevleri yapmak.
- Kurumun görev alanları ile ilgili olarak yurt içinde ve yurt dışında gerçek veya tüzel kişilerle eğitim, bilim, kültür, sanat kurum ve kuruluşlarıyla araştırma merkezleri, araştırmacı ve sanatçılarla bağlantı kurmak ve iş birliği yapmak.
- Kendilerine bağlı çalışma gruplarının raporlarını değerlendirerek Kurum Başkanına sunmak.

2.4 Komisyon ve Çalışma Gruplarının Kuruluşu

- Komisyonlar ve çalışma grupları, Yüksek Kurum ve ilgili Kurumun görev alanıyla ilgili konularda çalışan bilim adamları ve alanında yetkin kişilerden oluşur.
- Komisyonlar ve çalışma grupları; Yüksek Kurum veya Kurum Başkanının teklifi, Bilim Kurulunun uygun görüşü ve Yönetim Kurulu kararı ile kurulur.
- Komisyonlar ve çalışma grupları, ilgili mevzuat çerçevesinde görevlendirilecek bilim adamlarından bir başkan ve en az iki üyeden oluşur. Bir üye, en fazla dört çalışma grubu veya komisyonda görev alabilir.
- Komisyonların ve çalışma gruplarının araştırma faaliyetlerini desteklemek üzere, yeter sayıda uzman ve uzman yardımcısı ile haberleşme üyesi görevlendirilebilir. Gerekliğinde çalışmalara katkı sağlayabilecek diğer personelden de yararlanılabilir.
- Kurumlardan burs alan yüksek lisans ve doktora öğrencileri ile doktora sonrası araştırmacılar, alanlarıyla ilgili çalışma gruplarına katılabilir.
- Çalışma grupları, gerektiğinde Kurumun teklifi ve Yönetim Kurulunun onayı ile üniversitelerde de oluşturulabilir ve bu gruplar da çalışmalarını bu Yönetmelik hükümlerine göre yerine getirir.

2.4.1 Komisyon ve Çalışma Gruplarının Görevleri

- Komisyonlar ve çalışma grupları, Kurumun amaçlarında belirtilen görevleri yapar ve sonuçlandırır.
- Komisyonlar ve çalışma grupları, gerektiğinde diğer bilgi üretimi kümeleriyle iş birliğinde bulunur.

2.4.2 Kollar, Komisyonlar ve Kurullar

Kollar:

- * Ağız Araştırmaları Bilim ve Uygulama Kolu
- * Çağdaş Türk Yazı Dilleri Bilim ve Uygulama Kolu
- * Dil Bilgisi ve Dil Bilimi Bilim ve Uygulama Kolu
- * Güncel Türkçe Sözlük ve Yazım Kılavuzu Bilim ve Uygulama Kolu
- * Terim Bilimi Bilim ve Uygulama Kolu
- * Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Bilim ve Uygulama Kolu
- * Türk Edebiyatları Bilim ve Uygulama Kolu
- * Yayın Kolu
- * Yazıt Bilimi Bilim ve Uygulama Kolu

Komisyonlar:

- * Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi Yürütme Komisyonu
- * Türkiye Türkçesinin Tarihsel Sözlüğü Komisyonu
- * Osmanlı Türkçesi Sözlüğü Komisyonu
- * “Etimolojik Sözlük Projesi” Yürütme Komisyonu
- * Etkinlik Değerlendirme Komisyonu

- * Kütüphane ve Yazma Eserler Komisyonu
- * Proje Değerlendirme Komisyonu

Yazı Kurulları:

- * TDAY-Belleten Yazı Kurulu
- * Türk Dünyası Yazı Kurulu
- * Türk Dili Yazı Kurulu

3. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı

Türk Dil Kurumu vermiş olduğu hizmetlerde haberleşme teknolojilerinden en üst düzeyde yararlanmayı amaçlamaktadır. Mevcut yapı korunarak güncelleme çalışmalarının kesintisiz yapılması sağlanmakta ve sağlanmaya devam edilmektedir.

Bilgisayar altyapımızda; yönetimi 2 adet fiziksel sunucuda bulunan, toplamda 19 sanal sunucu bulunmaktadır.

Bu sunucular:

- Etki alanı yöneticisi (Domain Controller)
- Genel ağ sunucusu
- Veri tabanı sunucusu
- Uygulama sunucusu
- Kütüphane genel ağ sunucusu
- Antivirüs sunucusu (Endpoint Security)
- Dosya sunucusu
- Yedekleme sunucusu
- Etimolojik Sözlük sunucusu
- Etimolojik Sözlük (Uygulama) sunucusu
- Kütüphane (Librid) sunucusu
- Kütüphane (Uygulama) sunucusu
- TDK Sözlük sunucusu
- Firewall (Güvenlik Duvarı) Yönetimi
- Tarihsel Sözlük sunucusu
- Metin Veri Tabanı sunucusu
- Türkçe Atlası sunucusu
- Telaffuz Sözlük sunucusu
- Dil Bilimi ve Dil Bilgisi Metin Bankası

Hizmet verilen genel ağ sayfaları aşağıda listelenmiştir:

- Kurum Genel Ağ Sayfası: <https://www.tdk.gov.tr>
- Türk Dil Kurumu Sözlükleri: <https://sozluk.gov.tr>

- Online Yayın Satış Sitesi: <https://emagaza-tdk.ayk.gov.tr>
- Kütüphane Katalog Tarama: <http://katalog.tdk.gov.tr>
- *Türk Dili* Dergisi: <https://www.tdk.gov.tr/yayinlar/sureli-yayinlarimiz/turk-dili-dergisi>
- *Türk Dünyası* Dergisi: <https://tdkturkdunyasi.gov.tr>
- *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı – Belleten* Dergisi: <https://tdkbelleten.gov.tr>
- E-kitap: <https://www.tdk.gov.tr/yayinlar/e-kitap/e-kitap-tdk>

Kurumumuzun faaliyetlerinin duyurulması ve bu konuda farkındalığın artırılması için kullanılan sosyal medya platformları aşağıda listelenmiştir:

- X: https://twitter.com/TDK_govtr
- Facebook: <https://www.facebook.com/tdk.gov.tr>
- Instagram: https://www.instagram.com/tdk_govtr
- Youtube: <https://www.youtube.com/@turkdilkurumu1932>

Kurumumuzca vatandaşların erişimine sunulan *Türkçe Sözlük* mobil uygulaması Android markette “Türkçe Sözlük” ve Apple markette “TDK Türkçe Sözlük” adıyla yerini almıştır.

Genel ağ sayfamız, kullanıma açılan sözlüklerimizle her geçen gün daha da zenginleştirilmektedir.

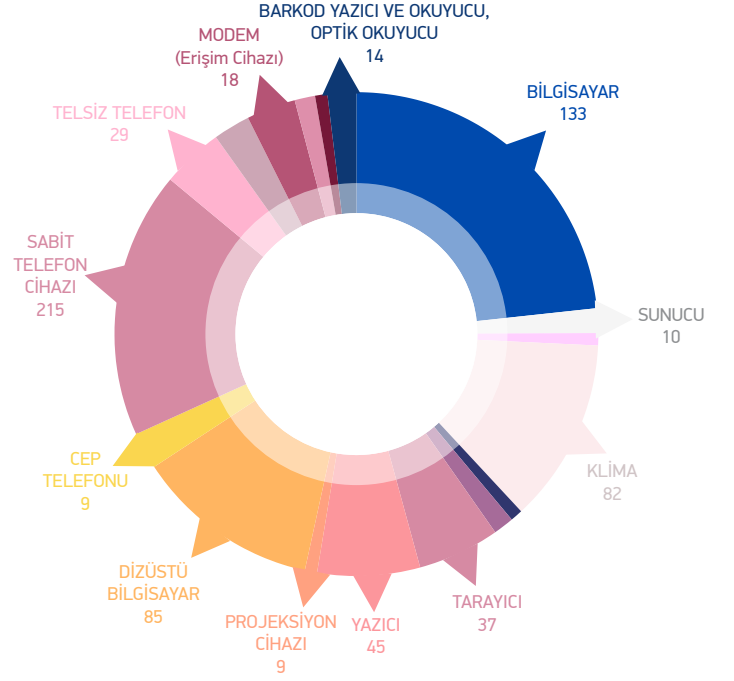
Bilgisayar sistemimize zarar veren her türlü yazılımın tespiti, izinsiz ve lisanssız yazılımların kullanımının önlenmesi amacıyla genel ağ yönetim sistemi ve güvenlik duvarı oluşturulmuştur. Sisteme yapılan saldırılar tespit edilerek saldırıların yıkıcı etkilerinden sistem korunmaktadır.

Ambar ve kitap satma yazılımı ile Kurumumuzun ambarına gelen kitaplar sisteme girilmekte, kitap satma işlemleri sanal ortamda yürütülmektedir.

Yüksek Kurum ve bünyesinde yer alan Kurumların tek bir yerleşkede toplanmasını hedefleyen projenin tamamlanmasıyla teknolojik olarak tamamen yenilenmiş olan bilişim alt yapısı ortak kullanılacak, hizmetlere daha hızlı ve kesintisiz erişim sağlanabilecektir. Kurumların veri merkezleri tek bir ortamda birleştirilerek merkezî yönetimin getireceği kolaylıklardan istifade edilmektedir.

TEKNOLOJİK KAYNAKLAR	SAYISI
Barkod yazıcı ve okuyucu, optik okuyucu	14
Bilgisayar	133
Cep bilgisayarı	1
Cep telefonu	9
Dijital kayıt sistemi (kameralar)	2
Dizüstü bilgisayar	85
Fotoğraf makinesi	2
Fotokopi makinesi	4
Tarayıcı	37
Yazıcı	45
Kesintisiz güç kaynağı	2
Klima	82
Projeksiyon cihazı	9
Sabit telefon cihazı	215
Telsiz telefon	29
Santral	1
Sunucu	10
Modem (erişim cihazı)	18
Firewall cihazı	1
Televizyon	9
Uydu alıcısı	1
Video	1
Güvenlik telsizi	5
TOPLAM	715

TABLO 5: Teknolojik Alet ve Donanımlar Tablosu.

GRAFİK 5

3.1 Sanal Ortamda Bilgi Hizmeti

Türk Dil Kurumu sözlüklerine <http://sozluk.gov.tr> adresinden ulaşılabilir.

Nutuk Veri Tabanı; Prof. Dr. Recep TOPARLI başkanlığında, Prof. Dr. Mustafa ÇİÇEKLER, Prof. Dr. Mustafa KAÇALIN, Seyit Ali KAHRAMAN ve Ş. Bilâl ÇAVUŞOĞLU'ndan oluşan Türk Dil Kurumu Elektronik Dil Yayımcılığı Araştırma ve Uygulama Çalışma Grubu tarafından genel ağ ortamına aktarılmış, 13 Ekim 2011 günü Sivas'ta düzenlenen Tarihî Gelişimi İçindeki Oğuz Türkçesi ve Kadı Burhaneddin Çalıştayı'nda kullanıma açılmıştır.

Türk Dil Kurumunun kuruluşundan bu yana araştırmacıların kütüphaneye gelerek yararlandığı yazma eserler 12 Temmuz 2011 tarihinde, 1 Ekim 2013 tarihinden itibaren de nadir eserler sanal ortama aktarılmaya başlanmıştır. Her geçen gün gelişmekte olan el yazması ve nadir eserler koleksiyonumuza <http://katalog.tdk.gov.tr/> adresinden ulaşılabilir.

Sanal kitap mağazamız, Türk Dil Kurumu yayınlarının satıldığı ve *Türk Dili* dergisi abonelik işlemlerinin yapıldığı <https://emagaza-tdk.ayk.gov.tr> adresiyle hizmet vermektedir.

Haberleşme uygulamalarının sağladığı yeni imkânlardan yararlanılarak kişilerin söz varlığını geliştirmelerine katkı sağlanmaya çalışılmaktadır. Sanal ortamdaki sözlüklerimizin geliştirilmesi ve zenginleştirilmesi amacıyla önceki yıllarda açtığımız e-posta birimimize (katki@tdk.gov.tr) her gün gönderilen çok sayıda iletiyle dilimizin söz varlığı imece usulü ile işlenmekte ve genişletilmektedir.

Kurumumuzun genel ağ sayfasında yer alan Kamu Hizmet Standartları Tablosu'nda belirtilen işler, elektronik ortamda yerine getirilebilmektedir.

Sanal ortamda kurum içi ve kurum dışı e-posta yolu ile haberleşme sağlanmaktadır.

Kurumumuz genel ağında kullanıcıların hizmetine sunulan sözlük, süreli yayın, e-kitap, el yazması ve nadir eserlerin bulunduğu veri tabanları sayfası ile Türk dili alanında bir başvuru kaynağı görevini üstlenmektedir.

3.2 Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS)

Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) teşkilatımızda yazışmalar ile ilgili bütün süreçlerin elektronik ortamda yapılmasına olanak sağlayan yazılımdır. EBYS ile resmî belgelerin elektronik ortamda işlem sürecine dâhil edilerek kayıt sırasında evrakın kayıt tarihi, numarası, konusu, geldiği/gittiği yer, gizlilik derecesi vb. bilgiler kayıt altına alınarak muhafaza işlemlerinin belli bir plan dâhilinde yürütülmesini ve kayıtlı bilgilerin etkili bir biçimde işleme konmasını sağlamaktadır.

4. İnsan Kaynakları

Türk Dil Kurumu; kökleşmiş geleneği ile bir bilim kurumu olarak Türkçenin geliştirilmesi, zenginleştirilmesi ve yaygınlaştırılması çalışmalarını sürdürme kararlılığındadır. Türk Dil Kurumunun taşra teşkilatı bulunmamaktadır.

Başkanlığımızın toplam kadro sayısı 196 kişi olup bu kadroların 106'sı doludur. Dolu kadrolar; 1 Kurum Başkanı, 1 Başkan Yardımcısı, 1 İç Denetçi, 2 İdari İşler Müdürü, 1 Strateji Geliştirme Müdürü, 1 Kütüphane Müdürü, 23 Yüksek Kurum Uzmanı, 1 Uzman (Ş), 1 Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı, 4 Uzman, 1 Avukat, 2 Programcı, 1 Muhasebeci, 7 Şef, 2 Grafiker, 10 Bilgisayar İşletmeni, 1 Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni, 1 Ayniyat Saymanı, 4 Kütüphaneci, 2 Matbaacı, 3 Memur (Ş), 1 Santral Memuru, 1 Dağıtıcı, 1 Hizmetli (Ş) ve 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine tabi 3 Ambar Depo Görevlisi (Sürekli İşçi), 1 Elektrik Teknikeri (Sürekli İşçi), 8 Güvenlik Görevlisi (Sürekli İşçi), 5 Tashih-Grafik-Tasarım (Sürekli İşçi) ve 16 Temizlik Görevlisi (Sürekli İşçi) istihdam edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda 4 geçici görevli personel de görev yapmakta olup toplam **110** personelle faaliyetler yürütülmektedir.

PERSONEL SAYISI		
Ünvanı	Toplam Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Kurum Başkanı	1	1
Başkan Yardımcısı	1	1
İç Denetçi	3	1
İdari İşler Müdürü	2	2
Strateji Geliştirme Müdürü	1	1
Kütüphane Müdürü	1	1
Yüksek Kurum Uzmanı	25	23
Uzman (Ş)	1	1
Yüksek Kurum Uzman Yardımcısı	20	0
Mali Hizmetler Uzmanı	5	0
Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	4	1
Uzman	4	4
Avukat	1	1
Sayman (Muhasebe Yetkilisi)	1	0
Araştırmacı	5	0
Programcı	3	2
Muhasebeci	1	1
Şef	11	7
Grafiker	3	2
Bilgisayar İşletmeni	23	10
Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	8	1
Daire Tabibi	1	0
Hemşire	1	0
Ayniyat Saymanı	1	1
Kütüphaneci	6	4
Veznedar	1	0
Memur	10	0
Matbaacı	2	2
Memur (Ş)	3	3
Tekniker	2	0
Santral Memuru	1	1
Sekreter	1	0
Şoför	4	0
Dağıtıcı	1	1
Hizmetli (Ş)	1	1
Ambar Depo Görevlisi (Sürekli İşçi)	3	3
Elektrik Teknikeri (Sürekli İşçi)	1	1
Güvenlik Görevlisi (Sürekli İşçi)	8	8
Tashih-Grafik-Tasarım (Sürekli İşçi)	5	5
Temizlik Görevlisi (Sürekli İşçi)	16	16
Geçici Görevli Personel Sayısı	4	4
TOPLAM	196	110

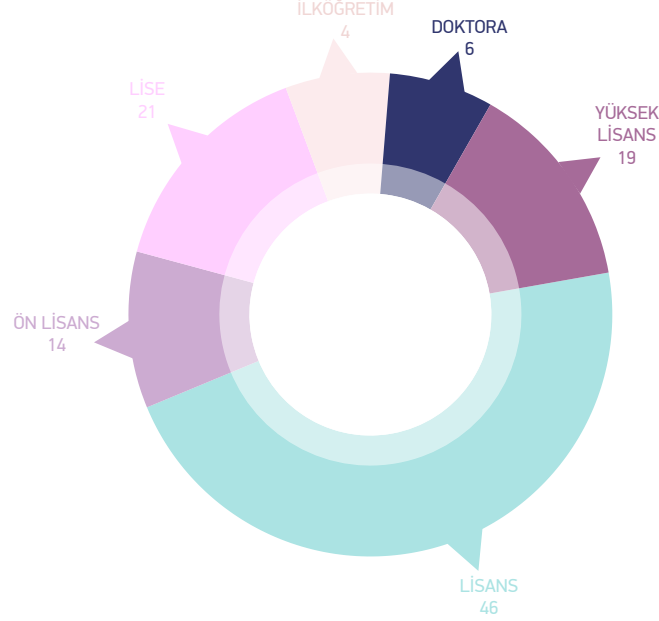
TABLO 6: Türk Dil Kurumu Başkanlığı Personelinin Kadro Durumuna Göre Ünvanları Tablosu.

4.1 Personelin Eğitim Durumu

Başkanlığımızda 106 kadrolu, 4 geçici görevlendirilen personel olmak üzere toplam 110 personelin eğitim düzeyi dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

EĞİTİM SEVİYESİ	SAYISI	ORANI %
Doktora	6	5,45
Yüksek lisans	19	17,27
Lisans	46	41,82
Ön lisans	14	12,73
Lise	21	19,09
İlköğretim	4	3,64
TOPLAM	110	100

TABLO 7: Personelin Eğitim Durumları Tablosu.

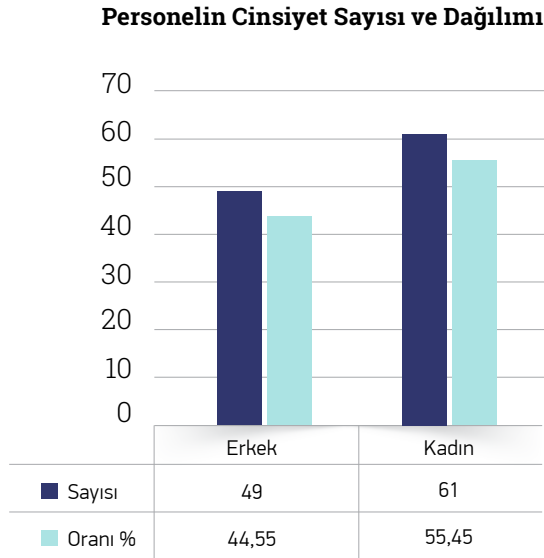
GRAFİK 6

4.2 Personelin Cinsiyet Durumu

Başkanlığımızda 106 kadrolu, 4 geçici görevlendirilen personel olmak üzere toplam 110 personelin eğitim düzeyi dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

CİNSİYET	SAYISI	ORANI %
Erkek	49	44,55
Kadın	61	55,45
TOPLAM	110	100

TABLO 8: Personelin Cinsiyetlerine Göre Dağılım Tablosu.

GRAFİK 7

2021-2024 DÖNEMİ PERSONEL HAREKETLERİ TABLOSU

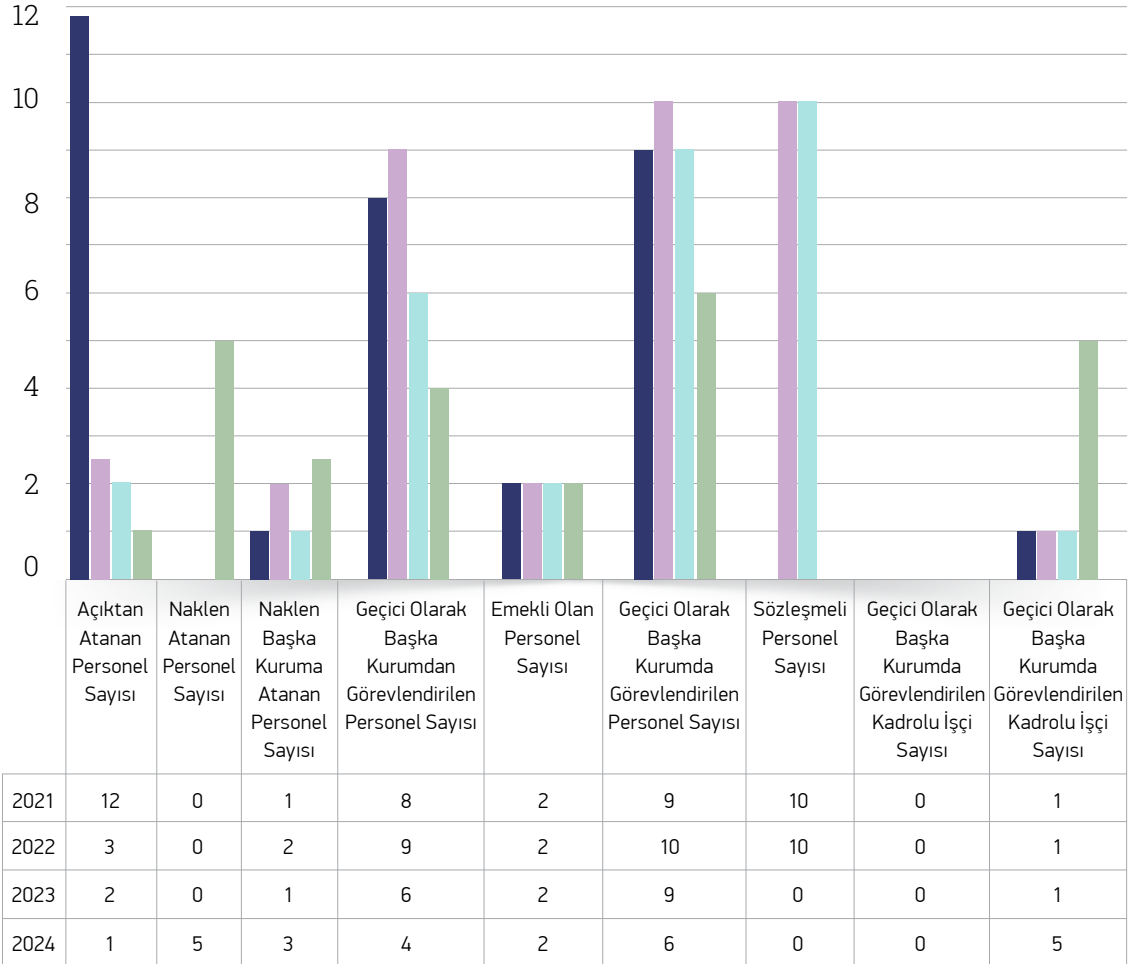
	2021	2022	2023	2024
Açıktan Atanan Personel Sayısı	12 (10 kişisi 4/B sözleşmeli)	3	2	1
Naklen Atanan Personel Sayısı	0	0	0	5
Naklen Başka Kuruma Atanan Personel Sayısı	1	2	1	3
Geçici Olarak Başka Kurumdan Görevlendirilen Personel Sayısı	8	9	6	4
Emekli Olan Personel Sayısı	2	2	2	2
Geçici Olarak Başka Kurumda Görevlendirilen Personel Sayısı	9	10	9	6
Sözleşmeli Personel Sayısı	10	10	0	0
Geçici Olarak Başka Kurumdan Görevlendirilen Kadrolu İşçi Sayısı	0	0	0	0
Geçici Olarak Başka Kurumda Görevlendirilen Kadrolu İşçi Sayısı	1	1	1	5

TABLO 9: 2021-2024 Personel Hareketleri Tablosu.

14

2021-2024 Dönemi Personel Hareketleri

2021 2022 2023 2024

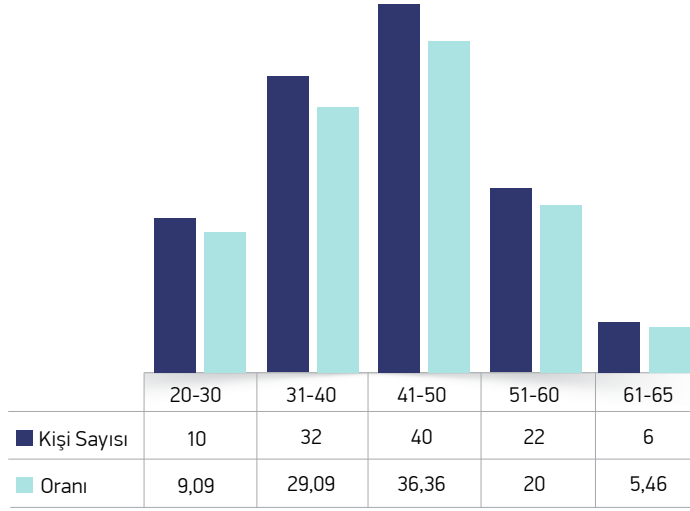

GRAFİK 8

Personelin Yaş Durumu

YAŞ ARALIĞI	KİŞİ SAYISI	ORANI %
20-30	10	9,09
31-40	32	29,09
41-50	40	36,36
51-60	22	20,00
61-65	6	5,46

TABLO 10: Personelin Yaş Tablosu.

GRAFİK 9

5. Sunulan Hizmetler

Kurum Başkanı, Başkan Yardımcısı, Bilim Kurulu ve birimlerce sunulan hizmetler aşağıda gösterilmiştir.

5.1 Kurum Başkanının Görevleri

Türk Dil Kurumu Başkanının görevleri şunlardır:

- Kuruma 664 sayılı KHK ve diğer mevzuat ile verilen görevlerin yerine getirilmesini sağlamak.
- Yurt içinde ve yurt dışında Kurumu temsil etmek, toplantılara katılmak, temaslarda bulunmak.
- Yönetim Kuruluna sunulacak Kurum ile ilgili tüzük ve yönetmelik tasarıları, bütçe tasarıları, kısa ve uzun vadeli çalışma programları ile çalışma raporlarını hazırlamak.
- Yönetim Kurulu gündemine alınacak Kurum faaliyetlerine ilişkin talepleri hazırlamak.
- Yönetim Kurulunun Kurum faaliyetlerine ilişkin kararlarını uygulamak ve/veya uygulanmasını sağlamak.
- Kurumun stratejik planını, performans ölçütlerini, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını belirlemek; insan kaynakları ve çalışma politikalarını oluşturmak.
- Kurumun belirlenen politika ve stratejilere uygun olarak etkin ve verimli çalışmasına yönelik gerekli tedbirleri uygulamak.
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, ikincil mevzuatı ve diğer düzenlemelerde üst yöneticiye verilen görev ve sorumlulukları yerine getirmek.
- Kurumun yönetim ve işleyişine ilişkin diğer görevleri yerine getirmek.
- Kurumun her türlü faaliyet ve işlemleri ile ilgili inceleme ve araştırma yaptırmak.
- Cumhurbaşkanı veya ilgili Bakan, Yönetim Kurulu ve Yüksek Kurum Başkanı tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

5.2 Başkan Yardımcısının Görevleri

Başkan Yardımcısının görevleri şunlardır:

- a) Kuruma 664 sayılı KHK ve diğer mevzuat ile verilen görevlerin yürütülmesinde Başkana yardımcı olmak.
- b) Müdürlükler tarafından yürütülen faaliyetleri yönlendirmek, müdürlüklerin iş birliği içinde çalışmalarını sağlayarak sevk ve idare etmek; bu hususlarla ilgili bilgileri Başkana sunmak.
- c) Başkanın bilgisi dâhilinde yurt içinde ve yurt dışında Kurumu temsil etmek, toplantılara katılmak, iç ve dış temaslarda bulunmak.
- ç) Müdürlüklerin faaliyetlerine ilişkin rapor ve yazışmaların hukuka uygun olarak düzenlenmesini ve gizliliğinin korunmasını sağlamak.
- d) Kurumun faaliyetleri hakkında Başkana bilgi ve gerektiğinde rapor vermek.
- e) Kurum Başkanlığına vekâlet ettiği durumlarda, Yönetim Kurulu toplantılarına katılmak ve oy kullanmak.
- f) Kurum faaliyetleri ile ilgili toplantılara; başkanı veya üyesi olduğu Bilim Kurulu, çalışma grubu, kol ve komisyonlara katılmak.
- g) Kurum dışından gelen yazıları ilgili müdürlüklere havale etmek ve gerekli talimatları vermek.
- ğ) Milletvekilleri tarafından sorulan ve Kuruma intikal ettirilmiş olan yazılı ve sözlü soru önergelerini ilgili müdürlüklere yönlendirmek, soru önergelerinin takibini yaparak cevaplanmasını sağlamak.
- h) Kurum faaliyetlerinin genel ağ üzerinden duyurulmasını; sayfaya girecek haber, duyuru vb. metinlerin hazırlanmasını, güncellenmesini ve sosyal medya hesaplarının yönetimini sağlamak.
- ı) Yazılı ve görsel medyada yer alan Kurum ile ilgili haberleri iletişim personeli vasıtasıyla toplayıp, değerlendirerek üst yönetime sunmak.
- i) Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

5.3 Bilim Kurulunun Görevleri

- a) Kurumun bilimsel çalışmalarının etkili bir biçimde yerine getirilmesi için ilke kararları almak; Bilim ve Uygulama Kolu, diğer Kol ve Komisyonlar ile Çalışma Gruplarının oluşması konusunda değerlendirmelerde bulunmak.
- b) Kurumun bilgi ve çeviri üretimi ile kültür faaliyetleri konusunda görüş bildirmek.
- c) Kurumun stratejik planı ile yıllık bilimsel ve kültürel çalışma programlarının hazırlanmasına katkıda bulunmak.
- ç) Yönetim Kurulunun onayına sunulmak üzere Yüksek Kurum Başkanı veya Kurum Başkanınca önerilen yeni şeref ve haberleşme üyelerini belirlemek.
- d) Yönetim Kurulunun onayına sunulmak üzere Kurumun vereceği bilim, hizmet ve teşvik ödüllerinin kimlere verileceğini ve miktarlarını belirlemek.
- e) Mevzuatın verdiği diğer görevleri yerine getirmek.

5.4 İç Denetim Birimi

İç Denetim Biriminin görevleri şunlardır:

- a) Risk analizlerine dayalı iç denetim plan ve programlarını hazırlamak, geliştirmek ve üst yöneticinin onayına sunmak.
- b) Kurumun kaynaklarının ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini; nesnel risk analizlerine dayalı olarak değerlendirmek, rehberlik ve danışmanlık yapmak, denetim ve danışmanlık faaliyetlerini yürütmek ve üst yönetici tarafından talep edilen ve görev alanına giren program dışı görevleri gerçekleştirmek.
- c) Kurumun kurumsal yönetim, risk yönetimi ve kontrol süreçlerinin etkinlik ve yeterliliğini değerlendirmek.
- ç) İç denetim faaliyetleri sırasında tespit edilen veya iç denetim birimine intikal eden inceleme veya soruşturma yapılmasına gerek duyulan hususları üst yöneticinin bilgisine sunmak.
- d) İç denetim faaliyetlerinin sonuçlarını izlemek.
- e) İç denetim faaliyetlerinin değerlendirilmesi, kamu iç denetim standartları ve meslek ahlak kurallarına uygun olarak yürütülmesi ve iç denetim faaliyetlerinin geliştirilmesi için kalite güvence ve geliştirme programı oluşturmak, uygulamak ve geliştirmek.
- f) Kalite güvence ve geliştirme programı çerçevesinde yapılan değerlendirme sonuçlarını üst yöneticiye sunmak.
- g) Yıllık iç denetim faaliyet raporunu hazırlamak ve üst yöneticiye sunmak.
- ğ) İç denetim yönergesini, iş ve işlem süreçlerini Kurulun düzenlemelerine uygun olarak hazırlamak ve geliştirmek.
- h) İç denetim faaliyetlerinin sonuçları hakkında üst yöneticiye belirli aralıklarla bilgi sunmak, iç denetim alanındaki gelişmeler ve en iyi uluslararası uygulamalar konusunda üst yöneticiyi bilgilendirmek.
- ı) Denetim raporlarının, raporlama standartları ile belirlenen usul ve esaslara uygunluğunu kontrol etmek ve bir örneğini iç denetim biriminde muhafaza etmek.
- i) İç denetim faaliyeti ve iç denetçilerle ilgili diğer işlemleri yürütmek.

5.5 Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü

Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

- a) Kurumun görev alanına giren konularda bilimsel esaslar çerçevesinde Kurum içi araştırma ve çeviri projelerini öncelikli olarak hazırlamak veya hazırlatmak ve gerektiğinde diğer müdürlüklerin görüşünü alarak Yönetim Kuruluna sunulmak üzere Yüksek Kurum Başkanlığına göndermek.
- b) Kurum dışından gelen araştırma ve çeviri proje başvurularını inceledikten sonra, gerektiğinde diğer müdürlüklerin görüşünü alarak Yönetim Kuruluna sunulmak üzere Yüksek Kurum Başkanlığına göndermek.
- c) Yönetim Kurulunca onaylanan Kurum içi ve dışı araştırma ve çeviri projeleriyle ilgili idari işlemleri yürütmek.

- ç) Yönetim Kurulunca onaylanan Kurum içi ve dışı araştırma ve çeviri projelerinin gerçekleştirilmesini takip ederek tamamlanmış olan projelerin ödeme işlemlerinin yapılması için, söz konusu projelerle ilgili belgeleri İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek.
- d) Basılması talebiyle teslim edilen eserleri (kitap, tez, araştırma, sayısal veri vb.) ve makaleleri teslim alarak kayıt altına almak ve bir nüshasını müdürlükte muhafaza etmek.
- e) Eserlerin ilk ve sonraki basımlarının yapılması teklif edilmeden önce yazarlarından / mirasçılarından gerekli izinleri almak.
- f) Basılması teklif edilen eserleri ve makaleleri; belirlenen ilke, esas, plan ve programlara uygunluk bakımından değerlendirmek, Yayın Komisyonuna iletmek, hakemlere incelettirilmesini sağlamak, gerekli belgeleri düzenlemek, basılması/basılmaması kararlaştırılanları Yönetim Kuruluna sunulmak üzere Yüksek Kurum Başkanlığına göndermek.
- g) Basılması veya basılmaması kararı verilen eserlerin ve makalelerin 10.04.1985 tarihli ve 18721 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan Telif Hakkı, Yayın ve Satış Yönetmeliği hükümlerine ve Yönetim Kurulu kararlarına uygun olarak inceleyici ücretlerini hesaplayarak İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne bildirmek.
- ğ) Yönetim Kurulunca basılması uygun bulunan eserlerin sözleşme, temlikname, hesap pusulası vb. hazırlamak, yazarı ile gerekli yazışmaları yapmak ve diğer işlemleri yürütmek.
- h) Yönetim Kurulunca basılması uygun bulunan eserler ile makalelerin yayımlanacağı süreli yayınların teknik şartnamesini hazırlayarak basımı için İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek.
- ı) İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğünce satın alma işlemleri tamamlanarak sözleşmesi imzalanan eserlerin ve makalelerin basım sürecini ve TDK *Yazım Kılavuzu* esas alınarak tashih işlemlerini yürütmek.
- i) Baskısı tamamlanan eserlerin yayımlanmadan önce İLESAM numaralarını almak.
- j) Baskısı tamamlanan eserlerin yayımlanmadan önce sanal ortamda ISBN, ISSN numaralarını almak.
- k) Baskısı yapılan eserlerin Telif Hakkı, Yayın ve Satış Yönetmeliği hükümlerine ve Yönetim Kurulu kararlarına uygun olarak telif ücretlerini hesaplayarak İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne bildirmek.
- l) Yurt içi ve yurt dışı burslarının verilmesi ve takibi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek. Her ay, ödeme yapılacak veya bursu kesileceklerin listesini İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek.
- m) Kurumun amaçlarına ve planlarına uygun olarak düzenlenecek yurt içi ve yurt dışı konferans, seminer, panel, sempozyum, kongre, sergi, gezi vb. bilimsel etkinlikleri planlamak; hazırlık çalışmalarını yapmak, takip etmek, katılmak ve sonuçlarını raporlamak.
- n) Bilimsel etkinliklerin yürütülmesi ile ilgili kurum, kuruluş ve kişilerle iş birliğinde bulunmak, ilgili kurum ve kuruluşlara duyurmak, basın ve yayın organları temsilcilerine tanıtım için gerekli bilgileri ve dokümanları vermek.

- o) Kurumun görev alanında yurt içinde ve yurt dışında düzenlenen bilimsel etkinliklere katılmak ve sonuçlarını raporlamak.
- ö) Diğer kamu kurum ve kuruluşları ile tüzel kişilikler arasında yapılan bilimsel toplantı düzenleme, kazı ve yüzey araştırmaları (TTK) ile araştırmacılar tarafından yapılan bilimsel etkinliğe katılım destek başvurularını inceledikten sonra diğer müdürlüklerin görüşünü alarak Yönetim Kuruluna sunulmak üzere Yüksek Kurum Başkanlığına göndermek.
- p) Yönetim Kurulunca onaylanan desteklerle ilgili idari işlemleri yürütmek.
- r) Yönetim Kurulunca onaylanan desteklerle ilgili gerçekleşen faaliyetlerin belgelerini ödenmek üzere İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek.
- s) YAYSİS, PROSİS, EDSİS, BURSİS, BİLSİS gibi Bütünleşik Bilgi Sistemi'nde yer alan müdürlüğü ilgilendiren sistemler üzerindeki işleri yürütmek.
- ş) Ödüllerle ilgili işlemleri yürüterek ödenmek üzere İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek.
- t) Asli, şeref ve haberleşme üyelerinin seçimi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- u) Bilim ve Uygulama Kolları, diğer Kol, Komisyon ve Çalışma Gruplarına üye seçimi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- ü) Bilim Kurulu, Bilim ve Uygulama Kolları, diğer Kol, Komisyon ve Çalışma Grupları çalışma programının ve gündeminin oluşturulması, kararların yazılması, ilgililere duyurulması, toplantılar için gerekli yazışmaların yapılması, evrakın arşivlenmesi vb. işleri yürütmek, alınan kararları uygulamak, ilgili müdürlüklerle paylaşmak.
- v) Kitap fuarlarında tanıtımı ve satışı yapılacak yayınları, İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü ile birlikte belirlemek.
- y) Yurt içi ve yurt dışı kitap fuarlarına katılım sağlayarak Kurum yayınlarının tanıtımını yapmak.
- z) Kurum Kütüphanesine kazandırılmasının uygun olacağı değerlendirilen yayın önerilerini Kütüphane Müdürlüğüne bildirmek.
- aa) Kurumun faaliyetlerinde kullanılacak bilişim sistemlerinin geliştirmesi çalışmalarını, Yüksek Kurum Bilimsel Çalışmalar Koordinasyon Dairesi Başkanlığı eş güdümlünde yürütmek.
- bb) Özel ya da kamu kurumlarının talepleri doğrultusunda Kurumun görev alanı ile ilgili olarak verilen konferans ve eğitim hizmetlerini yürütmek.
- cc) Yurt içi ve yurt dışında ilgili kurum ve kuruluşlarla yapılacak iş birliği çalışmalarını yürütmek.
- çç) Yurt içinde ve yurt dışında Kurumun faaliyet alanlarında çalışmalar yapan kişi ve kuruluşların faaliyetlerini takip etmek, iletişim bilgilerini güncel olarak tutmak.
- dd) Yapılan faaliyetlerle ilgili basın bültenleri hazırlamak ve basın-yayın kuruluşlarına ulaştırmak.
- ee) Diğer kamu kurum, kuruluş, basın ve yayın organlarının talepleri doğrultusunda görüş ve önerilerde bulunmak.

- ff) Üst yönetimin, Yüksek Kurum veya ilgili diğer makam ve kurumların, ihtiyaç duyduğu görev alanlarındaki her türlü verinin her an kullanılabilecek şekilde tam, doğru ve güncel olarak istatistiki bilgileri tutmak; yazılı ya da sözlü açıklamalar, bilgi notları ve sunumlar hazırlamak; gerektiğinde ilgili müdürlüklere göndermek.
- gg) Başkan ve Başkan Yardımcısı tarafından verilen benzer görevleri yapmak.

5.6 Strateji Geliştirme Müdürlüğü

Strateji Geliştirme Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Ulusal kalkınma strateji ve politikaları, yıllık program ve Hükûmet Programı çerçevesinde idarenin orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek; amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapmak.
- b) İdarenin görev alanına giren konularda performans ve kalite ölçütleri geliştirmek, bu kapsamda verilecek diğer görevleri yerine getirmek.
- c) İdarenin yönetimiyle hizmetlerin geliştirilmesi ve performansla ilgili bilgi ve verileri toplamak, analiz etmek, yorumlamak.
- ç) İdarenin görev alanına giren konularda hizmetleri etkileyecek dış etkenleri incelemek, kurum içi kapasite araştırması yapmak, hizmetlerin etkililiğini ve tatmin düzeyini analiz etmek ve genel araştırmalar yapmak.
- d) Yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri yerine getirmek.
- e) İdarenin stratejik plan ve performans programının hazırlanmasının eş güdümünü sağlamak ve sonuçlarının birleştirilmesi çalışmalarını yürütmek.
- f) İzleyen iki yılın bütçe tahminlerini de içeren idare bütçesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlamak; idare faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek.
- g) Mevzuatı uyarınca belirlenecek bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programı hazırlamak ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak ödeneğin ilgili müdürlüklere gönderilmesini sağlamak.
- ğ) Bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile mali istatistikleri hazırlamak.
- h) İlgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek.
- ı) Muhasebe hizmetlerini yürütmek.
- i) Harcama müdürlükleri tarafından hazırlanan müdürlük faaliyet raporlarını da esas alarak idarenin faaliyet raporunu hazırlamak.
- j) İdarenin mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazlara ilişkin icmal cetvellerini düzenlemek.
- k) İdarenin yatırım programının hazırlanmasının eş güdümünü sağlamak, uygulama sonuçlarını izlemek ve yıllık yatırım değerlendirme raporunu hazırlamak.
- l) İdarenin, diğer idareler nezdinde takibi gereken mali iş ve işlemlerini yürütmek ve sonuçlandırmak.
- m) Mali konulardaki kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak.

- n) Ön mali kontrol faaliyetini yürütmek.
- o) İç Kontrol Sistemi'nin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak; üst yönetimin iç denetime yönelik işlevinin etkililiğini ve verimliliğini artırmak için gerekli hazırlıkları yapmak.
- ö) Üst yönetimin, Yüksek Kurum veya ilgili diğer makam ve kurumların, ihtiyaç duyduğu görev alanlarındaki her türlü verinin her an kullanılabilecek şekilde tam, doğru ve güncel olarak istatistiki bilgileri tutmak; yazılı ya da sözlü açıklamalar, bilgi notları ve sunumlar hazırlamak; gerektiğinde ilgili müdürlüklere göndermek.
- p) Başkan ve Başkan Yardımcısı tarafından verilen benzer görevleri yapmak.

5.7 İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü

İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

- a) İnsan kaynaklarının, etkin ve verimli biçimde yönetilmesiyle ilgili belirlenmiş hedef, ilke ve yöntemler doğrultusunda çalışmalar yapmak.
- b) Kadrolu personelle ilgili atama, nakil, terfi, izin, görevlendirme, disiplin, maaş, emeklilik vb. özlük işlemlerini yürütmek.
- c) Sözleşmeli personelle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- ç) Yurt içi, yurt dışı görevlendirmelerini ve harcırah işlemlerini yürütmek.
- d) Personelin arşiv araştırması ve güvenlik soruşturması ile ilgili işlemleri yürütmek.
- e) Aday memur işlemlerini yürütmek.
- f) Vekâlet, ikinci görev ve tedviren görevlendirmelere ilişkin işlemleri yapmak.
- g) Yönetim Kurulunca onaylanan asli, şeref ve haberleşme üyelerinin görevlendirilmesi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- ğ) Kurum dışından görevlendirmelerle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- h) Personele ilişkin bilgileri, ilgili kurumlara bildirmek.
- ı) Eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek.
- i) Kurumun ihtiyacı olan her türlü araç, gereç ve malzemelerin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek.
- j) Kurumun ihtiyacı olan bina, depo, arazi vb. taşınmazların kiralama ve satın alma işlemlerini yürütmek.
- k) Hizmet araçlarının sevk ve idaresini sağlamak, ihtiyaç hâlinde şoför ve araç görevlendirmelerini yapmak.
- l) Hizmet binası ve çevresinin temizliğini sağlamak.
- m) Kurumun tertip, düzen, temizlik, güvenlik ve taşıma işlerinin sevk ve idaresini yürütmek.
- n) Fiziki çalışma ortamlarını uygun ve standart hâle getirmek.
- o) Personelin öğle yemeği hizmetlerini yürütmek.
- ö) Üniversite, kütüphane, diğer kamu kurum, kuruluş ve kişilere ücretsiz dağıtılacak yayınları göndermek.

- p) Kurum yayınlarının satış fiyatlarını Telif Hakkı, Yayın ve Satış Yönetmeliği hükümlerine göre belirlemek, kitap satış bürosu ile e-mağazada satış ve dağıtımını yapmak.
- r) Ücret ve huzur haklarının ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- s) Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğünce gönderilen listeler çerçevesinde bursların ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- ş) Ödül ve desteklerin ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- t) Bilimsel etkinliklerle ilgili olarak yapılan uçak, rezervasyon, otel, yolluk vb. organizasyon faaliyetlerinin satın alma ve ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- u) Kurumun ihtiyaç duyduğu her türlü mal, hizmet ve yapım işlerine ilişkin satın alma işlemlerini yapmak ve ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- ü) Kurum Başkanının lojman ihtiyacının karşılanması, tahsisi ve ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- v) Baskısı yapılan eserlerin Telif Hakkı, Yayın ve Satış Yönetmeliği hükümlerine ve Yönetim Kurulu kararlarına uygun olarak Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğünce hesaplanarak bildirilen telif ve inceleyici ücretlerinin ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- y) Harcama ve ihale yetkililiği işlemlerini yürütmek.
- z) Taşınır ve taşınmazların ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak kayıt ve kontrol hizmetlerini yürütmek; her yıl taşınır mal yönetimi hesabı cetvellerini hazırlayarak Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- aa) Gelen ve giden evrak kayıtlarının tutulmasını, gelen evrakın ilgili bölümlere sevki ile gizli ve kişiye özel evrakın yetkililere dağıtımını ve teslimini sağlamak.
- bb) Kurum genel arşiv hizmetlerini yürütmek.
- cc) Kurum içinden ve dışından yapılan proje başvurularının maliyet ve harcama bilgilerinin ön incelenmesini Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü eş güdümünde yapmak.
- çç) Yurt içi ve yurt dışı kitap fuarlarında stant açılması, kitapların taşınması ve satış işlemlerini yapmak.
- dd) Yayımlanacak eserlerin bandrol işlemlerini yapmak.
- ee) Personelin elektronik imza ile ilgili işlemlerini yapmak.
- ff) Elektronik Belge Yönetim Sistemi'nin son kullanıcı desteği ile buna ilişkin idari işlemleri yürütmek.
- gg) Üst yönetimin, Yüksek Kurum veya ilgili diğer makam ve kurumların görev alanlarında ihtiyaç duyduğu her türlü verinin her an kullanılabilecek şekilde tam, doğru ve güncel olarak gerekli istatistiki bilgileri tutmak; yazılı ya da sözlü açıklamalar, bilgi notları ve sunumlar hazırlamak; bu bilgileri gerektiğinde ilgili müdürlüklere göndermek.
- ğğ) Başkan ve Başkan Yardımcısı tarafından verilen benzer görevleri yapmak.

5.8 Kütüphane Müdürlüğü

Kütüphane Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Kurum Kütüphanesinin hizmet alanlarını, hedeflerini ve ihtiyaçlarını belirleyerek bir kütüphane ve belge arşiv politikası oluşturmak.
- b) Kütüphaneden yararlanan kullanıcıların bilgi ve belge ihtiyaçlarını en doğru, en hızlı ve en güvenilir biçimde karşılamak; gerek fiziki olarak gerekse genel ağ aracılığıyla kütüphaneden yararlanılabilmesi için gerekli şartları sağlamak.
- c) Kurumun hedef kitlesi ve kullanıcı profiline uygun olarak kütüphane dermesinin geliştirilmesi ve güncellenmesine yönelik, yurt içi ve yurt dışında yayımlanmış olan kaynakları tespit ve takip etmek.
- ç) Kurumun çalışma alanına ilişkin yurt içi ve yurt dışında yayımlanan bilgi kaynakları (kitap, süreli yayın, harita vb.), belge ve malzemeyi bağış, değişim veya satın alma yoluyla sağlamak.
- d) Yayın değişim programının; Kurumun çalışma alanlarında, yurt içinde ve yurt dışında faaliyet gösteren üniversite, enstitü, araştırma merkezi vb. kurum ve kuruluşlarla sağlıklı şekilde yürütülmesini ve geliştirilmesini sağlamak.
- e) Araştırmacılardan gelen materyal taleplerini değerlendirmek.
- f) Kütüphane Komisyonunun düzenli olarak toplanmasını, sekretarya işlerini yürütmek ve satın alma yoluyla temin edilmesi öngörülen bilgi kaynaklarını Komisyona sunmak.
- g) Satın alınmasına karar verilen eserlerin sağlanması için gerekli işlemleri, İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü ile iş birliği içinde yürütmek.
- ğ) Kütüphane ve arşiv koleksiyonlarında bulunan materyallerin kayıtlarını 18.01.2007 tarihli ve 26407 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak tutmak ve her yıl müdürlük kütüphane / müze yönetimi hesabı cetvellerini hazırlayarak Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- h) Kütüphane ve arşive sağlanan materyalleri uluslararası standartlara uygun şekilde kataloglamak, konu başlıkları ile anahtar kelimeleri tespit etmek; bunlara ilişkin verilerin kütüphane ve arşiv otomasyon sistemlerine sağlıklı bir şekilde girişini yapmak.
- ı) Kütüphane ve arşive sağlanan materyallerin diğer teknik (damgalamak, etiket, güvenlik çipi vb.) işlemlerini yapmak.
- i) Süreli Yayınlar Koleksiyonu'ndaki mevcut dergilerin aboneliklerini düzenli olarak takip etmek, varsa eksik sayılarını en kısa zamanda temin etmek ve cilt bütünlüğü sağlanan dergilerin cilt işlemlerini yürütmek.
- j) Yıpranan eserlerin onarımıyla ilgili gerekli iş ve işlemlerin yapılmasını sağlamak.
- k) Kullanıcıların ya da dış faktörlerin (doğal afet, yangın, su, nem ve zararlı mikroorganizmalar gibi) kütüphane ve arşiv koleksiyonlarına verebileceği zararları önlemek için gerekli önleyici ve etkin koruma tedbirlerini almak.
- l) Üniversitelerin, Kurumun çalışma alanıyla ilgili bölümleri ile Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü öğrencilerinden zorunlu veya gönüllü olarak staj yapmak isteyenlerin çalışma, eğitim ve değerlendirme süreçlerini yürütmek.

- m) Kurumun yayımlayacağı kitapların bibliyografik künyesini, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlamak ve Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğüne göndermek.
- n) Kütüphane ve arşiv hizmetlerini kolaylaştıracak teknolojik yeniliklerin kütüphaneye kazandırılması için gerekli çalışmaları yapmak.
- o) Araştırmacılara kütüphane kullanımı, bilgiye erişim, ikincil kaynaklar (bibliyografya, indeks, abstrakt), kütüphanenin abone olduğu veri tabanları ve elektronik dergiler, bilgisayarda katalog tarama, fotokopi makinesi, kiosk vb. ekipmanların kullanımı konularında danışmanlık ve rehberlik hizmeti vermek.
- ö) Kütüphane ve arşiv hizmetlerinde, güncel bilgi teknolojilerini kullanarak bilgi kaynaklarının elektronik ortamda araştırmacıların hizmetine sunulmasını sağlamak.
- p) Kütüphane ve arşiv otomasyon programlarını yönetmek.
- r) Gerçek ve tüzel kişilerin; resmî yazı, dilekçe, e-posta, faks ve telefonla gelen bilgi ve belge taleplerini kütüphane ve arşiv kaynaklarından karşılamak.
- s) Kütüphane ve arşive bağışlanacak özel koleksiyonları bağış politikası çerçevesinde değerlendirmek.
- ş) Yüksek Kurum ve bünyesinde yer alan Kurum çalışanları ile üyelerine ödünç verilen eserlerin zamanında teslim edilmesini sağlamak.
- t) Özel izin gerektiren kütüphane materyallerinin kullanımlarıyla ilgili talepleri, değerlendirmek üzere Kütüphane Komisyonuna sunmak.
- u) Kurumun kütüphane ve arşivinde bulunan yayımlanmamış çalışmaların araştırmacılar tarafından yayına hazırlama taleplerini Kurum Başkanına sunmak.
- ü) Kütüphane ve arşivin fiziki şartlarının iyileştirilmesi için gereken çalışmaları yapmak.
- v) Kütüphane, arşiv koleksiyonu ve kullanıcı istatistiklerini tutmak, değerlendirmek ve Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- y) Kurumun yayınladığı süreli yayınların, ulusal ve uluslararası veri tabanlarında indekslenmesi için gerekli işlemleri gerçekleştirmek.
- z) Üst yönetimin, Yüksek Kurum veya ilgili diğer makam ve kurumların görev alanlarında ihtiyaç duyduğu her türlü verinin her an kullanılabilecek şekilde tam, doğru ve güncel olarak gerekli istatistiki bilgileri tutmak; yazılı ya da sözlü açıklamalar, bilgi notları ve sunumlar hazırlamak; bu bilgileri gerektiğinde ilgili müdürlüklere göndermek.
- aa) Başkan ve Başkan Yardımcısı tarafından verilen benzer görevleri yapmak.

5.9 Müdürlüklerin Ortak Görevleri

Müdürlüklerin ortak görevleri şunlardır:

- a) Hazırlanacak kanun, KHK, tüzük, Bakanlar Kurulu Kararı, yönetmelik vb. idari düzenleme çalışmalarına katkı ve katılım sağlamak.
- b) Kanun, KHK, tüzük, Bakanlar Kurulu Kararı ve yönetmelik taslaklarını inceleyerek bunlar hakkında Kurum görüşünün oluşturulmasına katkıda bulunmak.
- c) Müdürlük faaliyetlerinin yürütülmesinde ilgili kanun, KHK, tüzük, yönetmelik, genelge, kararname ve diğer mevzuatı uygulamak.

- c) Milletvekilleri tarafından sorulan ve müdürlüğe intikal ettirilmiş olan yazılı ve sözlü soru önergelerini cevaplandırmak.
- d) Kurum stratejik planı ve performans programı, idare faaliyet raporu, iç kontrol ve bütçe çalışmalarına katkı ve katılım sağlamak.
- e) Müdürlükte etkili bir iç kontrol sistemi oluşturmak, uygulanmasını sağlamak ve sonuçlarıyla ilgili izleme raporlarını istenilen sürelerde hazırlayarak Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- f) Stratejik plan ve performans programında belirlenen amaç, hedef ve göstergelerden müdürlükle ilgili olanları gerçekleştirmek ve sonuçlarıyla ilgili izleme raporlarını istenilen sürelerde hazırlayarak Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- g) İdare bütçe teklifinin hazırlanması için gerekli bilgi ve belgeleri istenen sürelerde Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- ğ) İdare faaliyet raporu, kurumsal mali durum ve beklentiler raporu için gerekli olan bilgileri istenilen sürede Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- h) Kurumun genel ağ sayfasında görev alanıyla ilgili hususların yer almasını ve bilgilerin güncel tutulmasını sağlamak.
- ı) Kurumun lehinde veya aleyhinde açılmış bulunan her türlü dava ile Sayıştay sorgularına ilişkin savunmalara esas olacak görüşlerini bildirmek, konu ile ilgili tüm bilgi ve belgeleri ilgili müdürlüğe göndermek.
- i) Müdürlük çalışanlarının, mesleki yeterliliklerini geliştirmek; bilgi, beceri ve donanımlarını artırarak daha etkili ve verimli olmalarını, yeni gelişmeleri öğrenmelerini, teknoloji kullanma kapasitelerini artırmaları amacıyla eğitim programlarına ve etkinliklere katılmalarını, mesleki yayınları ve yeni bilgi kaynaklarını takip etmelerini sağlamak.
- j) Yüksek Kurum ve müdürlüklerce yapılan toplantılara katılım sağlamak.
- k) Kurum projelerine katkı ve katılım sağlamak.
- l) Müdürlük hizmet envanterini ve hizmet standartlarını oluşturarak güncel tutulmasını sağlamak.
- m) 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde yapılan müracaatlar ile CİMER aracılığıyla gelen taleplerden görev alanına girenleri, Başkan Yardımcısı ve CİMER takip görevlisinin eş güdümünde cevaplandırmak.
- n) Bütünleşik Bilgi Sistemi dâhilindeki uygulamaların müdürlükle ilgili veri girişlerinin doğru ve tam olarak yapılmasını, sürekli güncel tutulmasını ve güvenilirliğini sağlamak.
- o) Müdürlüğün ihtiyaç duyduğu satın alınacak mal, hizmet ve yapım işlerinin teknik şartnamesini hazırlayarak İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek; işin İhale Komisyonu, Kontrol Teşkilatı, Muayene ve Kabul Komisyonlarında görev almak.
- ö) Yönetim Kurulunun gündemine sunulması gerekli mali karar ve işlem ihtiva eden (mal, hizmet, yapım alımları, projeler vs.) konular için "Yönetim Kurulu Gündemine Alınması İstenen Mali Karar ve İşlemlere İlişkin Form"u hazırlayarak Harcama Yetkilisinin imzasını takiben incelenmesi için Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.

Müdürlükler görevlerini, Kurumlardaki diğer müdürlükler ve Yüksek Kurum hizmet birimleri ile iş birliği içinde yürüterek gerekli uyumu sağlarlar.

6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

5018 sayılı Kanun'un 55'inci maddesinde iç kontrolün tanımı: İdarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür.

Türk Dil Kurumu, 5917 sayılı Kanun'un 47. maddesinin 15. fıkrası gereğince özel bütçeli idare olarak tanımlanmış ve bir harcama birimi mevcuttur. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun mali hizmetler başlıklı 60'ıncı maddesinin birinci fıkrası ile 5436 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen görevlerin yerine getirildiği strateji geliştirme birimi 01.01.2010 tarihinde oluşturulmuştur.

Mali hizmetler biriminin görevleri arasında olan ön mali kontrol işleri, Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir. Bu kapsamda, Mülga Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihli ve 26040 üçüncü mükerrer sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik ve bu Yönetmelik uyarınca üst yöneticinin tasdiki ile çıkartılan ve 08.10.2024 tarihinde yürürlüğe giren Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi ve genel mevzuat çerçevesinde ön mali denetime tabi taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları ön mali kontrolden geçmektedir.

6.1 Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Hazırlama Süreci

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55, 56, 57 ve 58'inci maddeleri, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, Kamu İç Kontrol Rehberi ve Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi kapsamında Türk Dil Kurumu Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmaktadır.

Türk Dil Kurumu Başkanlığının Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı (01.01.2023-31.12.2024) hazırlanarak üst yöneticinin onayını müteakip 19.01.2023 tarihli ve 12786 sayılı yazı ile Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiş ve genel ağ sayfamızda yayımlanmıştır.

Eylem planlarının iki yılda bir güncellenmesi gerekliliği göz önünde bulundurularak 2025-2026 yıllarını kapsayacak olan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı, 2024 yılında Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu tarafından güncellenmiş olup 2025 yılında uygulamaya konulacaktır.

6.1.1 Eylemlerin Plan İçindeki Dağılımı

Kamu İç Kontrol Standartları; milletlerarası standartlar ve iyi uygulama örnekleri çerçevesinde, iç kontrolün kontrol ortamı, risk değerlendirmesi, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim ile izleme bileşenleri esas alınarak bütün kamu idarelerinde uygulanabilir düzeyde olmasını sağlamak üzere genel nitelikte düzenlenmiştir.

İç kontrol; kurumun, yönetimi ve personeli tarafından hayata geçirilen, belirlenmiş hedeflere ulaşmasında ve misyonunu gerçekleştirmesinde makul bir güvence sağlamak üzere tasarlanmış ve kurumun genelini etkileyen bütünleşmiş bir süreçtir.

Kurum; iç kontrol sistemlerinin oluşturulmasında, izlenmesinde ve değerlendirilmesinde dikkate alınması gereken temel yönetim kurallarını göstermekte olan ve bütün kamu idarelerinde tutarlı, kapsamlı ve standart bir kontrol sisteminin kurulmasını ve uygulanmasını amaçlamaktadır.

Kamu İç Kontrol Standartları; 5 bileşeni içeren, 18 standart ve 79 genel şarttan oluşmaktadır.

İç Kontrol Standartları

1. Kontrol Ortamı Standartları

- Etik Değerler ve Dürüstlük
- Misyon, Teşkilat Yapısı ve Görevler
- Personelin Yeterliliği ve Performansı
- Yetki Devri

2. Risk Değerlendirme Standartları

- Planlama ve Programlama
- Risklerin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi

3. Kontrol Faaliyetleri

- Kontrol Stratejileri ve Yöntemleri
- Prosedürlerin Belirlenmesi ve Belgelendirilmesi
- Görevler Ayrılığı
- Hiyerarşik Kontroller
- Faaliyetlerin Sürekliliği
- Bilgi Sistemleri Kontrolleri

4. Bilgi ve İletişim

- Bilgi ve İletişim
- Raporlama
- Kayıt ve Dosyalama Sistemi
- Hata, Usulsüzlük ve Yolsuzlukların Bildirilmesi

5. İzleme Standartları

- İç Kontrolün Değerlendirilmesi
- İç Denetim

BİLEŞEN	STANDART	ŞART
Kontrol Ortamı	4	26
Risk Değerlendirmesi	2	9
Kontrol Faaliyetleri	6	17
Bilgi ve İletişim	4	20
İzleme	2	7
TOPLAM	18	79

TABLO 11: İç Kontrol Standartları Bileşenlerine Göre Dağılımı Tablosu.

Kurum çalışanlarında bu kavramlara yönelik farkındalık düzeyini görmek, bugüne kadar alınan mesafe sonrası sisteme yönelik güçlü ve zayıf yönlerin neler olduğunu bilmek, standartlara ait eylemlerin yerine getirilme derecesi ve kontrol mekanizmalarının oluşturulma düzeyini değerlendirmek, iç kontrol sisteminin kurulmasına ne derece katkı yaptığını ortaya çıkarmak ve elde edilen veriler ışığında iç kontrol sistemine yönelik tekliflerin sunulması sağlanacaktır.

Uyum Eylem Planı ile ilgili yapılan değerlendirme çalışmaları sonucunda, Kurumumuz 2023-2024 yılı İç Kontrol Uyum Eylem Planı'na göre 5 bileşenin altında oluşan 23 adet genel şart için eylem öngörülmüştür. Sorumlu birimler; öngörülen 23 eylemin 22 adedini gerçekleştirmiştir, 1 (bir) adedini gerçekleştirememiştir. 2025 yılı içerisinde 1 (bir) adet eylemin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

İç kontrol mevzuatı gereği Uyum Eylem Planı'nda öngörülen eylemlerin 2024 yılı gerçekleşme sonuçları; Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından, yılda iki defa izlenerek değerlendirilmiş ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun uygun görüşüyle üst yönetici onayına sunulmuştur.

Mevzuat gereği, 2024 Yılı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Değerlendirme Raporu hazırlanmış olup Sayıştay Başkanlığına, Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğüne gönderilmiş, genel ağ sayfamızda yayımlanmıştır.

Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı değerlendirme çalışmaları ile ilgili Sayıştay Başkanlığı tarafından 2023 yılı dış denetimi yapılmış ve kamu zararı oluşturan bir bulguya rastlanmamıştır.

Türk Dil Kurumunun 2023-2024 dönemini kapsayan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı'nda; bileşen, standart ve şartlara göre dağılım ve öngörülen eylem sayıları ile 2023 ve 2024 yılları içinde gerçekleşen eylem sayıları aşağıda gösterilmiştir.

UNSUR	STANDART KODU VE ADI	GENEL ŞART	BELİRLENEN EYLEM	GERÇEKLEŞEN EYLEM
1. KONTROL ORTAMI (KOS)	1. Etik değerler ve dürüstlük	6	2	2
	2. Misyon, teşkilat yapısı ve görevler	7	5	5
	3. Personelin yeterliliği ve performansı	8	3	3
	4. Yetki devri	5	1	1
Toplam		26	11	11
2. RİSK DEĞERLENDİRMESİ (RDS)	5. Planlama ve programlama	6	1	1
	6. Risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi	3	3	3
Toplam		9	4	4
3. KONTROL FAALİYETLERİ (KFS)	7. Kontrol stratejileri ve yöntemleri	4	2	2
	8. Prosedürlerin belirlenmesi ve belgelendirilmesi	3	1	1
	9. Görevler ayrılığı	2	0	0
	10. Hiyerarşik kontroller	2	0	0
	11. Faaliyetlerin sürekliliği	3	0	0
	12. Bilgi sistemlerinin kontrolleri	3	0	0
Toplam		17	3	3
4. BİLGİ VE İLETİŞİM (BİS)	13. Bilgi ve iletişim	7	0	0
	14. Raporlama	4	0	0
	15. Kayıt ve dosyalama sistemi	6	1	0
	16. Hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirilmesi	3	0	0
Toplam		20	1	0
5. İZLEME (İS)	17. İç kontrolün değerlendirilmesi	5	4	4
	18. İç denetim	2	0	0
Toplam		7	4	4
GENEL TOPLAM		79	23	22

TABLO 12: 2023-2024 Dönemi Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı'nda Bileşen, Standart ve Şartlara Göre Belirlenen ve Gerçekleşen Eylemlerin Dağılımı Tablosu.

2024 YILI (DÖNEMİ) KAMU İÇ KONTROL UYUM EYLEM PLANI

KURUMUN GENEL DEĞERLENDİRMESİ

BİRİM	GERÇEKLEŞME DEĞERİ				
	KOS	RDS	KFS	BİS	İS
Strateji Geliştirme Müdürlüğü	%79,81	%100,00	%92,65	%92,50	%92,86
Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü	%88,46	%100,00	%94,12	%97,50	%78,57
İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü	%85,58	%94,44	%98,53	%97,50	%85,71
Kütüphane Müdürlüğü	%89,42	%100,00	%89,71	%90,00	%92,86
ORTALAMA	%85,82	%98,61	%93,75	%94,38	%87,50
KURUM ORTALAMASI	%92,01				

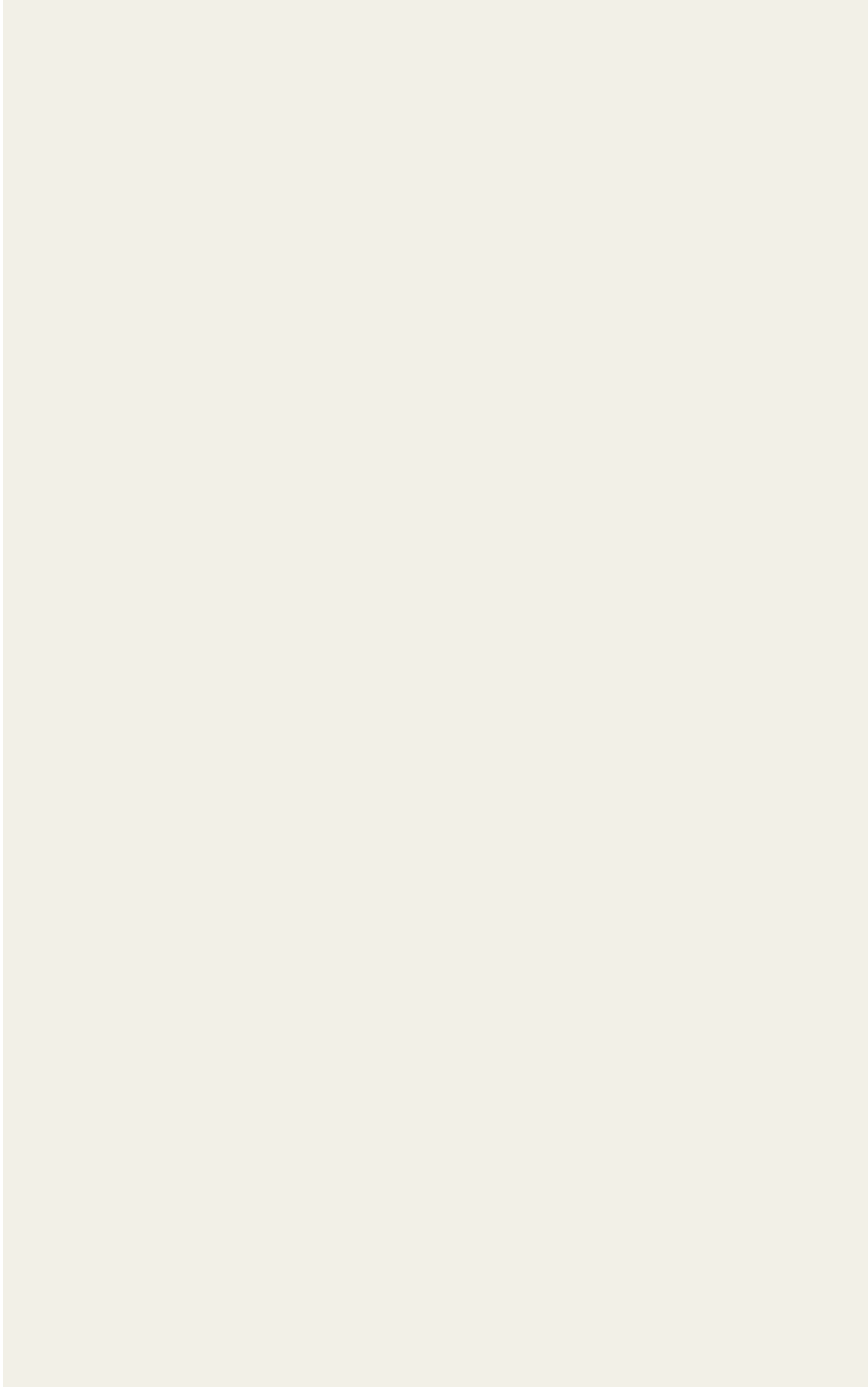
NOT: İç Kontrol Soru Formu I. ve II. 6 aylık puanlamaların ortalamaları alınarak yüzde değeri hesaplanmıştır.

TABLO 13: 2024 Yılı Kamu İç Kontrol Uyum Eylem Planı Kurumun Genel Değerlendirmesi Tablosu.

D) DİĞER HUSUSLAR

Milletlerarası standartlar ve iyi uygulama örnekleri çerçevesinde, iç kontrolün kontrol ortamı, risk değerlendirmesi, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim ile izleme bileşenleri esas alınarak Kamu İç Kontrol Rehberi'nde istenilen süreç ve uygulamalar kapsamında Kurumumuza ait 2023-2024 dönemini kapsayan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmış olup Kurum personeli ile uygulanma çalışmaları yürütülmüştür.

Bu alandaki temel politikalarımız: Kurumun iş ve işleyişini, yönetim sorumluluğu çerçevesinde yürütmek; faaliyet ve düzenlemelerinde öncelikle riskli alanlara dikkat etmek; mali ve mali olmayan bütün işlemleri yürütmek; düzenleme ve uygulamalarda mevzuata uygunluk, saydamlık, hesap verilebilirlik, ekonomiklik, etkinlik, etkililik gibi iyi mali yönetim ilkelerini esas almak; mesleki değerlere ve dürüst yönetim anlayışına sahip olmak; mali yetki ve sorumlulukları bilgili ve yeterli yönetici ile personele vermek; mevzuata aykırı faaliyetleri önlemektir.

II. AMAÇLAR VE HEDEFLER

A) TEMEL POLİTİKA VE ÖNCELİKLER ON İKİNCİ KALKINMA PLANI (2024-2028)

3.3.11. Kültür ve Sanat

a) Amaç

779. Kültür ve sanat mirasımızın zenginlik ve çeşitliliğinin korunup geliştirilerek gelecek nesillere aktarılması, millî kültür ve kadim medeniyetimizin ortak değerleri etrafında toplumsal bütünlüğün ve dayanışmanın güçlendirilmesi, kültür ve sanat faaliyetlerinin toplum genelinde yaygınlaştırılarak kalkınmadaki çok boyutlu etkisinin artırılması temel amaçtır.

b) Politika ve Tedbirler

ÜST POLİTİKA BELGESİ	İLGİLİ BÖLÜM / REFERANS	VERİLEN GÖREV / İHTİYAÇLAR
ON İKİNCİ KALKINMA PLANI	3.3. Nitelikli İnsan, Güçlü Aile, Sağlıklı Toplum 3.3.1. Eğitim Millî Eğitim Bakanlığı (Sorumlu) TDK (İş birliği)	665.4. Türkçenin doğru ve güzel kullanımını geliştirmek amacıyla dört temel becerinin değerlendirilmesine yönelik ölçme araçları geliştirilecektir.
	3.3. Nitelikli İnsan, Güçlü Aile, Sağlıklı Toplum 3.3.11. Kültür ve Sanat Yükseköğretim Kurulu (Sorumlu) Kültür ve Turizm Bakanlığı, TDK, RTÜK, Üniversiteler (İş birliği)	785.3. Mevzuat, resmî yazışma ve raporlar başta olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarının yazılı, görsel ve işitsel tüm yayınlarında ve yükseköğretim kuruluşlarının başta yüksek lisans ve doktora tezleri olmak üzere Türk dilinde hazırlanan tüm akademik yayınlarda Türkçenin doğru ve yerinde kullanımı sağlanacaktır.
	3.3. Nitelikli İnsan, Güçlü Aile, Sağlıklı Toplum 3.3.11. Kültür ve Sanat Kültür ve Turizm Bakanlığı (Sorumlu) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, TDK (İş birliği)	785.4. Türk dilinin zenginliğinin kayıt altına alınması için "Etimolojik Sözlük" tamamlanacaktır.
	3.3. Nitelikli İnsan, Güçlü Aile, Sağlıklı Toplum 3.3.11. Kültür ve Sanat Kültür ve Turizm Bakanlığı (Sorumlu) Dışişleri Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Yunus Emre Enstitüsü (İş birliği)	785.5. Yurt dışında Türk dili ve kültürünün öğretimi ve tanıtımı faaliyetleri geliştirilecektir.

ÜST POLİTİKA BELGESİ	İLGİLİ BÖLÜM / REFERANS	VERİLEN GÖREV / İHTİYAÇLAR
2024 YILI CUMHURBAŞKANLIĞI YILLIK PROGRAMI	Tedbir 665.4. Türkçenin doğru ve güzel kullanımını geliştirmek amacıyla dört temel becerinin değerlendirilmesine yönelik ölçme araçları geliştirilecektir. Millî Eğitim Bakanlığı (Sorumlu) TDK (İş birliği)	1. Türkçenin doğru ve güzel kullanımını geliştirmek amacıyla dört temel becerinin değerlendirilmesine yönelik ölçme araçları geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir.
	Tedbir 785.3. Mevzuat, resmî yazışma ve raporlar başta olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarının yazılı, görsel ve işitsel tüm yayınlarında ve yükseköğretim kuruluşlarının başta yüksek lisans ve doktora tezleri olmak üzere Türk dilinde hazırlanan tüm akademik yayınlarda Türkçenin doğru ve yerinde kullanımı sağlanacaktır. Yükseköğretim Kurulu (Sorumlu) Kültür ve Turizm Bakanlığı, TDK, RTÜK, Üniversiteler (İş birliği)	1. Türk dilinin doğru ve yerinde kullanılması için enstitüler düzeyinde tüm akademik yayınlara yönelik yazılıma dayalı dil denetim araçları geliştirilerek uygulamaya konulacaktır.
	Tedbir 785.4. Türk dilinin zenginliğinin kayıt altına alınması için “Etimolojik “Sözlük tamamlanacaktır. Kültür ve Turizm Bakanlığı (Sorumlu) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, TDK (İş birliği)	1. “Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi Sözlüğü” çalışmasına belirlenen program dâhilinde devam edilecektir. 2. “Türkiye Türkçesi Ağız Atlası Projesi” tamamlanacaktır.
	Tedbir 785.5. Yurt dışında Türk dili ve kültürünün öğretimi ve tanıtımı faaliyetleri geliştirilecektir. Kültür ve Turizm Bakanlığı (Sorumlu) Dışişleri Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Yunus Emre Enstitüsü (İş birliği)	1. Türkçenin dijital platformlarda öğretilmesi için Türkçe Öğretim Portalı geliştirilecek, çevrim içi Türkçe kursları düzenlenecektir.

TABLO 14: Üst Politika Belgeleri Analizi Tablosu.

B) İDARENİN STRATEJİK PLAN'INDA YER ALAN AMAÇLAR VE HEDEFLER

Türk Dil Kurumu, stratejik amaçları ve hedefleri doğrultusunda gerçekleştirdiği ve gerçekleştireceği çalışmaları şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri ile yerine getirerek kamuoyuna sunmaktadır. Türk Dil Kurumu Başkanlığı; 2024-2028 dönemini kapsayan Stratejik Plan ile misyonuna, vizyonuna, çalışmalarında temel aldığı değerlere, amaçlarına, hedeflerine ve uygulayacağı stratejilerine ilişkin bilgilenmelerin sağlanmasını amaçlamaktadır.

Türk Dil Kurumunun Stratejik Amaç ve Hedefleri:

STRATEJİK AMAÇLAR	HEDEFLER
Stratejik Amaç 1: Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.	Hedef (H 1.1): Türk dilinin çeşitli dönem, alan ve konularına yönelik kitap, süreli yayın ve bu alandaki eserlerin tıpkıbasımı yapılarak yayımlanacaktır.
	Hedef (H 1.2): Türk dili konularında ulusal ve uluslararası bilimsel toplantılar, anma etkinlikleri düzenlenecek ve desteklenecektir.
	Hedef (H 1.3): Türk dili ve diğer dil alanlarında öğretim programlarına devam eden öğrencilerden lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimi alan kişilere burs desteği sağlanacaktır.
	Hedef (H 1.4): “Türkçenin Köken Bilgisi (Etimoloji) Sözlüğü” ve “Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası” hazırlanacak; <i>Türkçe Sözlük</i> ve <i>Yazım (İmla) Kılavuzu</i> güncellenecektir.
Stratejik Amaç 2: Türkçenin her alanda doğru ve etkili kullanılmasına katkıda bulunmak.	Hedef (H 2.1): Günlük hayatta dilin doğru kullanılmasıyla ilgili çalışmalar yapılacak; kurum ve kuruluşlara eğitim desteği sağlanacak; Türkçenin doğru kullanılmasına yönelik yarışmalar düzenlenecek ve desteklenecektir.
Stratejik Amaç 3: Bilime dayalı altyapıyı ve kurumsal kapasiteyi güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki bilimsel yetkinliğinin ortaya çıkarılmasını sağlamak.	Hedef (H 3.1): Bilgi teknolojilerinin sağladığı imkânlardan da yararlanılarak kütüphane hizmetlerinin etkinlik düzeyi yükseltilecektir.
	Hedef (H 3.2): Kurum yayınlarının daha geniş kitlelere ulaşması sağlanacaktır.
	Hedef (H 3.3): İnsan kaynakları kapasitesi geliştirilecektir.

TABLO 15: Stratejik Amaç ve Hedefler Tablosu.

C) DİĞER HUSUSLAR

Stratejik Planlar; kurumların misyon, amaç ve stratejik alanlarını özetleyen aynı zamanda planlama ve hesap döngüsünün kilit belgeleridir. Kapsamlı, kapsayıcı ve şeffaf bir stratejik planlama süreci sonunda hazırlanan 2024-2028 Dönemi Stratejik Planı Kurumumuzun güçlü ve zayıf yönlerini, iyileştirilmesi gereken alanlarını görmemize olanak sağlamıştır.

Türk Dil Kurumunun temel stratejisi, Türkçenin yazılı ve sözlü kaynakları üzerine bilime dayalı araştırmalar yapmak; Türkçenin bilim, sanat, edebiyat ve öğretim dili olarak gelişmesini ve her alanda doğru kullanılmasını sağlamak misyonu ile faaliyet göstermektedir.

Türk Dil Kurumu Başkanlığı; bu misyonunu yerine getirmek için 2024-2028 Dönemi Stratejik Planını hazırlama çalışmalarına ilişkin kalkınma plan ve programlarında yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve saydamlığı sağlamak üzere katılımcı yöntemlerle Stratejik Planı'nı hazırlamıştır.

2024-2028 Dönemi Stratejik Planı'nın yapısı, Kurumun geleceği için üç amaç altında bulunan önemli hedeflere ulaşmak için çok boyutlu yaklaşımları kapsamaktadır. Kurumsal yapı alanlarında belirlenen her bir hedefe ulaşmak için ayrıntılı göstergeler belirlenmiştir.

Hazırlanan planın gerçekleşme durumlarının tespiti ve gerekli önlemlerin zamanında ve etkin biçimde alınabilmesi için 2024-2028 Dönemi Stratejik Planı izleme ve değerlendirme yöntemleri kullanılmaktadır.

Değerlendirme raporunun temelini oluşturan izleme, stratejik plan uygulamasının sistematik olarak takip edilmesi ve raporlanmasıdır. Değerlendirme ise uygulama sonuçlarının amaç ve hedeflere kıyasla ölçülmesi ve söz konusu amaç ve hedeflerin tutarlılık ve uygunluğunun analizidir.

Türk Dil Kurumu; 2024-2028 Dönemi Stratejik Planı'nda belirtilen amaç, hedef, faaliyet ve performans göstergeleri doğrultusunda çalışmalarını yürütmüştür.

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A) MALİ BİLGİLER

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

Türk Dil Kurumu, 5917 sayılı Kanun'un 47. maddesinin 15. fıkrası gereğince özel bütçeli idare olarak tanımlanmıştır. Türk Dil Kurumu Başkanlığı giderleri için 2024 yılında 135.346.000,00 TL (yüz otuz beş milyon üç yüz kırk altı bin lira) ödenek tahsis edilmiş olup yıl içerisinde 1.372.138.271,77 TL (bir milyar üç yüz yetmiş iki milyon yüz otuz sekiz bin iki yüz yetmiş bir lira yetmiş yedi kuruş) ödenek ekleme yapılmış, 2.968.000,00 TL ödenek düşülmüş toplam 1.504.516.271,77 TL (bir milyar beş yüz dört milyon beş yüz on altı bin iki yüz yetmiş bir lira yetmiş yedi kuruş) ödeneğin %73,80 oranında olan 1.110.302.742,21 TL (bir milyar yüz on milyon üç yüz iki bin yedi yüz kırk iki lira yirmi bir kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

2024 yılı geliri olarak 457.172.000,00 TL (dört yüz elli yedi milyon yüz yetmiş iki bin lira) öngörülmüş, yıl sonunda %210,75'i olan 963.479.066,30 TL (dokuz yüz altmış üç milyon dört yüz yetmiş dokuz bin altmış altı lira otuz kuruş) gelir gerçekleşmiştir.

2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

2024 Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Gelirleri					
EKO. KOD.			AÇIKLAMA	2024 YILI	
				PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR
03			Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	456.968.000,00	961.843.006,16
	1		Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.217.000,00	7.529.309,57
		1	Mal Satış Gelirleri	1.216.000,00	7.528.113,57
		01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	0,00	0,00
		02	Kitap, Yayın vb. Satış Gelirleri	1.203.000,00	7.524.457,17
		99	Diğer Mal Satış Gelirleri	13.000,00	3.656,40
	2		Hizmet Gelirleri	1.000,00	1.196,00
		99	Diğer Hizmet Gelirleri	1.000,00	1.196,00
	3		Kit ve Kamu Bankaları Gelirleri	455.751.000,00	954.313.696,59
		1	Hazine Portföyü ve İştirak Gelirleri	455.751.000,00	954.313.696,59
		02	İştirak Gelirleri	455.751.000,00	954.313.696,59
	9		Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	0,00	0,00
		9	Diğer Gelirler	0,00	0,00
		99	Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	0,00	0,00
04			Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	0,00	0,00
	4		Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	0,00	0,00
		1	Cari	0,00	0,00
		01	Kurumlardan Alınan Bağış ve Yardımlar	0,00	0,00
		02	Kişilerden Alınan Bağış ve Yardımlar	0,00	0,00
	2		Sermaye	0,00	0,00
		01	Kurumlardan Alınan Bağış ve Yardımlar	0,00	0,00
05			Diğer Gelirler	204.000,00	1.636.060,14
	1		Faiz Gelirleri	114.000,00	1.200.699,71
		9	Diğer Faizler	114.000,00	1.200.699,71
		01	Kişilerden Alacak Faizleri	0,00	15.108,46
		03	Mevduat Faizleri	114.000,00	1.185.591,25
	3		Para Cezaları	6.000,00	42.480,00
		2	İdari Para Cezaları	6.000,00	42.480,00
		99	Diğer İdari Para Cezaları	6.000,00	42.480,00
	9		Diğer Çeşitli Gelirler	84.000,00	392.880,43
		1	Diğer Çeşitli Gelirler	84.000,00	392.880,43
		06	Kişilerden Alacaklar	46.000,00	386.381,52
		99	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Çeşitli Gelirler	38.000,00	6.498,91
06			Sermaye Gelirleri	0,00	0,00
	2		Taşınır satış gelirleri	0,00	0,00
		1	Taşınır satış gelirleri	0,00	0,00
		01	Taşınır satış gelirleri	0,00	0,00
08			Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00
09			Ret ve İadeler (-)	0,00	0,00
GENEL TOPLAM				457.172.000,00	963.479.066,30

TABLO 16: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu 4 Düzey (TL).

2024 Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Gelirleri			
EKO. KOD.	AÇIKLAMA	2024 YILI	
		PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR
03	Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri	456.968.000,00	961.843.006,16
04	Alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler	0,00	0,00
05	Diğer gelirler	204.000,00	1.636.060,14
06	Sermaye gelirleri	0,00	0,00
08	Alacaklardan tahsilat	0,00	0,00
09	Ret ve iadeler (-)	0,00	0,00
GENEL TOPLAM		457.172.000,00	963.479.066,30

TABLO 17: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu (TL).

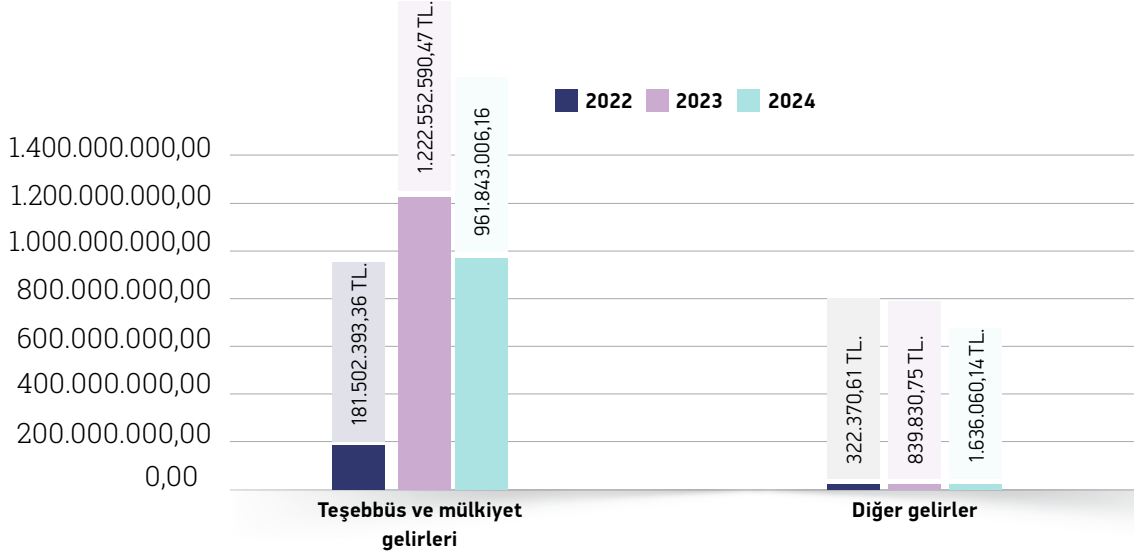
2024 yılında planlanan gelir 457.172.000,00 TL iken yıl sonunda 963.479.066,30 TL gelir elde edilmiştir. Planlanan ile gerçekleşen gelir arasındaki sapmanın nedeni, Kurumumuzun Türkiye İş Bankasında bulunan Atatürk vasiyet gelirleri ile ilgili şirket kârının beklenenden daha fazla olmasıdır. Bu sebeple kâr payı dağıtımında artış meydana gelmiştir. Bu da Kurumumuzun 2024 Yılı Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri tertibinde artışa sebep olmuştur.

Türk Dil Kurumunun 2022, 2023 ve 2024 yılları bütçe gelirlerinin bir düzeyli ekonomik sınıflandırmaya göre karşılaştırılması yapılmış ve aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

EKO KOD	AÇIKLAMA	2022	2023	2024
03	Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri	181.502.393,36	1.222.552.590,47	961.843.006,16
04	Alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler	0,00	0,00	0,00
05	Diğer gelirler	322.370,61	839.830,75	1.636.060,14
06	Sermaye gelirleri	0,00	0,00	0,00
08	Alacaklardan tahsilat	0,00	0,00	0,00
09	Ret ve iadeler (-)	0,00	0,00	0,00
GENEL TOPLAM		181.824.763,97	1.223.392.421,22	963.479.066,30

TABLO 18: 2022-2024 Bütçe Gelirlerinin Karşılaştırması Tablosu.

Bütçe Gelirleri Karşılaştırma Grafiği (2022 - 2024)

GRAFİK 10: 2022-2024 Yılları Tertiplere Göre Bütçe Gelir Grafiği.

Türk Dil Kurumunun 2024 mali yılının bütçe ödeneği, yıl sonu ödeneği ve yıl sonu harcaması bir ve iki düzeyli ekonomik sınıflandırmaya göre bütçe giderleri ve iptal edilen ödeneği aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

2024 YILI EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE BÜTÇE GİDERLERİ (TL)						
EKO. KOD.	AÇIKLAMA	2024				
		BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	EKLENEN	DÜŞÜLEN	TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA
01	Personel Giderleri	65.185.000,00	12.756.410,00	98.000,00	77.843.410,00	70.992.269,25
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	8.929.000,00	911.844,00	0,00	9.840.844,00	9.551.463,18
03	Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	27.809.000,00	46.529.701,00	0,00	74.338.701,00	69.236.536,14
05	Cari Transferler	18.123.000,00	31.313.405,77	0,00	49.436.405,77	49.306.667,33
06	Sermaye Giderleri	15.300.000,00	1.280.626.911,00	2.870.000,00	1.293.056.911,00	911.215.806,31
Toplam		135.346.000,00	1.372.138.271,77	2.968.000,00	1.504.516.271,77	1.110.302.742,21

TABLO 19: 2024 Yılı Bütçe Gider Sonuçları Tablosu (TL).

AÇIKLAMA	2024 YILI				
	KBÖ	EKLENEN	DÜŞÜLEN	TOPLAM ÖDENEK	TOPLAM HARCAMA
Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri	135.346.000,00	1.372.138.271,77	2.968.000,00	1.504.516.271,77	1.110.302.742,21
12- Millî Kültür Programı	135.346.000,00	1.372.138.271,77	2.968.000,00	1.504.516.271,77	1.110.302.742,21
201-Türk Dili Alt Programı	135.346.000,00	1.372.138.271,77	2.968.000,00	1.504.516.271,77	1.110.302.742,21
47.36-Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri	135.346.000,00	1.372.138.271,77	2.968.000,00	1.504.516.271,77	1.110.302.742,21
F.02-Özel Bütçeli İdareler	135.346.000,00	1.372.138.271,77	2.968.000,00	1.504.516.271,77	1.110.302.742,21
E.01.01 Memurlar	46.077.000,00	5.636.410,00	98.000,00	51.615.410,00	49.530.555,63
E.01.02-Sözleşmeli Personel	88.000,00	0,00	0,00	88.000,00	0,00
E.01.03-İşçiler	19.005.000,00	7.022.000,00	0,00	26.027.000,00	21.446.411,70
E.01.04-Geçici Süreli Çalışanlar	15.000,00	98.000,00	0,00	113.000,00	15.301,92
01 Personel Giderleri Toplamı	65.185.000,00	12.756.410,00	98.000,00	77.843.410,00	70.992.269,25
E.02.01-Memurlar	4.868.000,00	321.844,00	0,00	5.189.844,00	4.960.110,54
E.02.01-Sözleşmeli Personel	19.000,00	0,00	0,00	19.000,00	0,00
E.02.03-İşçiler	4.042.000,00	590.000,00	0,00	4.632.000,00	4.591.352,64
02 Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri Toplamı	8.929.000,00	911.844,00	0,00	9.840.844,00	9.551.463,18
E.03.02-Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	12.301.000,00	15.200.000,00	0,00	27.501.000,00	26.868.108,36
E.03.03-Yolluklar	1.010.000,00	1.511.000,00	0,00	2.521.000,00	1.123.084,55
E.03.04-Görev Giderleri	90.000,00	85.250,00	0,00	175.250,00	117.649,13
E.03.05-Hizmet Alımları	6.891.000,00	16.065.000,00	0,00	22.956.000,00	21.850.192,90
E.03.06-Temsil ve Tanıtma Giderleri	2.882.000,00	8.914.200,00	0,00	11.796.200,00	11.771.229,27
E.03.07-Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	4.469.000,00	4.502.651,00	0,00	8.971.651,00	7.342.231,93
E.03.08-Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	166.000,00	251.600,00	0,00	417.600,00	164.040,00
03 Mal ve Hizmet Alımı Giderleri Toplamı	27.809.000,00	46.529.701,00	0,00	74.338.701,00	69.236.536,14
E.05.01-Görevlendirme Giderleri	2.000.000,00	2.182.405,77	0,00	4.182.405,77	4.182.405,77
E.05.03-Kâr Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	208.000,00	535.000,00	0,00	743.000,00	613.430,00
E.05.04-Hane Halkı ve İşletmelere Yapılan Transferler	15.915.000,00	28.596.000,00	0,00	44.511.000,00	44.510.831,56
05 Cari Transferler Toplamı	18.123.000,00	31.313.405,77	0,00	49.436.405,77	49.306.667,33
E.06.01-Mamul Mal Alımları	9.140.000,00	151.420.000,00	1.420.000,00	159.140.000,00	122.316.112,68
E.06.02-Menkul Sermaye Üretim Giderleri	0,00	500.000,00	0,00	500.000,00	68.084,70
E.06.03-Gayrimaddi Hak Alımları	3.660.000,00	13.806.911,00	500.000,00	16.966.911,00	8.138.380,21
E.06.05-Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	100.000,00	1.114.900.000,00	0,00	1.115.000.000,00	779.243.928,60
E.06.07-Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	2.400.000,00	0,00	950.000,00	1.450.000,00	1.449.300,12
06 Sermaye Giderleri Toplamı	15.300.000,00	1.280.626.911,00	2.870.000,00	1.293.056.911,00	911.215.806,31

TABLO 20: Program Bütçe Sınıflandırmasına Göre Bütçe Giderleri Tablosu (TL).

* Tasarruf Tedbirleri kapsamında 03.03 Yolluklar tertibine 101.000,00 TL, 03.07 tertibine 446.900,00 TL bloke konulmuştur.

2024 Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Ödeneklerinin Gerçekleşme Oranları				
EKO. KOD.	AÇIKLAMA	2024		
		TOPLAM ÖDENEK TL	GERÇEKLEŞME TL	GERÇEKLEŞME ORANI (%)
01	Personel giderleri	77.843.410,00	70.992.269,25	91,20
02	Sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri	9.840.844,00	9.551.463,18	97,06
03	Mal ve hizmet alımı giderleri	74.338.701,00	69.236.536,14	93,14
05	Cari transferler	49.436.405,77	49.306.667,33	99,74
06	Sermaye giderleri	1.293.056.911,00	911.215.806,31	70,47
TOPLAM		1.504.516.271,77	1.110.302.742,21	73,80

TABLO 21: 2024 Mali Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Ödeneklerinin Gerçekleşme Oranları Tablosu.

KODU	AÇIKLAMA	TOPLAM ÖDENEK	BÜTÇE GİDERİ	İPTAL (TENKİS) EDİLEN ÖDENEK
12	Millî Kültür Programı	1.504.516.271,77 TL	1.110.302.742,21 TL	394.213.529,56 TL

TABLO 22: İptal (Tenkis) Edilen Ödenekler Tablosu.

Personel Giderleri için 77.843.410,00 TL (yetmiş yedi milyon sekiz yüz kırk üç bin dört yüz on lira) ödenek tahsis edilmiş olup bu ödenekten %91,20 oranında, 70.992.269,25 TL (yetmiş milyon dokuz yüz doksan iki bin iki yüz altmış dokuz lira yirmi beş kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri için 9.840.844,00 TL (dokuz milyon sekiz yüz kırk bin sekiz yüz kırk dört lira) ödenek tahsis edilmiş olup bu ödenekten %97,06 oranında, 9.551.463,18 TL (dokuz milyon beş yüz elli bir bin dört yüz altmış üç lira on sekiz kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

Mal ve Hizmet Alımı Giderleri için 74.338.701,00 TL (yetmiş dört milyon üç yüz otuz sekiz bin yedi yüz bir bin lira) ödenek tahsis edilmiş olup bu ödenekten %93,14 oranında, 69.236.536,14 TL (altmış dokuz milyon iki yüz otuz altı bin beş yüz otuz altı lira on dört kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

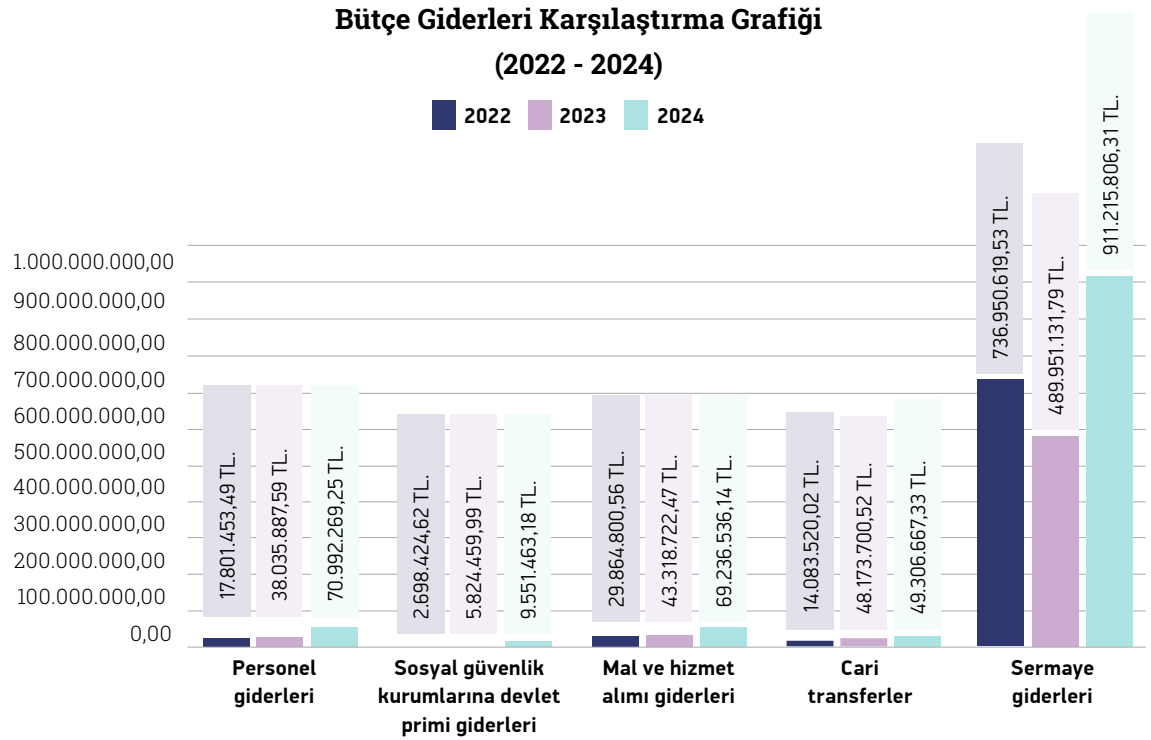
Cari Transferler için 49.436.405,77 TL (kırk dokuz milyon dört yüz otuz altı bin dört yüz beş lira yetmiş yedi kuruş) ödenek tahsis edilmiş olup bu ödenekten %99,74 oranında, 49.306.667,33 TL (kırk dokuz milyon üç yüz altı bin altı yüz altmış yedi lira otuz üç kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

Sermaye Giderleri için 1.293.056.911,00 TL (bir milyar iki yüz doksan üç milyon elli altı bin dokuz yüz on bir lira) ödenek tahsis edilmiş olup bu ödenekten %70,47 oranında, 911.215.806,31 TL (dokuz yüz on bir milyon iki yüz on beş bin sekiz yüz altı lira otuz bir kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

Türk Dil Kurumunun 2022, 2023 ve 2024 yılları bütçe giderleri, bir düzeyli ekonomik sınıflandırmaya göre karşılaştırılması yapılmış ve aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

EKO KOD	AÇIKLAMA	2022	2023	2024
01	Personel Giderleri	17.801.453,49	38.035.887,59	70.992.269,25
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	2.698.424,62	5.824.459,99	9.551.463,18
03	Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	29.864.800,56	43.318.722,47	69.236.536,14
05	Cari Transferler	14.083.520,02	48.173.700,52	49.306.667,33
06	Sermaye Giderleri	736.950.619,53	489.951.131,79	911.215.806,31
	GENEL TOPLAM	801.398.818,22	625.303.902,36	1.110.302.742,21

TABLO 23: 2022-2024 Bütçe Giderlerinin Karşılaştırması Tablosu (TL).

GRAFİK 11: 2022-2024 Yılları Bütçe Giderlerinin Tertiplere Göre Harcama Grafiği.

Cumhurbaşkanının 8082 numaralı kararı gereğince “2024 Yılı Yatırım Programının Kabulü ve Uygulanmasına Dair Karar”ın eki cetvelde yer alan Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu Kampüs Yapımı projelerinin tamamlanması için geçmiş yıllara göre 2024 yılında (06.05 Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri) daha fazla hak ediş ödemesi yapılarak gider oluşmuş ve yukarı yönde sapma meydana gelmiştir.

3. Mali Denetim Sonuçları

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 38'inci maddesi uyarınca Sayıştay Başkanlığı tarafından Kurumumuzun 2023 yılı dış denetimi yapılmıştır. Sayıştay Başkanlığı 2023 yılı Denetim Raporu'nda; Başkanlığımız tarafından sunulan, geçerlilik finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır. 2024 yılı denetimi devam etmektedir.

4. Diğer Hususlar

2003 yılında kabul edilen ve 2006 yılında bütünüyle yürürlüğe giren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımı, mali saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri çerçevesinde performans esaslı bütçeleme anlayışı benimsenmiştir. Strateji ve Bütçe Başkanlığı, mevcut bütçe sistemini güçlendirmek amacıyla program bütçe anlayışının ve araçlarının sisteme dâhil edilmesine yönelik çalışmalar yürütmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereğince idaremizin harcama birimi sınıflandırılmamış, ödeneklerimiz kurumsal sınıflandırmanın dördüncü düzeyinde "Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri" adı altında bütçeleştirilerek tek harcama birimi ve yeterli sayıda gerçekleştirme görevlisi belirlemiştir.

Bu kapsamda sürdürülebilir mali politikalarımızın temel amacı: Kurumumuzun gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini; kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini; her türlü mali karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini; karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini; varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını sağlamak olarak belirtilmiştir.

B) PERFORMANS BİLGİLERİ

1. Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri

PROGRAM ADI	ALT PROGRAM ADI	ALT PROGRAM HEDEFLERİ	İLİŞKİLİ OLDUĞU STRATEJİK AMAÇ
MİLLÎ KÜLTÜR	TÜRK DİLİ	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.	1. Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak. 2. Türkçenin her alanda doğru ve etkili kullanılmasına katkıda bulunmak. 3. Bilime dayalı altyapıyı ve kurumsal kapasiteyi güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki bilimsel yetkinliğinin ortaya çıkarılmasını sağlamak.

TABLO 24: Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri Tablosu.

PROGRAM	ALT PROGRAM	PERFORMANS GÖSTERGELERİ	SORUMLU BİRİM
MİLLÎ KÜLTÜR	TÜRK DİLİ	Türk diline ilişkin yayımlanan eser sayısı	Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri
		Türk diline ilişkin bilimsel etkinlik sayısı	Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri
		Türk diline ilişkin bilimsel araştırma-geliştirme faaliyeti sayısı	Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri
		Türk diline ilişkin tanıtım faaliyeti sayısı	Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri

TABLO 25: Program ve Alt Program Tablosu.

PROGRAM	ALT PROGRAM	FAALİYET	SORUMLU HARCAMA BİRİMİ
MİLLÎ KÜLTÜR	TÜRK DİLİ	Türk Dili Çalışmaları	Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri

FAALİYET AÇIKLAMASI

Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için yapılacak çalışmaların tümünü kapsamaktadır.

Türk Dil Kurumu, kültürel mirasın korunması, geliştirilmesi ve gelecek kuşaklara aktarılması kapsamında; Türk dilini bilimsel yoldan araştırma, tanıtmak ve yayma faaliyetlerinde, maddi destek ve iş birliklerinde bulunmuştur. Kurumumuz, Türk dili sevgisini ve bilincini; Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması kapsamında birçok yeni eser ve tıpkıbasımlar yaparak kamuoyunun hizmetine sunma görevlerini yerine getirmektedir.

TABLO 26: Faaliyetlerden Sorumlu Harcama Birimi Tablosu.

1.1 İç Denetim Faaliyetleri

2024 yılında; 2023 Yılı İç Denetim Faaliyet Raporu hazırlanarak, İç Denetim Faaliyet Raporu ile birlikte Taşınır Mal İşlemleri Süreci Sistem ve Uygunluk Denetimi Raporu, Taşınır Mal İşlemleri 1. İzleme Raporu 22.02.2024 tarihli ve 20455 sayılı yazı ekinde Hazine ve Maliye Bakanlığı İç Denetim Koordinasyon Kuruluna gönderilmiştir.

“Taşınır Mal İşlemleri Süreci” denetiminin nihai ve 2. izlemesi tamamlanarak, 2. İzleme Raporu 29.04.2024 tarihli ve 21787 sayılı yazı ekinde Hazine ve Maliye Bakanlığı İç Denetim Koordinasyon Kuruluna gönderilmiştir.

“Doğrudan Temin İşlemleri Süreci (Doğrudan Temin Usulüyle Yapılan Mal Alımları Süreci, Doğrudan Temin Usulüyle Yapılan Hizmet Alımları Süreci, Doğrudan Temin Usulüyle Yapılan Yapım İşleri Süreci)” denetimi tamamlanarak, hazırlanan denetim raporu 16.12.2024 tarihli ve 26392 sayılı yazı ekinde Hazine ve Maliye Bakanlığı İç Denetim Koordinasyon Kuruluna gönderilmiştir.

2025-2027 Dönemi İç Denetim Planı ile 2025 Yılı İç Denetim Programı hazırlanarak 06.12.2024 tarihli ve 26203 sayılı Başkanlık Makam Oluru ile yürürlüğe girmiştir.

1.2 Bilimsel Faaliyetler

1.2.1 Bilimsel Toplantılar, Söyleşiler, Konferanslar

Bilimsel araştırma ve çalışmaları yayına dönüştüren Türk Dil Kurumu; bir yandan da elde ettiği bulgu ve verileri bilimsel toplantılar düzenleyerek bilim dünyasına sunmakta, Türk dilinin kuşaklar arasında birleştirici ve bütünleştirici özelliklerini göz önünde tutarak özellikle de gençliğe yönelik söyleşilerle kamuoyunda Türkçe bilincinin yaygınlaşmasına katkıda bulunmaktadır.

Yeni nesillerde Türk dili sevgisini ve bilincini kökleştirecek, geliştirecek ve yaygın hâle getirecek her türlü tedbirleri alarak bunları kamu kurum ve kuruluşları ile resmî-özel eğitim-öğretim kurumları ve kuruluşlarının, basın ve yayın organlarının hizmet ve yararına sunarak bu konuda gerekli her türlü iş birliğinde bulunmaktadır.

Bu etkinlikler; yalnızca Ankara'da değil, yurdumuzun hemen hemen her bölgesinde ve yurt dışında düzenlenmektedir.

Bu kapsamda Türk Dil Kurumunca 2024 yılında; idarece düzenlenen, başka kurumlarla ortaklaşa düzenlenen, katılım sağlanan ve desteklenen 26 çevrim içi olmak üzere toplam 58 bilimsel etkinlik gerçekleştirilmiştir.

» Yabancılar İçin Türkçe Öğretimi Eğiticinin Eğitimi Programı

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Türk Dil Kurumu ve KKTC Millî Eğitim Bakanlığı iş birliğiyle düzenlenen "Yabancılar İçin Türkçe Öğretimi Eğiticinin Eğitimi Programı" 5-7 Şubat 2024 tarihleri arasında KKTC'de yapıldı.

"Yabancılar İçin Türkçe Öğretimi Eğiticinin Eğitimi Programı" kapsamında KKTC'de görev yapan yaklaşık 150 öğretmen; Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Anlama Becerilerinin Öğretimi (Okuma ve Dinleme), Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminin Temel İlkeleri ve Hedef Kitleye Uygun İçerik Belirleme, Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Dil Bilgisi Öğretimi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme ile Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Üretimsel Becerilerin Öğretimi (Konuşma ve Yazma) konularında eğitim aldı.

Eğitimler; Prof. Dr. Fatma BÖLÜKBAŞ KAYA, Prof. Dr. Nezir TEMUR, Prof. Dr. Ahmet PEHLİVAN, Doç. Dr. Emrah BOYLU, Dr. Öğr. Üyesi Emel KAYA ve Dr. Öğr. Üyesi Dilan KALAYCI ALAS tarafından verildi.

» Karşılaştırmalı Çağdaş Türk Yazı Dilleri Sözlüğü Çalışma Toplantısı

Türk Dil Kurumu Çağdaş Türk Yazı Dilleri Bilim ve Uygulama Kolu tarafından düzenlenen "Karşılaştırmalı Çağdaş Türk Yazı Dilleri Sözlüğü Çalışma Toplantısı", Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Osman MERT ile Çağdaş Türk Yazı Dilleri Bilim ve Uygulama Kolu Üyeleri ve Karşılaştırmalı Çağdaş Türk Yazı Dilleri Sözlüğü hazırlama grubunda görev alan akademisyenlerin katılımıyla 8 Mart 2024 tarihinde Ankara'da yapıldı. Toplantıda ayrıca, yurt dışındaki konunun uzmanı akademisyenler de çevrim içi olarak yer aldı.

Ülkemizde Türk lehçeleri alanındaki çalışmaların artmasında Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'ün büyük katkısının olduğunu vurgulayan MERT, ulu önderin dönemindeki bilgileri Türk dili üzerinde araştırmalar yapmaya yönlendirdiğini aktardı. ATATÜRK'ün

sağlığında Göktürk yazılı metinleri, *Divânu Lugâti't-Türk*, *Kutadgu Bilig* gibi eserlerimiz üzerinde çalışıldığını belirten Prof. Dr. MERT, Cumhuriyet'in ilanı ile Türk dili için atılan önemli adımlardan söz etti.

Prof. Dr. Osman MERT, Türk Dil Kurumunun Türk dünyasına yönelik çalışmalarını hakkında da bilgiler sunarak konuşmasında bu çalışma toplantısının konusu olan "Karşılaştırmalı Çağdaş Türk Yazı Dilleri Sözlüğü'nün hazırlanış amacına yer verdi. Başkan MERT ayrıca, yirmi Türk yazı dilinde yaklaşık yirmi bin madde başını kapsayacak şekilde hazırlanması planlanan sözlüğün, alana sağlayacağı katkılardan söz etti.

» **Türk Dünyasının Tarihî ve Kültürel Mirasının UNESCO Perspektifinden İncelenmesi ve Korunması**

Türk Akademisi, Türk Kültür ve Miras Vakfı, Azerbaycan Cumhuriyeti UNESCO Millî Komisyonu ve UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, Türk Devletleri Teşkilatı Sekreteryası, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) iş birliğiyle ve ADA Üniversitesi Kalkınma ve Diplomasi Enstitüsü ev sahipliğinde düzenlenen "Türk Dünyasının Tarihî ve Kültürel Mirasının UNESCO Perspektifinden İncelenmesi ve Korunması" konulu konferans, 14 Mart 2024 tarihinde Azerbaycan Cumhuriyeti'nin başkenti Bakü'de yapıldı.

Programa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı Prof. Dr. Derya ÖRS ve Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Osman MERT'in yanı sıra, Azerbaycan Cumhuriyeti Kültür Bakanı Adil KARIMLI, Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Turizm Ajansı Başkanı Fuad NAGIYEV, Uluslararası Türk Akademisi Başkanı Prof. Dr. Şahin MUSTAFAYEV, TÜRKSOY Genel Sekreteri Sultan RAEV, Türk Kültür ve Miras Vakfı Başkanı Aktoty RAIMKULOVA, Türk Tarih Kurumu Başkanı Prof. Dr. Yüksel ÖZGEN, Azerbaycan Millî İlimler Akademisi Başkanı Prof. Dr. İsa HABİBBEYLİ, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Öcal OĞUZ, TDT Genel Sekreteri Kubanışbek OMURALİYEV, TÜBA Başkanı Prof. Dr. Muzaffer ŞEKER, ADA Üniversitesi Rektör Yardımcısı Dr. Fariz İSMAILZADE, Bakü Büyükelçiliği Kültür ve Tanıtma Müşaviri Prof. Dr. Muhittin MACİT, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürü Selim TERZİ ile çok sayıda davetli ve akademisyen katıldı.

4 oturum hâlinde düzenlenen konferansta, Türk dünyasının değerli temsilcileri tarafından 29 bildiri sunuldu.

» **Mahtumkulu Firaki Bilgelik Pınarı Konferansı**

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Osman MERT, Türkmenistan İlimler Akademisinin ev sahipliğinde 17-18 Mayıs 2024 tarihlerinde Mahtumkulu Firaki'nin doğumunun 300. yıl dönümü dolayısıyla Türkmenistan'ın başkenti Aşgabat'ta düzenlenen "Mahtumkulu Firaki Bilgelik Pınarı" adlı uluslararası konferansa katıldı.

» **Kuzey Makedonya'da Türkoloji Araştırmaları Çalıştayı**

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Osman MERT, Üsküp Büyükelçiliği Eğitim Müşavirliğinin ev sahipliğinde Türkiye Maarif Vakfı ve Yunus Emre Enstitüsü iş birliği ile 22 Mayıs 2024 tarihinde Üsküp'te düzenlenen "Kuzey Makedonya'da Türkoloji Araştırmaları"na katıldı.

Çalıştayda; Türkiye Cumhuriyeti Üsküp Büyükelçisi Sayın Fatih ULUSOY, Üsküp Eğitim Müşaviri Sayın Prof. Dr. Orhan KURTOĞLU, Uluslararası Balkan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Lütü SUNAR, Türkiye Maarif Vakfı Ülke Temsilcisi Mehmet BARAN, Üsküp

Yunus Emre Enstitüsü Müdürü Talip ERDOĞAN ile çok sayıda bilim adamı ve davetli de yer aldı.

Prof. Dr. Osman MERT konuşmasında, Türkçe ile Makedonca dil ilişkilerinden bahsetti. Başkan MERT, "600 yıla yakın bir süredir bir arada yaşayan Türkler ve Makedonlar ortak bir yaşamı paylaşmış; birlikte siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel ilişkilerin gelişmesine katkı sağlamıştır. Bu gelişmenin başat aktörlerinden birisi de kuşkusuz Türk Dil Kurumudur. En köklü kültür kurumlarımızdan olan Türk Dil Kurumu, kurulduğu günden bu yana "Türk Dünyası"na 1.600'e yakın kitap ve 3 süreli yayın kazandırmış, sayısız kurultay ve sempozyum ile de Türkoloji camiasını desteklemiştir. Gerek iki dilli sözlükleri gerek dünyada Türkçenin kullanıldığı her bölgenin dil ve edebiyat özelliklerini barındıran eserleri araştırmacılarla buluşturmuştur." şeklinde konuştu.

Makedonca ile ilgili Kurumumuz yayınları arasında çıkan eserlerden de bahseden Prof. Dr. Osman MERT, çalıştayın verimli ve faydalı geçmesi için temennilerini dile getirdi.

» Türk İşaret Dili Bayramı Paneli

Türk Dil Kurumu; Türk İşaret Dili Bayramı'nı, düzenlediği bir dizi etkinlikle 7 Haziran 2024 Cuma günü kutladı.

Etkinlik, "Türk İşaret Dili Tarihinden Bir Kesit" adlı serginin açılışıyla başladı. Sergide Osmanlı Devleti'nde saraydaki sağır görevlilerin kendilerine özgü giysileriyle resmedildiği minyatür ve gravürler, o dönemde sağır okullarında kullanılmış olan işaret dili parmak elifbaları, günümüzde kullanılan parmak abecesi ile çeşitli belgeler ve görseller sergilendi.

Etkinliğin açış konuşmaları; Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Osman MERT'in yanı sıra Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürü Dr. Yasin AKAR, Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmet ve Kaynaştırma Daire Başkanı Fatih PAÇA, Türkiye Sağır Konfederasyonu Başkanı Orkun UTSUKARCI ve Türkiye Sağır Millî Federasyonu Başkanı Bülent TEKİN tarafından yapıldı.

Başkan MERT ayrıca, Türk Dil Kurumunun Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan *Türk İşaret Dili Sözlüğü*'nü yayımladığını ifade ettikten sonra gelecekte de bu konuda yapılması gereken ne varsa Kurum olarak yapmaya hazır olduklarını belirtti.

Açış konuşmalarının ardından Prof. Dr. Şükrü Halûk AKALIN'ın yazdığı ve TDK'nin yayımladığı "Türk İşaret Dili"nin Osmanlı Dönemi'nden itibaren gelişiminin belgelere ve görsel malzemeye dayalı olarak anlatıldığı *Türk İşaret Dili Tarihi* adlı kitabın tanıtımı yapıldı.

Ardından Türk İşaret Dili alanında çalışan akademisyenlerin ve uzmanların konuşmacı olarak katıldığı, Prof. Dr. Şükrü Halûk AKALIN'ın yönetimindeki "Türkiye Yüzyılında Türk İşaret Dili" konulu açık oturum başladı. Açık oturumda Doç. Dr. A. Zeynep ORAL "Sağır ve İşitme Engelli Çocuklara Engelsiz Erişim: Çocuk Yazını", Doç. Dr. Bahtiyar MAKAROĞLU "Türk İşaret Dilinin Söz Varlığı ve Sözcük Türetimi", Banu TÜRKUĞUR ŞAHİN "Geçmişten Günümüze Türk İşaret Dili Tercümanlığı ve Alanda Çalışmalar", Oya TANYERİ "Türk İşaret Dili ve Tercümanlığının Eğitim, Mevzuat ve İstihdam Boyutlarında Ülkemizdeki Görünümü" konularında sunumlar yaptılar.

» **Yazılışının 950. Yıl Dönümünde Dîvânu Lugâtî't-Türk: Türk Dünyasının Ortak Değeri Konferansı**

Türk Dil Kurumu, Uluslararası Türk Akademisi, Kırgızistan Bilimler Akademisi ve UNESCO Türkiye Millî Komisyonu iş birliğinde düzenlenen "Yazılışının 950. Yıl Dönümünde Dîvânu Lugâtî't-Türk: Türk Dünyasının Ortak Değeri Konferansı", 24-25 Haziran 2024 tarihlerinde Kırgızistan'ın başkenti Bişkek'te yapıldı.

Toplantının açış konuşmalarını Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Osman MERT'in yanı sıra Kırgızistan Cumhuriyeti Eğitim ve Bilim Bakanı Dogdurkûl KENDİRBAEVA, Türk Devletleri Teşkilatı Genel Sekreteri Büyükelçi Kubanıçbek ÖMÜRALİYEV, Kırgızistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Danışmanı Doç. Dr. Arslan KOYÇİEV, Uluslararası Türk Akademisi Başkanı Prof. Dr. Şahin MUSTAFAYEV, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Öcal OĞUZ ve Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Alpaslan CEYLAN gerçekleştirdi. Konferansa ayrıca, Bişkek Büyükelçimiz Sayın Ahmet Sadık DOĞAN da katıldı.

Dünyadaki ilk karşılaştırmalı dil bilimi eserlerinden birisi olan *Dîvânu Lugâtî't-Türk*, sadece Türkoloji ve Türk dünyası için değil, genel bilim için de büyük önem arz etmektedir. Bu nedenle, 2024 yılı için "Dîvânu Lugâtî't-Türk'ün 950. Yıl Dönümü", "UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri Programı"na alınmıştır.

İstanbul'da Ali Emiri tarafından bulunan *Dîvânu Lugâti't-Türk*, 1915-1917 yılları arasında üç cilt hâlinde basılmış ve bilim dünyasında büyük yankı uyandırmıştır. Her Türk devleti ve halkı için ortak bir değer olarak kabul edilen *Dîvânu Lugâti't-Türk*, İngilizce, Rusça, Farsça ve Çincenin yanı sıra Azerbaycan, Kazak, Kırgız, Özbek ve Uygur gibi Türk dillerine de aktarılmıştır.

Konferansta; Kâşgarlı Mahmud'un hayatı, *Dîvânu Lugâti't-Türk*'ün yazılış amacı, yazıldığı dönemin tarihî özellikleri, *Dîvânu Lugâti't-Türk*'ün dili, *Dîvânu Lugâti't-Türk*'teki edebî ürünler, tarihî ve etnografik bilgiler, *Dîvânu Lugâti't-Türk*'ün tercümelemleri ve üzerinde yapılan çalışmalar, *Dîvânu Lugâti't-Türk*'ün Türk dilleri tarihi açısından önemi, *Dîvânu Lugâti't-Türk*'ün Türk halkları edebiyatı tarihi açısından önemi, *Dîvânu Lugâti't-Türk*'ün Türk dünyası tarihi ve etnografyası açısından önemi, *Dîvânu Lugâti't-Türk*'ün karşılaştırmalı dil bilimi, sözlük bilimi ve ağız araştırmaları açısından önemi ve *Dîvânu Lugâti't-Türk*'ün günümüz Türk dünyası açısından önemi beş oturum hâlinde ele alındı.

» Türk Dünyası Ortak Alfabe Komisyonu İkinci Toplantısı

Türk Dil Kurumu ve Uluslararası Türk Akademisi iş birliğinde, Türk Devletleri Teşkilatının uhdesinde düzenlenen "Türk Dünyası Ortak Alfabe Komisyonu İkinci Toplantısı"; 6-7 Mayıs 2024 tarihlerinde Bakü'de, Azerbaycan Millî İlimler Akademisi Nesimî Adına Dilçilik Enstitüsü ev sahipliğinde Azerbaycan Atatürk Kültür Merkezinde yapıldı.

Toplantının açış konuşmalarını Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Osman MERT'in yanı sıra, Azerbaycan Atatürk Kültür Merkezi Müdürü Prof. Dr. Nizami CAFEROV, Azerbaycan Millî İlimler Akademisi Başkanı Prof. Dr. İsa HABİBBEYLİ, Türk Akademisi Başkanı Prof. Dr. Şahin MUSTAFAYEV, Türk Devletleri Teşkilatı Aksakallar Konseyi Üyesi Prof. Dr. Hasan HASANOV gerçekleştirdi.

Toplantı, Türk Akademisi Başkanı Prof. Dr. Şahin MUSTAFAYEV yönetiminde yapılan Kapanış Oturumu ile sona erdi. Bu oturumda son bir yılda alfabe konusundaki çalışmalar ve ilerlemeler değerlendirilerek Türk Dünyası Ortak Alfabe Komisyonu Birinci Toplantısı'nda ortak alfabe için belirlenen standartlar detaylı bir şekilde ele alındı.

Ortak alfabeye ilişkin mevcut sorunların çözümü için fikirlerin geliştirilmesi, toplantıda ortaya çıkan önerilere istinaden ortak alfabeye ilişkin bir eylem planı ortaya konuldu.

Ortak terminoloji alanında geçmişte yapılan çalışmalar değerlendirilerek terminoloji alanında yürütülen projeler tanıtılmış ve ortak terminoloji alanında atılması gereken adımlar belirlendi.

Ayrıca "Türk Dünyası Ortak Alfabe Komisyonu Görev ve Çalışma Esasları" isimli belgede ihtiyaç duyulan değişikliklerin yapılması da görüşüldü.

İlgili uzmanların değerlendirmeleri, öne sürdükleri fikirler ve yapılan tartışmalar neticesinde, katılımcı ülkelerin ilgili kurumlarına ve Türk Devletleri Teşkilatı Aksakallar Konseyi Başkanlığına sunulmak üzere Komisyon üyeleri oy birliğiyle "Sonuç Bildirgesi" hazırlandı.

» **Türk Dünyası Ortak Türk Alfabe Komisyonu Üçüncü Toplantısı**

Türk Dil Kurumu ve Uluslararası Türk Akademisi iş birliğinde, Türk Devletleri Teşkilatının uhdesinde düzenlenen "Türk Dünyası Ortak Alfabe Komisyonu Üçüncü Toplantısı" 9-11 Eylül 2024 tarihlerinde Bakü'de yapıldı.

Toplantının açış konuşmalarını Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Osman MERT'in yanı sıra, Uluslararası Türk Akademisi Başkanı Prof. Dr. Şahin MUSTAFAYEV ile Azerbaycan Millî Eğitim Bakanı Emin AMRULLAYEV yaptı.

Azerbaycan Millî Eğitim Bakanı Emin AMRULLAYEV konuşmasında ortak alfabenin Türk milleti için önemi üzerinde durdu.

Uluslararası Türk Akademisi Başkanı Prof. Dr. Şahin MUSTAFAYEV, konuşmasında 1926 1. Bakü Türkoloji Kurultayı'ndan bu yana Ortak Alfabe sürecini hatırlattı ve kabul edilmesi için Uluslararası Türk Akademisi, Türk Dil Kurumu ve Ortak Alfabe Komisyonu üyelerince iki yıldan beri üstün gayret gösterilen "Ortak Türk Alfabesi"nin ilkelerini dile getirdi.

Başkanımız Prof. Dr. Osman MERT konuşmasında, *"Kardeşlerim! Bizi bu masa etrafında toplayan şey, ortak dilimiz, ortak kültürümüz, ortak geçmişimiz ve ortak kimliğimizdir. Alfabe basit anlamıyla bir işaret sistemidir ama kültürel birliğin olmazsa olmazıdır. Birinci şartı yazıda birliktir. Bunu sağlayamazsak herhangi bir alanda birlik sağlamanız mümkün değildir. Bu masa etrafında konuşurken, kararlar alınırken bu cümleyi*

unutmamamız gerektiği kanaatindeyim. Atalarımız geçmişte bunu sağladılar... Eğer Manas bizimse; Oğuz Kağan, Bilge Kağan, Bilge Tonyukuk, Dede Korkut bizim atalarımızsa, biz onların torunlarıysak geçmişte atalarımızın yaptığını bu yüzyılda bizler yapmak mecburiyetindeyiz. Bizim hem atalarımıza hem de halklarımıza ve torunlarımıza borcumuz var. Bunun sorumluluğuyla hareket etmeliyiz. Bunu unutmayalım! Başaracağız!” sözleriyle konuşmalarını tamamladı.

İki gün süren ve dört oturum hâlinde gerçekleşen Ortak Alfabe Komisyonu Toplantısı'nın oturumlarını Uluslararası Türk Akademisi Başkanı Prof. Dr. Şahin MUSTAFAYEV, Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Osman MERT, Azerbaycan Atatürk Kültür Merkezi Müdürü Prof. Dr. Nizami CAFEROV ve Kırgızistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığına Bağlı Devlet Dil Politikası Ulusal Komisyon Başkanı Melis MURATALIYEV yönetti.

Azerbaycan Atatürk Kültür Merkezi Müdürü Prof. Dr. Nizami CAFEROV, 1926 yılında yapılan 1. Bakü Türkoloji Kurultayı'nın öncesindeki çalışmalardan, 1922 yılında alfabe konusunun dile getirilmesinden bahsetti. “Her Türk dilinde seslerin çok olduğunu ancak fonemlerin az olduğunu ve dikkate alınması gereken şeyin fonemler olduğunu” dile getirdi. Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi ve “Türk Dünyası Ortak Alfabe Komisyonu” Üyesi Prof. Dr. Mustafa ÖNER, “Türk dillerinde, diyalektlerinde yüzlerce ses olduğunu ancak esas olanın fonemler olduğunu ve bundan dolayı “Ortak Türk Alfabesi”ni fonemleri dikkate alarak oluşturmamız gerektiğini” dile getirerek fonemler üzerine görüşlerini paylaştı.

Başkanımız Prof. Dr. Osman MERT, Komisyona “taslak hâlindeki alfabenin daha önce üzerinde mutabık kalınan harflerinin ekrana yansıtılması ve her harfin tek tek değerlendirilerek ve oylanarak kabul edilmesi yöntemini” önerdi ve bu teklif kabul edildi. Toplantının ilk günlük oturumlarında “Əə (Ää)”, “Iı” “Xx”, “Qq”, “Ññ”, “Üü” dışındaki harfler tek tek ekrana yansıtıldı ve hızlı bir biçimde değerlendirilerek oylaması yapıldı. Azerbaycan Türkçesindeki “Əə” harfiyle ilgili tartışmalar sırasında Başkanımız Prof. Dr. Osman MERT, “bu harfin 1922’lerde başlayan süreçle birlikte 1926’da gerçekleştirilen 1. Bakü Türkoloji Kurultayı çalışmalarıyla Türkler tarafından ortaya çıkartıldığını” dile getirdi. Buna ek olarak Uluslararası Türk Akademisi Başkanı Prof. Dr. Şahin MUSTAFAYEV, “bu harfin 100 yıldır Azerbaycan Türkçesinde kullanıldığını ve bu harften vazgeçmenin mümkün olmadığını” dile getirdikten sonra harf oylanarak kabul edildi. Komisyon tarafından “Türkiye Türkçesinde kullanılan “I” harfi de tartışıldı. Bu harfin bazı Türk alfabelerinde olmadığı dile getirildi. Komisyona katılan Özbek heyeti üyelerinden Ali Şir Nevayi Taşkent Devlet Özbek Dili ve Edebiyatı Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Şuhrat SİROCİDDİNOV, “bu harfin Özbek Türkçesinde de olduğunu hâlihazırdaki alfabelerinde olmasa da bu harfi değerlendireceklerini ve TDK Başkanı Prof. Dr. Osman MERT’in “bu harfin ‘Ortak Türk Alfabe’sinde yer alması gerektiği” biçimindeki düşüncesini desteklediklerini söyledikten sonra söz konusu harf, Komisyon üyelerince kabul edildi. “Xx”, “Qq”, “Ññ”, “Üü” harfleriyle ilgili olarak da değerlendirmeler yapıldı. Türk Devletleri Teşkilatına üye ülkelerin tamamında bu harflerin kullanılıp kullanılmadığı, bunların “bir ses, bir harf” ilkesine uyup uymadığı ve fonem olup olmadığı hususunda değerlendirmeler yapıldı. Kazakistan Cumhuriyeti Bilim ve Yüksek Öğretim Bakanlığı Dil Siyaseti Başkanı Doç. Dr. Erbol TİLEŞOV, “Üü”nun “Ortak Türk Alfabe”sinde olması gerektiği düşüncesinde ısrar etmesi üzerine bu harf hariç 33 harf, ilk günlük oturumların sonunda oylanarak kabul edildi.

Ortak Alfabe Komisyonu’nun ikinci günlük (10 Eylül 2024) ilk oturumu, Uluslararası Türk Akademisi Başkanı Prof. Dr. Şahin MUSTAFAYEV ve Kurum Başkanımız Prof. Dr. Osman

MERT'in "Ortak Türk Alfabesi"ne geçmenin Türk dünyası için stratejik ve tarihi önemini yeniden hatırlatan kısa konuşmalarıyla başladı. Bu oturumu Kırgızistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığına Bağlı Devlet Dil Politikası Ulusal Komisyon Başkanı Melis MURATALIYEV yönetti. "Ü" ile ilgili olarak Kazak heyetinin düşüncesi tekrar soruldu ve heyetin "Ü"nün Kazak Türkçesinde harf değeri taşıdığı fikrini ileri sürmesi üzerine bu harf de oylanarak "Ortak Türk Alfabesi"ne eklendi. Böylece 34 harften oluşan "Ortak Türk Alfabesi", Türk Devletleri Teşkilatının uhdesinde oluşturulan "Türk Dünyası Ortak Alfabe Komisyonu" tarafından oy birliğiyle kabul edildi. Bilimsel kısmı tamamlanan bu tarihî ve stratejik çalışmanın "Sonuç Bildirgesi" de ilgili devlet makamlarına ve Türk Devletleri Teşkilatı Aksakallar Konseyi Başkanlığına sunulmak üzere hazırlandı ve Komisyon üyelerince oy birliğiyle kabul edildi.

» X. Uluslararası Türk Dili Kurultayı

Türk Dil Kurumu tarafından düzenlenen X. Uluslararası Türk Dili Kurultayı'nın açılış töreni, Dil Bayramı'nın 92. yıl dönümü olan 26 Eylül 2024 Perşembe günü Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yerleşkesi Konferans Salonu'nda yapıldı.

Törene; Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Sayın Dr. Serdar ÇAM, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı BE Prof. Dr. Derya ÖRS ve Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Osman MERT'in yanı sıra, Uluslararası Türk Akademisi Başkanı Prof. Dr. Şahin MUSTAFAYEV, Türkmenistan Büyükelçisi Mekan ISHANGULİYEV, Türk Tarih Kurumu Başkanı Prof. Dr. Yüksel ÖZGEN, Atatürk Kültür Merkezi Başkanı Doç. Dr. Zeki ERASLAN, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Ahmet KILINÇ, Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Abdurrahman ALİY, MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı Prof. Dr. Cihad DEMİRLİ ve Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Mustafa ORÇAN ile bakanlıklar, büyükelçilikler ve diğer kamu kurumlarından temsilciler ile çok sayıda akademisyen ve öğrenci katıldı.

Açılış töreni kapsamında "2024 Yılı Türk Diline Hizmet Ödülleri" de sahiplerini buldu. **Ödüller**, bilimsel araştırmaları ve eserleri ile Türk dilinin hem tarihî hem çağdaş dönemleri ile ilgili sorunlarına ışık tutan Prof. Dr. András RÓNA-TAS, Prof. Dr. Cengiz AL-YILMAZ, Prof. Dr. Robert DANKOFF ve Prof. Dr. Zeki KAYMAZ'a; T.C. Millî Eğitim Bakanlığı ile Avrupa Türkolojisinin öncülerinden Macaristan Eötvös Loránd Üniversitesi Türkoloji Bölümüne (ELTE) verildi.

» **Yazılışının 950. Yılında Uluslararası Dîvânı Lugâtî't-Türk Sempozyumu**

Türk Dil Kurumu, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi ve Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi iş birliğiyle Kahramanmaraş'ta düzenlenen "Yazılışının 950. Yılında Uluslararası Dîvânı Lugâtî't-Türk Sempozyumu", 30-31 Ekim 2024 tarihlerinde Kahramanmaraş'ta yapıldı.

Yerli ve yabancı pek çok akademisyen ve araştırmacının bildirileriyle katıldığı "Yazılışının 950. Yılında Uluslararası Dîvânı Lugâtî't-Türk Sempozyumu"nda dört farklı salonda ellinin üzerinde bildiri sunuldu.

» **"Türk Diline Emek Verenler Efrasiyap GEMALMAZ" Belgesel Filminin İlk Gösterimi (Erzurum)**

Türkiye Türkolojisinin önde gelen isimlerinden, bilim adamı Prof. Dr. Efrasiyap GEMALMAZ'ın hayatı, eserleri ve çalışmalarının anlatıldığı Türk Dil Kurumu yapımı "Türk Diline Emek Verenler Efrasiyap GEMALMAZ" belgesel filminin ilk gösterimi, 4 Kasım 2024 tarihinde kıymetli hocamızın emekli olmadan önce öğretim üyesi olduğu Erzurum Atatürk Üniversitesinde yapıldı.

Efrasiyap GEMALMAZ, 2017 yılında 8. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Açış ve Ödül Töreni'nde "Türk Diline Hizmet Ödülü"ne layık görülmüştü. Ödülü Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'dan alan GEMALMAZ, Türkiye'deki Türkoloji çalışmalarında bilgisayarı kullanan ilk dil bilimci olarak öne çıkmıştı.

Belgeselin ilk gösteriminde, Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Osman MERT'in yanı sıra Erzurum Valisi Sayın Mustafa ÇİFTÇİ ile Atatürk Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Hasan YILMAZ, akademisyenler ve öğrenciler bulundu.

(Ankara)

Türkiye Türkolojisinin önde gelen isimlerinden, bilim adamı Prof. Dr. Efrasiyap GEMALMAZ'ın hayatı, eserleri ve çalışmalarının anlatıldığı Türk Dil Kurumu yapımı "Türk Diline Emek Verenler Efrasiyap GEMALMAZ" belgesel filminin ilk gösterimi 15 Kasım 2024 tarihinde Türk Dil Kurumu Konferans Salonu'nda yapıldı.

Belgeselin ilk gösterimine, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı BE Prof. Dr. Derya ÖRS, Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Osman MERT ve Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Harun ŞAHİN'in yanı sıra Türk Tarih Kurumu Başkanı Prof. Dr. Yüksel ÖZGEN, Atatürk Kültür Merkezi Başkanı Doç. Dr. Zeki ERASLAN, Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Doç. Dr. Ahmet KILINÇ, Milli Savunma Üniversitesi Kara Harp Okulu Dekanı Prof. Dr. İbrahim Ethem ATNUR, Prof. Dr. Efrasiyap GEMALMAZ ve kıymetli ailesi ile Türkolojinin değerli hocaları ve öğrenciler katıldı.

» X. Milletlerarası Türkoloji Kongresi

İstanbul Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Yunus Emre Enstitüsü, TÜBİTAK ve Türk Dil Kurumu iş birliğiyle 12-13 Kasım 2024 tarihlerinde, İstanbul'da "X. Milletlerarası Türkoloji Kongresi" yapıldı.

Kongreye; Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Harun ŞAHİN'in yanı sıra, İstanbul Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Osman Bülent ZÜLFİKAR, İstanbul Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Ayşe Zişan FURAT ile çok sayıda bilim adamı, akademisyen ve öğrenci katıldı.

» Geçmişten Günümüze Türk Atasözleri Çalıştayı

Türk Dil Kurumu ve Çukurova Üniversitesi iş birliğiyle düzenlenen "Geçmişten Günümüze Türk Atasözleri Çalıştayı" 21-22 Kasım 2024 tarihlerinde Çukurova Üniversitesi Kongre Merkezinde yapıldı.

Çalıştaya; Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Harun ŞAHİN'in yanı sıra, Çukurova Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hamit Emrah BERİŞ, Adana Millî Eğitim Müdürü Hasan TEVKE, Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Faruk KARADAĞ ile çok sayıda bilim adamı, akademisyen ve öğrenci katıldı.

» **Sayın Binali YILDIRIM'ın Katılımlarıyla "Dilde, Fikirde, İşte Birlik Türk Dünyası Edebiyat (Öykü) Ödülleri"nin Takdim Töreni**

Türk Devletleri Teşkilatı ve Türk Dil Kurumu iş birliği ile düzenlenen "Dilde, Fikirde, İşte Birlik Türk Dünyası Edebiyat (Öykü) Ödülleri"nin takdim töreni; 20 Aralık 2024 tarihinde, Türk Dil Kurumunun Ankara'daki yeni yerleşkesinde yapıldı.

Türk Devletleri Teşkilatı Aksakallar Heyet Başkanı Sayın Binali YILDIRIM'ın riyasetleri ile gerçekleşen ödül törenine; T.C. Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Dr. Serdar ÇAM, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı BE Prof. Dr. Derya ÖRS, Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Osman MERT ve Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Harun ŞAHİN'in yanı sıra, Türk Tarih Kurumu Başkanı Prof. Dr. Yüksel ÖZGEN, Atatürk Kültür Merkezi Başkanı Doç. Dr. Zeki ERASLAN, Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Doç. Dr. Ahmet KILINÇ, Türk Hava Kurumu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Rahmi ER, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ali Cengiz KÖSEOĞLU, Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Erhan ÖZDEN ile Türk dünyasından ve Türkiye'den değerli bilim adamları, akademisyenler, öğrenciler ve çok sayıda davetli katıldı.

Türk Devletleri Teşkilatı Aksakallar Heyet Başkanı Sayın Binali YILDIRIM konuşmasının başında, Türk Devletleri Teşkilatının misyonu ve çalışmaları hakkında bilgiler verdi. Sayın YILDIRIM, tarihî bir adım olarak nitelendirdiği 34 harften oluşan "Ortak Türk Alfabesi"nin kabulünün Türk dünyası için önemi hakkında konuştu.

"Dilde, Fikirde, İşte Birlik Türk Dünyası Edebiyat (Öykü) Ödülleri"; Azerbaycan'dan Anar RZAYEV'e, Kazakistan'dan Dauren KUATOV'a, Kırgızistan'dan Topçugül ŞAYDULAEVA'ya, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden Osman GÜVENİR'e, Özbekistan'dan Nazar EŞANKULOV'a ve Türkmenistan'dan Devletgeldi ANNAMIRADOV'a verildi.

» Türkçe Şûrası-2 "Hukuk Dili"

Türk Dil Kurumunun iş birliğinde düzenlenen Türkçe Şûrası-2 "Hukuk Dili" adlı toplantısının açış programı 16 Aralık 2024 tarihinde Türk Dil Kurumu Konferans Salonu'nda yapıldı.

Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ'un teşrifleriyle gerçekleşen programa; Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı BE Prof. Dr. Derya ÖRS ve Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Osman MERT'in yanı sıra yargı mensupları, hukukçular, Türkiye Adalet Akademisinde eğitim gören hâkim ve savcı yardımcılar ile edebiyatçılar ve yazarlar katıldı.

NO	BİLİMSEL ETKİNLİĞİN ADI	TARİHİ	BİLİMSEL ETKİNLİĞİ YAPAN KURUM/ KURULUŞ	DÜZENLENDİĞİ YER	DÜZENLEME ŞEKLİ
1	“Çevrim İçi Edebiyat Konferansları” Prof. Dr. Fazıl GÖKÇEK: Bir Karakter Abidesi Mehmet Âkif Ersoy	18 Ocak 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
2	“Çevrim İçi Edebiyat Konferansları” Prof. Dr. İbrahim ŞAHİN: Bir Sanatkâr, Bir Entelektüel Ahmet Hamdi Tanpınar	25 Ocak 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
3	Yabancılar İçin Türkçe Öğretimi Eğitiminin Eğitimi Programı Etkinliği	5-7 Şubat 2024	T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Türk Dil Kurumu Başkanlığı	KKTC	Uluslararası (İş Birliği)
4	“Çevrim İçi Edebiyat Konferansları” Prof. Dr. Abdullah UÇMAN: Edebiyat ve Felsefe Arasında Rıza Tevfik Bölükbaşı	14 Şubat 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
5	“Çevrim İçi Edebiyat Konferansları” Prof. Dr. Azmi BİLGİN: Niyazi Mısri’nin Şiir Dünyası	20 Şubat 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
6	Karşılaştırmalı Çağdaş Türk Yazı Dilleri Sözlüğü Çalışma Toplantısı Çalıştayı	8 Mart 2024	Türk Dil Kurumu Çağdaş Türk Yazı Dilleri Bilim ve Uygulama Kolu	Ankara	Ulusal (Tek Başına)
7	“Çevrim İçi Edebiyat Konferansları” Prof. Dr. Alev SINAR UĞURLU: Bir Rüyanın Romancısı Cengiz Dağcı	13 Mart 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
8	Türk Dünyasının Tarihî ve Kültürel Mirasının UNESCO Perspektifinden İncelenmesi ve Korunması Konferansı	14 Mart 2024	Türk Akademisi, Türk Kültür ve Miras Vakfı, Azerbaycan Cumhuriyeti UNESCO Millî Komisyonu ve UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, Türk Devletleri Teşkilatı Sekreteryası, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) iş birliğiyle ve ADA Üniversitesi Kalkınma ve Diplomasi Enstitüsü	Bakü	Uluslararası (İş Birliği)
9	“Çevrim İçi Edebiyat Konferansları” Dr. Öğr. Üyesi Ebubekir Sıddık ŞAHİN: Nedim’in Şiirinde Görsellik	21 Mart 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
10	“Dil Konferansları” Prof. Dr. Kamil İŞERİ: Dil Bilgisi ve Dil Bilimi Konferansı	29 Mart 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
11	60. Kütüphane Haftası Etkinliği	5 Nisan 2024	KKTC Millî Eğitim Bakanlığı Atatürk Öğretmen Akademisi	Ankara	Ulusal (Katılım)
12	Azerbaycan Dilinin Yazım Kılavuzu’nun Tanıtım Toplantısı	17 Nisan 2024	Hacettepe Üniversitesi Sözlük Bilimi Uygulama ve Araştırma Merkezi	Ankara	Ulusal (Katılım)
13	“Çevrim İçi Edebiyat Konferansları” Prof. Dr. Mustafa KURT: Yaşamak ve Yazmak Üzerine Sait Faik Abasıyanık	17 Nisan 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)

14	"Atatürk ve Türkçe Konferansı" Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN	15-16-17 Nisan 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	Lefkoşa/KKTC	Uluslararası (Tek Başına)
15	Konuşma Dili Olarak Türkçe Çalıştayı	18 Nisan 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	Ankara	Ulusal (İş Birliği)
16	"Atatürk ve Türkçe Konferansı" Prof. Dr. İdris Nebi UYSAL	18-19 Nisan 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	Lefkoşa/KKTC	Uluslararası (Tek Başına)
17	"Dil Konferansları" Prof. Dr. Nurettin DEMİR: Dilsel Manzara	19 Nisan 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
18	Moğolistan'da Türk Kültür Varlığı Konferansı	22 Nisan 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	Çankırı	Ulusal (Katılım)
19	"Atatürk ve Türkçe Konferansı" Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN	22-24 Nisan 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	Gazimağusa/KKTC	Uluslararası (Tek Başına)
20	"Çevrim İçi Edebiyat Konferansları" Yücel KAYIRAN: Modern Türk Şiiri Üzerine	25 Nisan 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
21	Doğal Dil İşleme Çalıştayı	25-26 Nisan 2024	Türk Dil Kurumu ve İstanbul Teknik Üniversitesi	Ankara	Ulusal (İş Birliği)
22	"Atatürk ve Türkçe Konferansı" Prof. Dr. Mustafa ÖNER	25-26 Nisan 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	Girne/KKTC	Uluslararası (Tek Başına)
23	"Dil Konferansları" Prof. Dr. Sedat BALLYEMEZ: Terimlerin Türkçeleştirilmesinde Dil Devrimi	26 Nisan 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
24	"Atatürk ve Türkçe Konferansı" Prof. Dr. Gülden SAĞOL YÜKSEKKAYA	29-30 Nisan 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	Güzelyurt/Lefke/KKTC	Uluslararası (Tek Başına)
25	"Atatürk ve Türkçe Konferansı" Doç. Dr. Harun ŞAHİN	2-3 Mayıs 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	İskele/KKTC	Uluslararası (Tek Başına)
26	"Dil ve Kimlik Konferansı" Prof. Dr. Osman MERT	2-3 Mayıs 2024	Priştine Yunus Emre Enstitüsü Prizren Yunus Emre Enstitüsü	Kosova	Uluslararası (Katılım)
27	Türk Dünyası Ortak Alfabe Komisyonu İkinci Toplantısı	6-7 Mayıs 2024	Türk Dil Kurumu ve Uluslararası Türk Akademisi, Türk Devletleri Teşkilatı, Azerbaycan Millî İlimler Akademisi Nesimî Adına Dilçilik Enstitüsü	Bakü/AZERBAIJAN	Uluslararası (İş Birliği)
28	Türkçenin Ses Bilgisi ve Ses Bilimi Sorunları Çalıştayı	10-11 Mayıs 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	Ankara	Ulusal (Tek Başına)

29	"Küresel Bütünleşme Sürecinde Türk Dillerinin Gelişimi: Sorunlar ve Çözümler" Uluslararası Bilgi Şöleni Sempozyumu	11-12 Mayıs 2024	Türk Dil Kurumu, Özbekistan Cumhuriyeti Yükseköğretim, Bilim ve Yenilik Bakanlığı, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Özbek Dil Geliştirme Fonu, Alişir Nevâyî Üniversitesi Taşkent Özbek Dili ve Edebiyatı Üniversitesi, Resmî Dilde Çalışma Temel Eğitim ve Eğitim Merkezi ve Taşkent Uygulamalı Bilimler Üniversitesi	Taşkent/ ÖZBEKİSTAN	Uluslararası (Katılım)
30	Mahtumkulu Firaki Bilgelik Pınarı Konferansı	17-18 Mayıs 2024	Türkmenistan İlimler Akademisi	Aşgabat/ TÜRKMENİSTAN	Uluslararası (Katılım)
31	Kuzey Makedonya'da Türkoloji Araştırmaları Çalıştayı	22 Mayıs 2024	Üsküp Büyükelçiliği Eğitim Müşavirliği	Üsküp/ MAKEDONYA	Uluslararası (Katılım)
32	"Çevrim İçi Edebiyat Konferansları" Şermin YAŞAR: Kelime Müzesi Dilin Büyüsü Üzerine Konferans	22 Mayıs 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
33	"Dil Konferansları" Prof. Dr. Erkan SALAN: Ek-Fil Üzerine Düşünceler Konferansı	28 Mayıs 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
34	Türk İşaret Dili Bayramı Paneli	7 Haziran 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	Ankara	Ulusal (Tek Başına)
35	"Çevrim İçi Edebiyat Konferansları" Doç. Dr. Nuri SAĞLAM: Bir Mizaç, Bir Sanatkâr Tevfik Fikret	12 Haziran 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
36	Yazılışının 950. Yıl Dönümünde Divânu Lugâti't-Türk: Türk Dünyasının Ortak Değeri Konferansı	24-25 Haziran 2024	Türk Dil Kurumu, Uluslararası Türk Akademisi, Kırgızistan Bilimler Akademisi ve UNESCO Türkiye Millî Komisyonu	Bişkek/ KIRGIZİSTAN	Ulusal (İş Birliği)
37	Doğumunun 300. Yılı Münasebetiyle Mahtumkulu Firaki'yi Anma Programı	27 Haziran 2024	Türkmenistan Büyükelçiliği	Ankara	Uluslararası (Katılım)
38	"Çevrim İçi Edebiyat Konferansları" Prof. Dr. Ömür CEYLAN: On Altıncı Yüzyıl Aydını Olarak Fuzuli	27 Haziran 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
39	"Dil Konferansları" Dr. Öğretim Üyesi Hülya UYSAL: Dil Bilimi Terimlerine Eleştirel Bir Bakış	28 Haziran 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
40	"Türkoloji Yaz Okulu" Etkinliği	19 Ağustos 2024	Türk Dil Kurumu ile Türkiye Bilimler Akademisi, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi ve Uluslararası Türk Akademisi	TÜRKİSTAN	Uluslararası (Maddi Destek)
41	Türk Dünyası Ortak Alfabe Komisyonu Üçüncü Toplantısı	9-11 Eylül 2024	Türk Devletleri Teşkilatı	Bakü/ AZERBAIJAN	Uluslararası (İş Birliği)

42	"Dil Konferansları" Doç. Dr. Salih Kürşad DOLUNAY: Türkçede Zaman	12 Eylül 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
43	"Çevrim İçi Edebiyat Konferansları" Prof. Dr. Oğuzhan YILMAZ: Dünyada ve Türkiye'de Çocuk Edebiyatı	19 Eylül 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
44	X. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Açılış Töreni	26-27 Eylül 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	Ankara	Uluslararası (Tek Başına)
45	"Çevrim İçi Edebiyat Konferansları" Prof. Dr. M. Mete TAŞLIOVA: Türk Dünyasında Köroğlu	17 Ekim 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
46	"Çevrim İçi Edebiyat Konferansları" Prof. Dr. Ozan YILMAZ: Klasik Estetik Işığında Necati Bey'in Şairliği	24 Ekim 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
47	Yazılışının 950. Yılında Uluslararası Divânı Lugâtı't-Türk Sempozyumu	30-31 Ekim 2024	Türk Dil Kurumu, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi ve Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi	Kahramanmaraş	Uluslararası (İş Birliği)
48	"Türk Diline Emek Verenler Efrasiyap GEMALMAZ" Belgesel Filminin İlk Gösterimi	04 Kasım 2024-15 Kasım 2024	Erzurum Atatürk Üniversitesi ve Türk Dil Kurumu Başkanlığı Ankara	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	Ulusal (Tek Başına)
49	X. Milletlerarası Türkoloji Kongresi	12-13 Kasım 2024	İstanbul Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Yunus Emre Enstitüsü, TÜBİTAK ve Türk Dil Kurumu	İstanbul	Uluslararası (Maddi Destek)
50	"Çevrim İçi Edebiyat Konferansları" Prof. Dr. Cemal KURNAZ: Divan ve Halk Şiirinin Müsterekleri	14 Kasım 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
51	"Çevrim İçi Edebiyat Konferansları" Doç. Dr. Erdoğan KUL: Şiir Dilinde İmge Kurulumu	19 Kasım 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
52	Geçmişten Günümüze Türk Atasözleri Çalıştayı	21-22 Kasım 2024	Türk Dil Kurumu ve Çukurova Üniversitesi	Adana (Çukurova Üniversitesi Kongre Merkezi)	Ulusal (Maddi Destek)
53	"Çevrim İçi Dil Konferansları" Prof. Dr. N. Engin UZUN: Sözcük Türleri Ve Görevleri	22 Kasım 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
54	Türkçe Şûrası - 2 Hukuk Dili	16-17 Aralık 2024	Ankara	ASBÜ, Adalet Akademisi	Ulusal (Destek)
55	"Çevrim İçi Edebiyat Konferansları" Prof. Dr. Mehmet SAMSAKÇI: Modern Türk Şiirinin Kurucu Dehası Yahya Kemal	19 Aralık 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
56	"Dilde, Fikirde, İşte Birlik Türk Dünyası Edebiyat (Öykü) Ödülleri'nin Takdim Töreni	20 Aralık 2024	Türk Devletleri Teşkilatı ve Türk Dil Kurumu	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	Uluslararası (İş Birliği)
57	"Çevrim İçi Edebiyat Konferansları" Prof. Dr. Mümtaz SARIÇİÇEK: "İstiklal" ve "Cumhuriyet'e Giden Yolda Yahya Kemal Beyatlı	25 Aralık 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)
58	"Çevrim İçi Edebiyat Konferansları" Prof. Dr. Ahmet BENZER: Zaman, Görünüş ve Kip	30 Aralık 2024	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	YouTube	Ulusal (Tek Başına)

TABLO 27: 2024 Yılı Bilimsel Etkinlik Tablosu.

Türk Dil Kurumunca 2024 yılında gerçekleştirilen 58 bilimsel etkinliğin dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

2024 YILI BİLİMSEL ETKİNLİK TÜRLERİ VE DAĞILIMI

Organizasyon Türü	YURT İÇİ										Yurt İçi Toplam
	ULUSAL					ULUSLARARASI					
	İdarece Düzenlenen	İş Birliği	Katılım	Destek	Toplam	İdarece Düzenlenen	İş Birliği	Katılım	Destek	Toplam	
Kongre					0	1			1	2	2
Sempozyum					0		1			1	1
Çalıştay	2	2		2	6					0	6
Konferans	26		1		27					0	27
Panel	1				1					0	1
Seminer					0					0	0
Diğer	1		2		3		1	1		2	5
TOPLAM	30	2	3	2	37	1	2	1	1	5	42
Organizasyon Türü	YURT DIŞI										Yurt Dışı Toplam
	ULUSAL					ULUSLARARASI					
	İdarece Düzenlenen	İş Birliği	Katılım	Destek	Toplam	İdarece Düzenlenen	İş Birliği	Katılım	Destek	Toplam	
Kongre					0		1			1	1
Sempozyum					0			1		1	1
Çalıştay					0			1		1	1
Konferans					0	6	2	2		10	10
Panel					0					0	0
Seminer					0					0	0
Diğer					0		2		1	3	3
TOPLAM	0	0	0	0	0	6	5	4	1	16	16
GENEL TOPLAM	30	2	3	2	37	7	7	5	2	21	58

TABLO 28: 2024 Yılında Yapılan Bilimsel Etkinliklerin Türlerine Göre Dağılımı Tablosu.

Ayrıca aşağıda adı geçen etkinliklerde ilgili evrak, ası (afiş) ve basılacak kitaplarda Kurumumuzun adı ve logosu kullanılmıştır.

1. "4. Uluslararası Eğitimde ve Kültürde Akademik Çalışmalar Sempozyumu"
2. "II. Asya Uluslararası Göstergebilim Kongresi"
3. "Global İntegratsiya Sharoitida Turkiy Tillar Taraqqiyoti: Muammo Va Vazifalar" Konulu Uluslararası Sempozyum
4. "Yazılışının 950. Yılında Uluslararası Divanû Lügâti't-Türk ve Türk Dünyası Sempozyumu"

O'ZBEKISTON RESPUBLİKASI
OLİY TA'LİM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU
TÜRK DİL KURUMU
ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
VAZIRLAR MAHKAMASI HUZURIDAGI
O'ZBEK TILINI RIVOJLANTIRISH JAM'ATMASI
ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI
UNIVERSITET HUZURIDAGI DAVLAT TILIDA ISH YURITISH
ASOSLARINI O'QITISH VA MALAKA OSHIRISH MARKAZI
TOSHKENT AMALIY FANLAR UNIVERSITETI

"GLOBAL INTEGRATSIYA
SHAROITIDA TURKIY
TILLAR TARAQQIYOTI:
MUAMMO VA VAZIFALAR"
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

MATERIALLARI

2024-yil 11-12-may

TOSHKENT - 2024

1.3 Yayın Faaliyetleri

Bilimsel araştırma ve çalışmalarını etkinliklerle ve söyleşilerle bilim dünyasının hizmetine sunan Türk Dil Kurumu, bu araştırma ve çalışmaların sonuçlarını yayına da dönüştürerek kalıcı duruma getirmektedir.

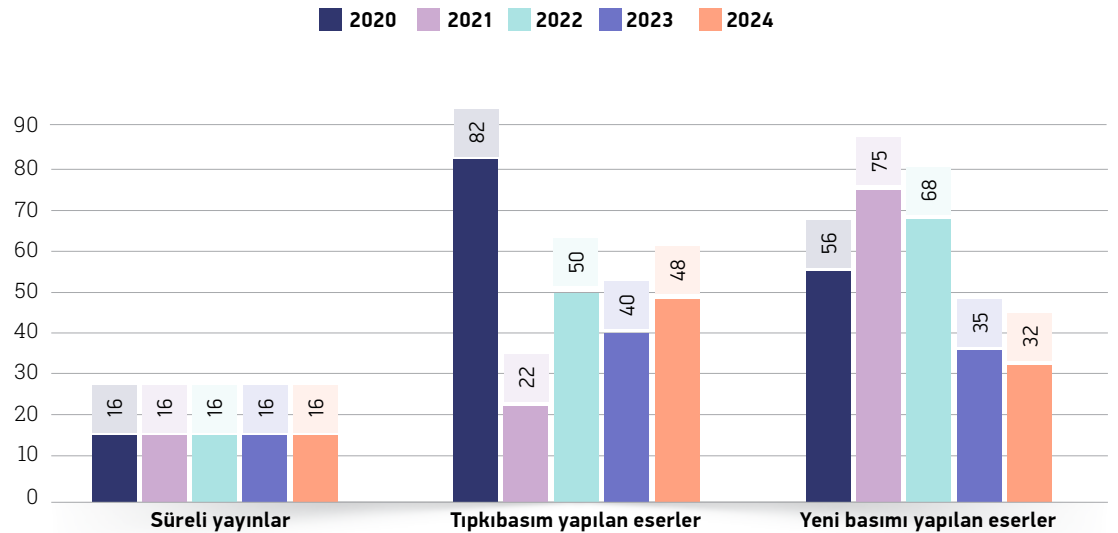
2024 yılında baskısı ilk kez yapılan kitap sayısı 32 adettir. Tıpkıbasımı yapılan eser sayısı 48 ve süreli yayın sayısı ise 16 olup toplam 96 adet eser okuyucuların hizmetine sunulmuştur.

2020-2024 Yıllarında Basımı Yapılan Eserler ve Türleri

ESER TÜRÜ	2020	2021	2022	2023	2024
Süreli yayınlar	16	16	16	16	16
Tıpkıbasımı yapılan eserler	82	22	50	40	48
Yeni basımı yapılan eserler	56	75	68	35	32
TOPLAM (Adet)	154	113	134	91	96

TABLO 29: 2020-2024 Yıllarında Basımı Yapılan Eserler ve Türleri Tablosu.

2020-2024 Yıllarında Basımı Yapılan Eserler ve Türleri

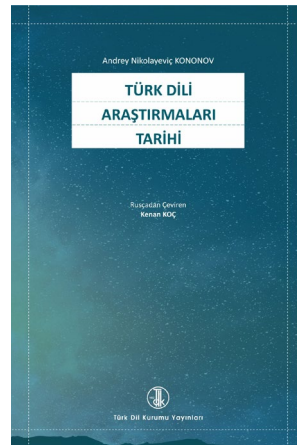
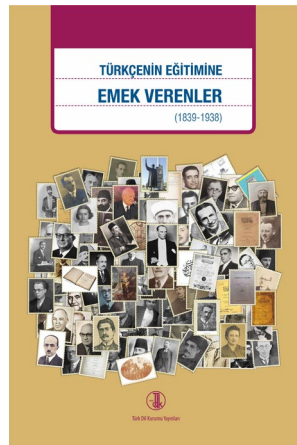
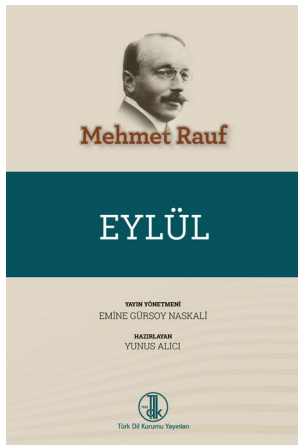
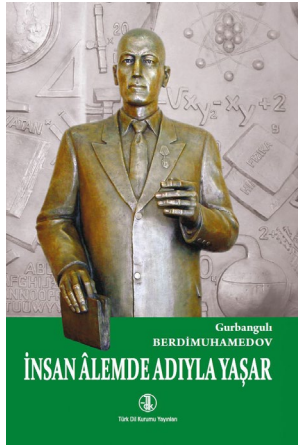
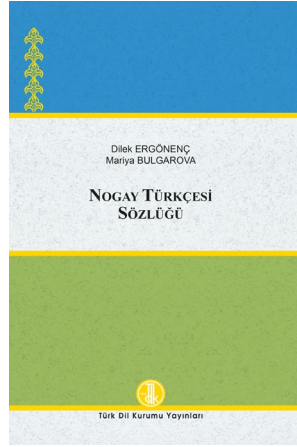
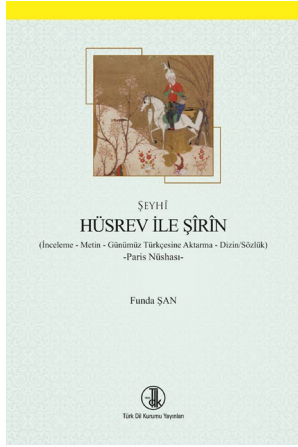
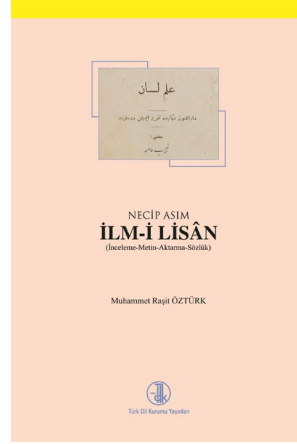
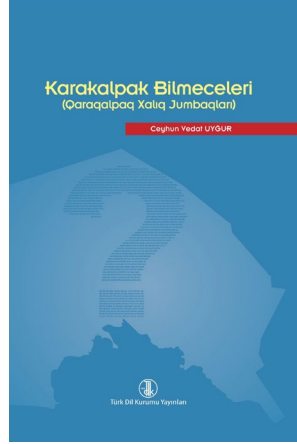
GRAFİK 12

1.3.1 Kurumumuzca Basımı Yaptırılan Yeni Yayınlar

NO	ESERİN ADI	ESERİN TÜRÜ	YAZAR	ÇEVİREN/HAZIRLAYAN	BASKI TÜRÜ	KAÇINCI BASKI	BASIM ADEDİ
1	Ortaokul Sözlüğü	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Yeni Yayın	1	10.000
2	Karakalpak Bilmeceleri	Kitap	Ceyhun Vedat UYGUR	-	Yeni Yayın	1	e-kitap
3	Menekşe	Kitap	Mehmet Rauf	Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ Hazırlayan: Sinem İNCE	Yeni Yayın	1	e-kitap
4	Ferdâ-yı Garâm	Kitap	Mehmet Rauf	Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ Hazırlayan: Sinem İNCE	Yeni Yayın	1	e-kitap
5	Genç Kız Kalbi	Kitap	Mehmet Rauf	Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ Hazırlayan: Filiz FERHATOĞLU	Yeni Yayın	1	e-kitap
6	Eylül	Kitap	Mehmet Rauf	Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ Hazırlayan: Yunus ALICI	Yeni Yayın	1	e-kitap
7	Böğürtlen	Kitap	Mehmet Rauf	Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ Hazırlayan: Habibe DEMİR	Yeni Yayın	1	e-kitap
8	İlm-i Lisân	Kitap	Necip Asım	Hazırlayan: Muhammet Raşit ÖZTÜRK	Yeni Yayın	1	e-kitap
9	Hüsrev ü Şîrîn	Kitap	ŞEYHÎ	Hazırlayan: Funda ŞAN	Yeni Yayın	1	e-kitap
10	Kilis İli Ağızları (İnceleme-Metin-Dizin)	Kitap	Hülya ARSLAN EROL	-	Yeni Yayın	1	500
11	Türk Dili Araştırmaları Tarihi	Kitap	Andrey Nikolayevič KONONOV	Rusçadan Çeviren: Kenan KOÇ	Yeni Yayın	1	500
12	Nogay Türkçesi Sözlüğü	Kitap	Dilek ERGÜNENÇ Mariya BULGAROVA	-	Yeni Yayın	1	1.000
13	Tuvaca-Türkçe Sözlük	Kitap	Ekrem ARIKOĞLU İlker TOSUN	-	Yeni Yayın	1	1.000
14	Cumhuriyetimizin 100. Yılında 6. Uluslararası Türkiye Türkçesi Ağız Araştırmaları Çalıştayı Bildirileri (5-7 Ekim 2023)	Kitap	Türk Dil Kurumu ve Fırat Üniversitesi iş birliği	(Editörler: Leylâ KARAHAHAN, Özgür AY, Serdar YAVUZ, Sedat BALLYEMEZ)	Yeni Yayın	1	e-kitap
15	Bir Aşkın Tarihi (Mültehib)	Kitap	Mehmet Rauf	Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ, Hazırlayan: Özlem SÜRÜCÜ	Yeni Yayın	1	e-kitap
16	Define ve Kan Damlası	Kitap	Mehmet Rauf	Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ, Hazırlayan: Seda ERDENDOĞDU	Yeni Yayın	1	e-kitap

17	<i>Halas-İstiklal Harbi</i>	Kitap	Mehmet Rauf	Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ, Hazırlayanlar: Yasemin BULUT ve Tahir Kemal BULUT	Yeni Yayın	1	e-kitap
18	<i>Harabeler</i>	Kitap	Mehmet Rauf	Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ, Hazırlayan: Mert ÖKSÜZ	Yeni Yayın	1	e-kitap
19	<i>Kâbus</i>	Kitap	Mehmet Rauf	Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ, Hazırlayan: Seda ERDENDOĞDU	Yeni Yayın	1	e-kitap
20	<i>Karanfil ve Yasemin</i>	Kitap	Mehmet Rauf	Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ, Hazırlayan: Şenol TOPÇU	Yeni Yayın	1	e-kitap
21	<i>Serap</i>	Kitap	Mehmet Rauf	Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ, Hazırlayan: Rahim TARIM	Yeni Yayın	1	e-kitap
22	<i>Son Yıldız</i>	Kitap	Mehmet Rauf	Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ, Hazırlayan: Kudret SAVAŞ	Yeni Yayın	1	e-kitap
23	<i>İnsan Âlemde Adıyla Yaşar</i>	Kitap	Gurbangulı BERDİMUHAMMEDOV	Türkiye Türkçesine Aktaran: Berdi SARIYEV Yayına Hazırlayanlar: Merve GÜN-Mustafa TIZLAK-Semih TOPSAKAL	Yeni Yayın	1	100
24	<i>Türkçenin Eğitimine Emek Verenler (1839-1938)</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Bilim ve Uygulama Kolu	Yayına Hazırlayanlar: Celal DEMİR, Reşide GÜRSES	Yeni Yayın	1	e-kitap
25	<i>Ana Dili Olarak Türkçe Öğretimi (Kuramlar-Terimler-Yöntemler-Uygulamalar)</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Bilim ve Uygulama Kolu	Yayına Hazırlayanlar: Celal DEMİR, Elif KARAKUŞ	Yeni Yayın	1	e-kitap
26	<i>Türk Dili Dizin V</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	Yayına Hazırlayan: Semih TOPSAKAL	Yeni Yayın	1	e-kitap
27	<i>Türk Dili Dizin VI</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	Yayına Hazırlayan: Semih TOPSAKAL	Yeni Yayın	1	e-kitap
28	<i>100. Yıl Gazetelerin Dilinden Cumhuriyet Cilt I-II (1923-1938/1939-1950)</i>	Kitap	Türk Edebiyatları Bilim ve Uygulama Kolu	Hazırlayanlar: İbrahim ŞAHİN - Deniz DEPE - Furkan KORKUT	Yeni Yayın	1	e-kitap
29	<i>Türkiye Cumhuriyetinin Yüzüncü Yılı Türkçe Konulu Yazılar</i>	Kitap	Hamza ZÜLFİKAR	-	Yeni Yayın	1	e-kitap
30	<i>Oyunlar</i>	Kitap	Mehmet Rauf	Yayın Yönetmeni: Prof. Dr. Emine Gürsoy NASKALİ - Hazırlayanlar: Dilber TANRIVERDİLER, Türkan TOPCU	Yeni Yayın	1	e-kitap
31	<i>Siyah İnciler</i>	Kitap	Mehmet Rauf	Yayın Yönetmeni: Prof. Dr. Emine Gürsoy NASKALİ - Hazırlayan: Rahim TARIM	Yeni Yayın	1	e-kitap
32	<i>Hanımlar Arasında</i>	Kitap	Mehmet Rauf	Yayın Yönetmeni: Prof. Dr. Emine Gürsoy NASKALİ - Hazırlayan: Ebru SANCAR	Yeni Yayın	1	e-kitap

TABLO 30: 2024 Yılında Basımı Yapılan Yeni Yayınların Sayılara Göre Dağılım Tablosu.

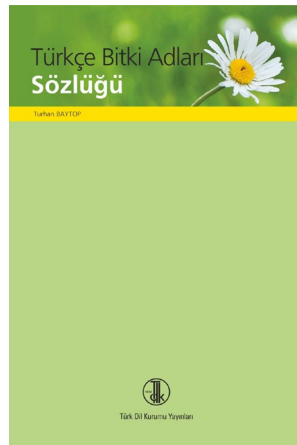
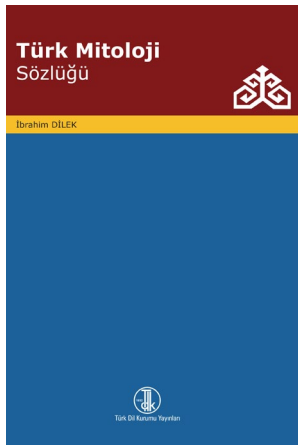
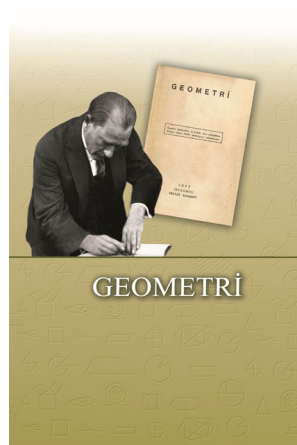
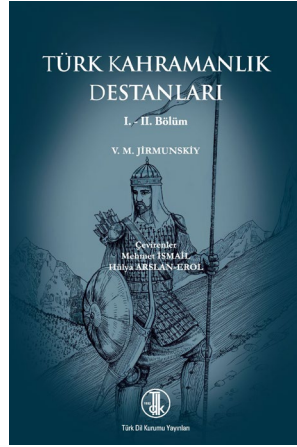
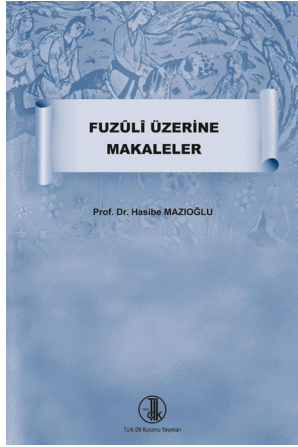
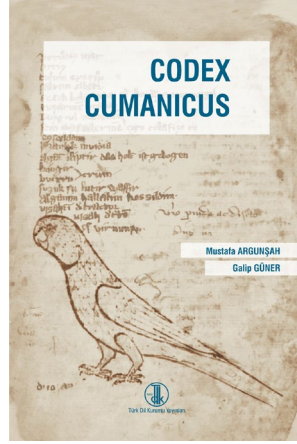
1.3.2 Kurumumuzca Tıpkıbasımı Yaptırılan Yayınlar

NO	ESERİN ADI	ESER TÜRÜ	YAZAR	ÇEVİREN/HAZIRLAYAN	BASKI TÜRÜ	KAÇINCI BASKI	BASIM ADEDİ
1	<i>Türk Gramerinin Sorunları Toplantısı I-II: Bildiriler (22-23 Ekim 1993; 26 Mart 1994-17 Nisan 1998)</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	e-kitap
2	<i>Mühendislik Terimleri Bilgi Şöleni: Bildiriler</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	e-kitap
3	<i>Ali Şir Nevâyî'nin 560. Doğum, 500. Ölüm Yıl Dönümlerini Anma Toplantısı Bildirileri (24-25 Eylül 2001)</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	e-kitap
4	<i>Bilgisayar Destekli Dil Bilimi Çalıştayı (14 Mayıs 2005)</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	e-kitap
5	<i>1552 ve Sonrası Kazan'ın İşgali ve Türk Toplulukları Bilgi Şöleni Bildirileri</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	e-kitap
6	<i>Avrupa'da Yaşayan Türk Çocuklarının Ana Dili Sorunları Toplantısı Bildirileri</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	e-kitap
7	<i>1926 Bakû Türkoloji Kongresinin 70. Yıl Dönümü Toplantısı Bildirileri</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	e-kitap
8	<i>Ağız Araştırmaları Bilgi Şöleni Bildirileri</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	e-kitap
9	<i>Birinci Türk Dili Kurultayı (1932): Tezler, Müzakere Zabıtları</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	e-kitap
10	<i>İkinci Türk Dil Kurultayı (1934): Tezler, Müzakere Zabıtları</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	e-kitap
11	<i>Üçüncü Türk Dil Kurultayı (1936): Tezler, Müzakere Zabıtları</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	e-kitap
12	<i>Dördüncü Türk Dil Kurultayı (1942): Toplantı Tutulgaları, Tezler</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	e-kitap
13	<i>Beşinci Türk Dil Kurultayı (1945): Birleşimler, Tutanaklar, Tezler</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	e-kitap
14	<i>Altıncı Türk Dil Kurultayı (19 Aralık 1949): Birleşimler, Tutanaklar</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	e-kitap
15	<i>Olağanüstü Türk Dil Kurultayı (8 Şubat 1951)</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	e-kitap
16	<i>Yedinci Türk Dil Kurultayı (18 Temmuz 1954)</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	e-kitap
17	<i>Sekizinci Türk Dil Kurultayı (1 Temmuz 1957)</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	e-kitap
18	<i>VIII. Türk Dil Kurultayında Okunan Bilimsel Bildiriler (1 Temmuz 1957)</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	e-kitap

19	<i>Codex Cumanicus</i>	Kitap	Mustafa ARGUNŞAH - Galip GÜNER	-	Tıpkıbasım	2	3.000
20	<i>Fuzûlî Üzerine Makaleler</i>	Kitap	Hasibe MAZIOĞLU	-	Tıpkıbasım	3	2.000
21	<i>Eski Türk Edebiyatı Makaleleri</i>	Kitap	Hasibe MAZIOĞLU	-	Tıpkıbasım	4	1.500
22	<i>Türk Kahramanlık Destanları</i>	Kitap	V. M. JİRMUNSKİY	Mehmet İSMAİL Hülya Arslan EROL	Tıpkıbasım	3	1.500
23	<i>Türkiye Türkçesinin Dünü ve Bugünü-Türk Dili Araştırmalarına Kısa Bir Giriş</i>	Kitap	György HAZAI	Tevfik TURAN	Tıpkıbasım	2	1.000
24	<i>Dede Korkut -Günbed Yazması- Kazan Bey Oğuznamesi (Giriş-İnceleme-Notlar-Metin-Dil İçeriği-Çeviri-Dizinler)</i>	Kitap	Sadettin ÖZÇELİK	-	Tıpkıbasım	2	1.000
25	<i>Dede Korkut Kitabı I-II</i>	Kitap	Muharrem ERGİN	-	Tıpkıbasım	4	5.000
26	<i>Atatürk ve Harf Devrimi</i>	Kitap	M. Şakir ÜLKÜTAŞIR	-	Tıpkıbasım	5	5.000
27	<i>Türkçenin Grameri</i>	Kitap	Tahsin BANGUOĞLU	-	Tıpkıbasım	12	5.000
28	<i>Genç Kalemler Dergisi</i>	Kitap	-	Hazırlayanlar: İsmail PARLATIR ve Nurullah ÇETİN	Tıpkıbasım	4	1.500
29	<i>Geometri</i>	Kitap	Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK	-	Tıpkıbasım	8	10.000
30	<i>Ömer Seyfettin Bütün Nesirleri</i>	Kitap	Ömer SEYFETTİN	Hazırlayan: Nazım Hikmet POLAT	Tıpkıbasım	4	5.000
31	<i>Garib-nâme I-II (İki Cilt)</i>	Kitap	Âşık Paşa	Kemal YAVUZ	Tıpkıbasım	2	1.000
32	<i>Hemşirelik Terimleri Sözlüğü</i>	Kitap	Hemşirelik Terimleri Çalışma Grubu	-	Tıpkıbasım	2	1.000
33	<i>İngilizce-Türkçe Sözlük I-II (İki Cilt)</i>	Kitap	Hâmit ATALAY	-	Tıpkıbasım	2	3.000
34	<i>Türk Mitoloji Sözlüğü</i>	Kitap	İbrahim DİLEK	-	Tıpkıbasım	2	1.500
35	<i>Veteriner Hekimliği Terimleri Sözlüğü</i>	Kitap	Veteriner Hekimliği Terimleri Çalışma Grubu	-	Tıpkıbasım	3	1.000
36	<i>Atebetü'l-Hakâyık</i>	Kitap	Edib Ahmet bin Mahmud-ı Yükneki	-	Tıpkıbasım	2	4.000
37	<i>Bilge Tonyukuk Yazıtları</i>	Kitap	Cengiz ALYILMAZ	-	Tıpkıbasım	2	5.000

38	<i>Türkçe Bitki Adları Sözlüğü</i>	Kitap	Turhan BAYTOP	-	Tıpkıbasım	5	2.000
39	<i>Dokuzuncu Türk Dil Kurultayı (11 Temmuz 1960)</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	(e-kitap)
40	<i>Onuncu Türk Dil Kurultayı (8 Temmuz 1963)</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	(e-kitap)
41	<i>X. Türk Dil Kurultayında Okunan Bilimsel Bildiriler (1963)</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	(e-kitap)
42	<i>Olağanüstü Türk Dil Kurultayı (12 Temmuz 1964)</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	(e-kitap)
43	<i>On Birinci Türk Dil Kurultayı (8 Temmuz 1966)</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	(e-kitap)
44	<i>XI. Türk Dil Kurultayında Okunan Bilimsel Bildiriler (8 Temmuz 1966)</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	-	Tıpkıbasım	2	(e-kitap)
45	<i>Türk Dili Dizin I</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	Yayına Hazırlayan: Ahmet BAYAZ	Tıpkıbasım	2	(e-kitap)
46	<i>Türk Dili Dizin II</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	Yayına Hazırlayanlar: Ahmet BAYAZ ve İsmet BAYDUR	Tıpkıbasım	2	(e-kitap)
47	<i>Türk Dili Dizin III</i>	Kitap	Türk Dil Kurumu	Yayına Hazırlayanlar: Ahmet BAYAZ ve İsmet BAYDUR	Tıpkıbasım	2	(e-kitap)
48	<i>Türk Dili Dizin IV</i>	Kitap	-	Yayına Hazırlayanlar: Belgin TEZCAN AKSU ve Canan SELVİ KANOĞLU	Tıpkıbasım	2	(e-kitap)

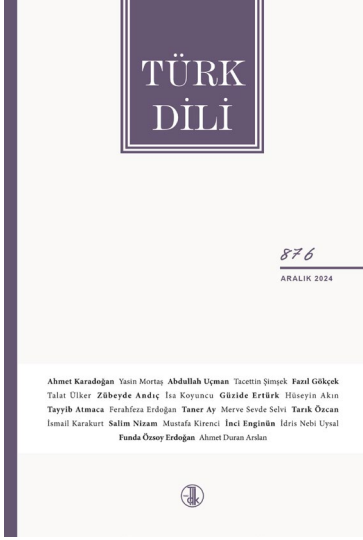
TABLO 31: 2024 Yılında Tıpkıbasımı Yapılan Yayınların Sayılara Göre Dağılım Tablosu.

1.3.3. Kurumumuzca Basımı Yaptırılan Süreli Yayınlar

NO	ESERİN ADI	YAZAR	KAÇINCI BASKI	BASIM ADEDİ
1	<i>Türk Dili</i> dergisi 865. sayı (Ocak 2024)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
2	<i>Türk Dili</i> dergisi 866. sayı (Şubat 2024)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
3	<i>Türk Dili</i> dergisi 867. sayı (Mart 2024)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
4	<i>Türk Dili</i> dergisi 868. sayı (Nisan 2024)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
5	<i>Türk Dili</i> dergisi 869. sayı (Mayıs 2024)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
6	<i>Türk Dili</i> dergisi 870. sayı (Haziran 2024)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
7	<i>Türk Dili</i> dergisi 871. sayı (Temmuz 2024)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
8	<i>Türk Dili</i> dergisi 872. sayı (Ağustos 2024)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
9	<i>Türk Dili</i> dergisi 873. sayı (Eylül 2024)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
10	<i>Türk Dili</i> dergisi 874. sayı (Ekim 2024) (Ziya Gökalp Özel Sayısı)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
11	<i>Türk Dili</i> dergisi 875. sayı (Kasım 2024)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
12	<i>Türk Dili</i> dergisi 876. sayı (Aralık 2024)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
13	<i>Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi</i> 57. Sayı – Bahar 2024	Türk Dil Kurumu	1	100
14	<i>Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi</i> 58. Sayı – Güz 2024	Türk Dil Kurumu	1	100
15	<i>Türk Dili Araştırma Yıllığı BELLETEN</i> 77. Sayı (Haziran 2024)	Türk Dil Kurumu	1	100
16	<i>Türk Dili Araştırma Yıllığı BELLETEN</i> 78. Sayı (Aralık 2024)	Türk Dil Kurumu	1	100

TABLO 32: 2024 Yılında Basımı Yapılan Süreli Yayınların Sayılara Göre Dağılım Tablosu.

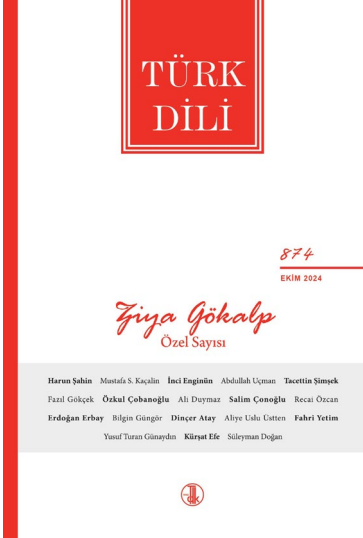
Türk Dili Dergisi

Yayın hayatına 1951 yılının Ekim ayında başlayan *Türk Dili* dergisi; okuruyla buluştuğu ilk günden bu yana ülkemizin sanat, dil, edebiyat ve düşünce hayatının şekillenmesinde öncü bir rol üstlenerek dil ve edebiyat dergiciliği bakımından önemli ve değerli bir yere sahip olup kültür dünyasında kalıcı izler bırakmıştır.

Başlangıcından günümüze dek her ay okuyucusuna ulaşan *Türk Dili*, alanında yayımlanan en uzun soluklu dergilerden biridir.

Türk Dili dergisi; gerek sayfalarında yer verdiği Türk ve dünya edebiyatının seçkin kalemlerine ait edebî eserler gerek dilimiz, kültürümüz ve edebiyatımıza dair çeşitli konuları geniş bir bakış açısıyla ele alan eleştiri ve inceleme yazıları gerekse yayımlandıkları dönemde ilgiyle

karşılanan özel sayı ve bölümleriyle hem nitelik hem de nicelik bakımından zengin ve canlı bir içerikle okurlarımızın karşısına çıkmayı sürdürmektedir.

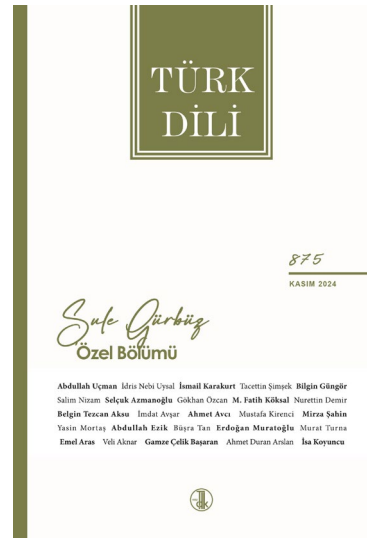

Türkçe hassasiyeti taşıması ve dilimizle bağı bulunması kaydıyla her türdeki edebî ve bilimsel metne sayfalarını açan *Türk Dili*'nde; birçok yazar, şair ve araştırmacı eserlerini yayımlama imkânını bulmuş; bunun yanı sıra dergimiz Türk edebiyatına yeni şair ve yazarların kazandırılmasına da vesile olmuştur.

2024 yılında Türk düşünce, kültür ve edebiyat hayatının kurucu ve ufuk açıcı isimlerinden Ziya Gökalp'ın vefatının 100. yılı olması sebebiyle *Türk Dili*'nin Ekim 2024 tarihli 874. sayısı "Ziya Gökalp Özel Sayısı" olarak yayımlanmıştır. Söz konusu özel sayıda çeşitli bilim alanlarında kıymetli çalışmalara imza atmış araştırmacıların Ziya Gökalp'ın farklı yanlarını bilimsel ve eleştirel gözle, geniş bir bakış açısıyla ele alan yazılarına yer verilmiştir.

Dergimizin gelecek yıl yayımlanacak sayılarında da edebiyat ve kültür hayatımızın kıymetli isimleriyle gündemde olan konular hakkında hazırlanacak özel sayı ve bölümlere yer verilmesi planlanmaktadır.

Türk Dili dergisinin 2024 yılı içinde yayımlanan sayılarında yer alan eserler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

2024 Yılında Türk Dili

Dergi	Dil ve Edebiyat Yazıları (İnceleme, Vefat Haberleri, Belgelik, Anı vb.)	Öykü/ Deneme	Şiir	Günlük	Kitap Tanıtım/ Değerlendirme	Gündem	Söyleşi	Çeviri
Ocak 865. Sayı	6	8	8	-	1	-	1	-
Şubat 866. Sayı	9	2	7	-	3	-	1	1
Mart 867. Sayı	8	3	6	-	3	-	1	1
Nisan 868. Sayı	9	5	5	-	3	-	1	1
Mayıs 869. Sayı	6	9	5	-	3	-	1	-
Haziran 870. Sayı	6	4	5	-	4	1	2	-
Temmuz 871. Sayı	5	7	9	-	3	-	1	-
Ağustos 872. Sayı	7	3	6	-	2	-	1	-
Eylül 873. Sayı	6	6	7	-	2	-	1	-
Ekim 874. Sayı	18	-	-	-	-	-	-	-
Kasım 875. Sayı	13	3	5	-	2	-	1	-
Aralık 876. Sayı	5	6	4	-	4	-	2	-
TOPLAM	98	56	67	-	30	1	13	3

TABLO 33: 2024 Yılında Yazıların Sayılara Göre Dağılım Tablosu.

Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten

1933'te yayın dünyasına *Türk Dili Türk Dili Tetkik Cemiyeti Bülteni* adıyla kazandırılan bu süreli yayın, 1937'de *Türk Dili Türkçe Fransızca Belleten* adıyla yayımlanmıştır. Derginin 1940'tan itibaren 20 sayı sürececek II. serisinin çıkarılmasına başlanmış ve adı da *Türk Dili – Belleten* olmuştur. 1951 yılından itibaren bu süreli yayın *Türk Dili* olarak aylık ve *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı – Belleten* olarak yıllık yayımlanmaya

başlayan iki bağımsız dergi olmuştur. Türkiye'nin yıllık ilk akademik dergisi olan *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı – Belleten*, 1953'ten beri yayımlanmaktadır.

1984 yılından sonra idari değişikliklerden ötürü derginin yayımında bazı gecikmeler olmuşsa da bir süre sonra bu gecikmeler giderilmiş ve dergi olağan yayımına devam etmiştir. 1998 yılından itibaren yılda iki sayı yayımlanma kararı alınan dergide; Türk dilinin tarihi, günümüzdeki durumu, dil bilgisi ve güncel sorunlarını ele alan araştırma makalelerine yer verilmektedir.

Dergide makale başvuruları, ön değerlendirme ve hakem inceleme süreçleri Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu tarafından geliştirilen Yayım Takip Sistemi (YAY-SİS) üzerinden sürdürülmektedir. Yazarların kaliteli ve hızlı bir hizmet alabilmelerinin sağlanması için sistemde bütün işlemler kaydedilmekte ve iş akışının mevzuata uygun sürdürülmesi için kontroller yapılmaktadır.

Türk Dili Araştırmaları Yıllığı – Belleten; 2018'den itibaren millî atıf dizini ULAKBİM TR Dizin'de ve 2020'den itibaren milletlerarası atıf dizini Scopus'ta taranmaktadır. Derginin Web of Science'ta taranması için çalışmalar sürdürülmekte ve bu bağlamda derginin milletlerarası akademik dergicilik ilkelerine uygun olarak çıkmasına özen gösterilmektedir.

Açık erişimli olarak yayımlanan derginin 2024 Aralık ayında çıkan son sayısına (78) ve önceki sayılarına Dergipark ile derginin ağ sayfası üzerinden ulaşılabilir. Ayrıca AYK Dergi Dizini sayfasından da dergiyi erişilebilir.

1.4 Türk Dili Dergisi Abonelik Sistemi

Türk Dili dergisinin abonelik işlemleri üye girişi veya e-devlet girişi ile <https://emagaza-tdk.ayk.gov.tr> adresi üzerinden yapılabilir. Üyelik başlangıcı, havale ile ödemelerde ödemenin onaylanması, aylık dergi çıkışlarında dergilerinin kargoya teslim edilmesi, iadelerinin sisteme girilmesi sonucunda iade bilgisi ve abonelikleri bittiği zaman abonelik sürelerinin dolduğuna dair bilgilendirmeler üyelere e-posta yoluyla yapılmaktadır.

Aboneler, konuyla ilgili herhangi bir bilgi almak istediklerinde abonelik@tdk.gov.tr adresine yazabilmektedir.

Aboneler; e-mağaza üyelikleri üzerinden kitap satın alabileceği gibi, hesaplarındaki abonelik kısmından abonelik adres bilgilerini güncelleyebilmektedir.

1.5 Kütüphane Faaliyetleri

Türk dili alanında ülkemizdeki en büyük ihtisas kütüphanesi olan Türk Dil Kurumu Kütüphanesinin, yurt içi ve yurt dışı yayın katalogları izlenerek ve okuyucularımızdan gelen yayın istekleri değerlendirilerek Kütüphane Komisyonumuzca uygun görülen yayınlar satın alınmıştır. Yayın değişimi yaptığımız kuruluşlardan gelen yayın teklif listeleri incelenerek Kütüphane Komisyonumuzca uygun görülen yayınlar temin edilmiştir. Kütüphane kullanıcılarımızdan gelen bağışlar da kütüphanemize büyük katkı sağlamıştır.

Ayrıca Türk dili alanında ülkemizdeki en büyük uzmanlık kütüphanesi olan Türk Dil Kurumu Kütüphanesinde; Ağâh Sırrı Levend, Prof. Dr. İsmail Ünver, Prof. Dr. Hasan Eren ve Prof. Dr. Nevzat GÖZAYDIN'a ait koleksiyonlar da yer almaktadır.

2024 yılında kütüphane demirbaşına bağış, değişim ve satın alma yoluyla **1.380** kitap, **158** süreli yayın, **32** yazma eser, **9** nadir eser, **444** tez, **47** CD, **427** sözlük ve **386** ansiklopedi olmak üzere toplam **2.883** yayın kazandırılmıştır. Demirbaş kayıtlarının ayrıntısı aşağıdaki gibidir.

TÜR	KURUMCA BASILAN	SATIN ALINAN	BAĞIŞ GELEN	TOPLAM
Kitap	0	912	468	1.380
Süreli Yayın	0	60	98	158
Yazma Eser	0	32	0	32
Nadir Eser (El Yazması Olmayan)	0	9	0	9
Mikrofilm	0	0	0	0
Mikrofiş	0	0	0	0
Kupür	0	0	0	0
Tez	0	10	434	444
Harita	0	0	0	0
DVD/CD	0	0	47	47
Sözlük	0	104	323	427
Ansiklopedi	0	21	365	386
Gazete	0	0	0	0
Mevzuat Kitabı	0	0	0	0
TOPLAM	0	1.148	1.735	2.883

TABLO 34: 2024 Yılında Kütüphaneye Kazandırılan Demirbaş ve Materyal Türlerinin Dağılımı Tablosu.

- Koleksiyona katılan yayınların kütüphaneye giriş işlemleri yapılmış; Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları 2'ye göre katalog fişleri hazırlanmış; Dewey Onlu Sınıflama Sistemine göre sistematik konu numaraları verilip bibliyografik künyeleri hazırlanarak kütüphane otomasyon sistemine aktarılmıştır.
- 2024 yılı içerisinde kütüphanemizden 171 öğrenci, 704 araştırmacı, 617 diğerleri olmak üzere toplam **1.492** kişi yararlanmıştır.

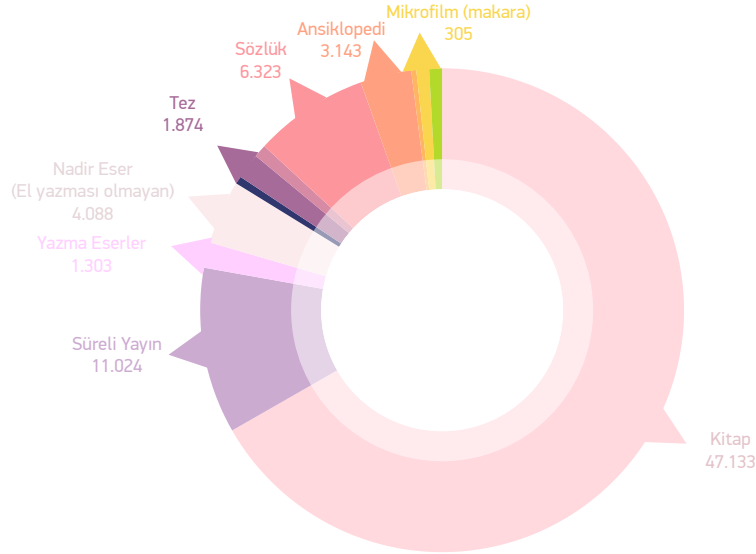
KÜTÜPHANEDEN YARARLANANLAR	SAYI
Öğrenci	171
Araştırmacı	704
Diğer	617
TOPLAM	1.492

TABLO 35: Kütüphaneden Yararlananların Sayıları Tablosu.

- Bu okuyucular için toplam **10.005** kitap, **6.588** süreli yayın hizmete sunulmuştur. Okuyucularımıza verilen fotokopi hizmetine devam edilmiş, bu dönemde **14.795** sayfa fotokopi çekilmiştir.
- Kütüphane yönergesinin ilgili maddesi uyarınca ödünç verilen kitap sayısı **425**'tir.
- Kütüphanemize yazılı olarak başvurmak suretiyle kütüphanemiz ve koleksiyonumuz hakkında bilgi isteyen **66** kişinin bilgi isteğine cevap verilmiştir.
- Kütüphanemizce 2024 yılı içerisinde **326** kurum içi, **150** kurum dışı, **37** Başkanlık oluru olmak üzere toplam **513** yazışma yapılmıştır.
- Kütüphanemizde güncel olarak **103** adet süreli yayının aboneliği devam etmektedir. Bunların **35** adedi satın alma yoluyla, **68** adedi ise bağış ve değişim yoluyla sağlanmaktadır. Kütüphanemizde bulunan süreli yayınların eksik sayıları tespit edilerek eksik sayılar sağlanmış, abonelik yenileme işlemleri yapılmıştır.
- Kütüphanemizdeki yayınların eskimiş ve yıpranmış olanları tespit edilerek **125** adet yayın cilde gönderilmiştir.
- Yıllık sayım yapılarak kütüphane demirbaş kayıtları kontrol edilmiş, depolardaki kitapların temizliği yapılmıştır.
- Kütüphanemizde bulunan eserlerin bilgisayar ortamına geçirilmesi için çalışmalar sürdürülmüş **3.435** yayının, **864** makalenin bibliyografik künyesi bilgisayar ortamına aktarılmıştır.
- Kütüphanemizde dijitalleştirme çalışmalarına devam edilmekte olup 2024 yılı içerisinde **3.081** adet yayının dijital görüntüsü kataloğa eklenmiştir.
- 31 Aralık 2024 tarihi itibarıyla kütüphane demirbaşımızda toplam **78.178** adet yayın bulunmaktadır.

KÜTÜPHANE MEVCUDU	2024 YILI İTİBARIYLA BİRİKİMLİ TOPLAM (Adet)
Kitap	47.133
Sürelî Yayın	11.024
Yazma Eser	1.303
Nadir Eserler (El yazması olmayan)	4.088
Mikrofilm (makara)	305
Mikrofiş	0
Kupür	0
Tez	1.874
Harita	0
DVD/CD	617
Sözlükler	6.323
Ansiklopediler	3.143
Gazete	0
Mevzuat Kitapları	110
Arşivlenen kütüphane materyalleri*	2.258
GENEL TOPLAM	78.178

TABLO 36: Türk Dil Kurumu Kütüphanesinde Bulunan Materyallerin Sayısı ve Türlerine Göre Dağılımı Tablosu.

GRAFİK 13

Türk Dil Kurumu El Yazması ve Nadir Eserler Veri Tabanı Kitaplığı

Türk kültürünün zenginliklerinden biri de yüzyıllar boyunca bin bir emek ve göz nuru ile ortaya konulan yazma eserlerdir. Türk yazı dilinin başlangıcında kayalara, taşlara, ağaç kabuklarına Türkçe sözleri kazıyan atalarımız; en eski dönemlerden matbaanın kullanılışına ve yaygınlaşmasına kadar geçen yüzlerce yıllık dönemde edebî ürünlerini, bilim ve sanat eserlerini el yazılarıyla kâğıda dökerek ölümsüzleştirmişler ve bizlere miras bırakmışlardır. Bu eserlerle yazı, Türklerde geleneksel bir sanata dönüşmüştür. Şairlerin, yazarların, bilginlerin kaleme aldığı eserler, hattatların usta elinden çıkan her nüshada can bulmuş; kâğıdıyla, minyatürleriyle, süslemeleriyle, cildiyle, büyük bir kültür ve sanat hazinesi oluşmuştur.

Hemen her konuda yazılan bu eserler; kültürümüzün zenginliği kadar dilimizin de tarihsel dönemlerini, yaşadığı gelişmeleri somut bir biçimde gözler önüne seren ve söz varlığını, anlatım gücünü gösteren en mühim kaynaklarımızdır.

Türkçenin beslendiği kaynakları, Türkçenin en güzel örneklerinin verildiği edebî ürünleri, Türk diliyle ilgili araştırma eserlerini toplayarak bir uzmanlık kütüphanesi kuran Türk Dil Kurumu; satın alma, bağış, açık artırma yoluyla raflarını yazmalarla, nadir basma eserlerle zenginleştirmektedir. Bu eserler, bir yandan Türk Dil Kurumunun yürüttüğü bilimsel araştırmalara konu ve malzeme olarak işlenirken bir yandan da araştırmacıların yararlanmasına sunulmaktadır. Kuruluşundan bu yana araştırmacıların kütüphaneye gelerek yararlandığı, daha sonra posta yoluyla mikrofilmelerini veya tıpkıçekimlerini getirterek edindiği yazma eserler; artık tam metin olarak sayısal ve sanal

ortama aktarılmış bulunmaktadır. Türk Dil Kurumu Kütüphanesindeki yazma eserler, 12 Temmuz 2011 gününden itibaren sanal ortamda araştırmacıların hizmetine sunulmuştur. 1 Ekim 2013 gününden itibaren de nadir eserler sanal ortama aktarılmaya başlanmıştır.

1.6 Eğitim Faaliyetleri

2024 yılında Türk dili ve diğer dil alanlarında lisans, yüksek lisans ve doktora düzeylerinde öğrenim gören öğrencilere toplamda 44.466.229,00 TL burs desteği verilmiştir. Yılın en yüksek ayındaki burslu öğrenci sayılarına göre, 695 lisans, 84 yüksek lisans, 156 doktora öğrencilerine her ay burs verilmiş olup gelecek yıllarda da burs verilmeye devam edilecektir.

2024
LİSANS
YKS Başarı Sıralaması Bursu
6.000 TL
4.500 TL
3.000 TL
2.250 TL
Yerleştirme Sıralaması Bursu
1.500 TL
LİSANSÜSTÜ
6.000 TL
9.000 TL

TABLO 37: 2024 Yılında Türlerine Göre Burs Dağılımı Tablosu.

AÇIKLAMA	SAYISI	TUTAR (TL)
Lisans	695	25.946.250,00
Yüksek Lisans	84	4.583.479,00
Doktora	156	13.936.500,00
TOPLAM	935	44.466.229,00

TABLO 38: Türk Dil Kurumu Tarafından Eğitim Gören Öğrencilere 2024 Yılında Ödenen Maddi Destek Miktarı Tablosu.

GRAFİK 14

Kamu kurum ve kuruluşlarından gelen hizmet içi eğitim istekleri doğrultusunda Kurumumuzca aşağıdaki eğitimler verilmiştir.

Sıra No	Eğitim Verilen Kurum	Konusu	Tarihler
1	Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı	Millî Şuur İhtisas Komisyonu	15 Ocak 2024
2	Mehmet Özcan Torunoğlu Ortaokulu Müdürlüğü	Türkçenin Gücü	16 Ocak 2024
3	Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği	Türkçe Dil Bilgisi Kuralları	24 Ocak 2024
4	Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı	Millî Şuur İhtisas Komisyonu Toplantısı	5 Şubat 2024
5	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi	Yabancılar Türkçe Öğretiminin Güncel Durumu	9 Şubat 2024
6	Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğü	Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Eğitimi	13-14 Şubat 2024
7	Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğü	Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Eğitimi	15-16 Şubat 2024
8	İçişleri Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı (Erzurum Kamu Kurum ve Kuruluşları)	Resmî Yazışma Kuralları Hizmet İçi Eğitim Semineri	20-21 Şubat 2024
9	Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı	Millî Şuur İhtisas Komisyonu Toplantısı	26 Şubat 2024
10	Özel Batı Net Koleji Ortaokulu Müdürlüğü	Yabancı Sözcüklerin Yerine Türkçe Kullanımı	7 Mart 2024
11	Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı	Millî Şuur İhtisas Komisyonu Toplantısı	25 Mart 2024
12	Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü	Yapay Zekâ Destekli Türk Dilleri Çeviri Sistemi	16 Mayıs 2024
13	Dışişleri Bakanlığı Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü	Coğrafi Adlar Uzmanlar Kurulu Toplantısı	17 Mayıs 2024
14	Türkiye Maarif Vakfı Özel Kalem Müdürlüğü	Uluslararası İki Dillilere Türkçe Öğretimi Çalıştayı	22-23 Mayıs 2024
15	Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı	Millî Şuur İhtisas Komisyonu Toplantısı	4 Haziran 2024
16	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Türkçe Dil Bilgisi Kuralları Konulu Temel Eğitim	27 Haziran 2024
17	İçişleri Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı	Yöneticilik ve Dilin Doğru Kullanılması Konferansı	1 Ağustos 2024

18	MEV Koleji Özel Ankara Okulları	Güzel Dilimiz Türkçenin Doğru ve Etkili Kullanımına Yönelik Seminer	23-27 Eylül 2024
19	TBMM Başkanlığı	Yazım Kuralları Eğitimi	23 Eylül 2024-4 Ekim 2024
20	Çevre Koleji Müdürlüğü (İstanbul)	“Türkçenin zenginliği ve güzelliği, dil ve düşünce ilişkisi, kelimelerin anlamlarını kavramanın önemi, son zamanlarda dilimize yerleşme eğiliminde olan yabancı kelimeler üzerine farkındalık oluşturmak amacıyla çevrim içi yayın”	26 Eylül 2024
21	Ümitköy Anadolu Lisesi	Türkçenin Kullanımının Önemi	15 Ekim 2024
22	İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü	Coğrafi Adlar Uzmanlar Kurulu Toplantısı	6 Kasım 2024
23	Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı	Millî Şuur İhtisas Komisyonu Toplantısı	12 Kasım 2024
24	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Personel İçin Yazım Kuralları Eğitimi	24 Aralık 2024
25	Yükseköğretim Kurulu	Uzman Yardımcıları İçin Türkçenin Doğru ve Etkili Kullanımı	27 Aralık 2024

TABLO 39: 2024 Yılında Verilen Eğitimlerin Kurumlara Göre Eğitimi Konuları ve Günleri Tablosu.

1.7 Diğer Faaliyetler

Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını yaygınlaştırmak amacıyla yurt içi ve yurt dışındaki üniversite kütüphaneleri ile çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarına, Kurumumuz yayınları ücretsiz gönderilerek yayın desteğinde bulunmaktadır.

2024 YILI ÜCRETSİZ DAĞITILAN YAYINLAR

	KİTAP	SÜRELİ YAYIN	CD (Yoğun disk)
YURT İÇİ			
Üniversiteler	9.416	632	0
Kütüphaneler	1.181	156	0
Diğer Kamu, Kurum veya Kişiler	12.765	7.717	0
YURT İÇİ TOPLAM	23.362	8.505	0
YURT DIŞI			
Üniversiteler	324	11	0
Kütüphaneler	260	16	0
Diğer Kamu, Kurum veya Kişiler	176	1.317	0
YURT DIŞI TOPLAM	760	1.344	0
GENEL TOPLAM	24.122	9.849	0

TABLO 40: 2024 Yılı Armağan Yayın Dağıtım Tablosu.

2024 Yılı Kitap Satışı ve Tanıtımı Yapılan Fuarlar ve Üniversiteler

Kurum yayınlarının, satışı ve tanıtımı satış mağazası, sanal mağaza ve yayın satış aracı ile farklı illere ve üniversitelere gidilerek gerçekleştirilmektedir.

Kurumumuz yayınlarının, satışı ve tanıtımı kapsamında 2024 yılında katılım sağlanmış olan yerler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

SIRA NO	KATILIM SAĞLANAN YERLER	TARİHLER
1	Adana Kitap Fuarı	13.01.2024-21.01.2024
2	Bursa Kitap Fuarı	02.03.2024-10.03.2024
3	Amasya Merzifon Kitap Fuarı	02.03.2024-10.03.2024
4	Karabük Üniversitesi Araç Satış	02.03.2024-03.03.2024
5	Rize Üniversitesi Araç Satış	25.03.2024-26.03.2024
6	Trabzon Üniversitesi Araç Satış	28.03.2024-29.03.2024
7	Ankara Kitap Fuarı	26.04.2024-05.05.2024
8	Eskişehir Kitap Fuarı	27.04.2024-05.05.2024
9	Düzce Üniversitesi Araç Satış	13.05.2024-17.05.2024
10	Erzurum Kitap Fuarı	17.05.2024-26.05.2024
11	Denizli Pamukkale ve Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Araç Satış	20.05.2024-25.05.2024
12	Samsun Kitap Fuarı	28.09.2024-06.10.2024
13	Denizli Kitap Fuarı	18.10.2024-27.10.2024
14	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Araç Satış	21.10.2024-23.10.2024
15	11. Sivas Kitap Günleri Araç Satış	25.10.2024-27.10.2024
16	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Araç Satış	30.10.2024-31.10.2024
17	14. Antalya Kitap Fuarı	25.10.2024-03.11.2024
18	İstanbul TÜYAP Kitap Fuarı	02.11.2024-10.11.2024
19	7. Şanlıurfa Kitap Fuarı	16.11.2024-24.11.2024
20	Kilis Kitap Satış Aracı	18.11.2024-19.11.2024
21	21. Ankara Kitap Fuarı	29.11.2024-08.12.2024

TABLO 41: Türk Dil Kurumunun 2024 Yılında Katıldığı Fuarlar ve Gittiği Üniversitelere Ait Tablo.

Kurumumuzca 2024 yılında **115.676** adet kitap satışı yapılmıştır.

YAPILAN SATIŞLAR	SAYISI
Mağazadan Yapılan Satışlar	24.357
E-Mağaza Üzerinden Yapılan Satışlar	34.716
Fuarlarda Yapılan Satışlar	44.697
Kitap Satış Aracı Üzerinden Yapılan Satışlar	11.906
Diğer	0
Toplam	115.676

TABLO 42: Satış Yapılan Kitap Sayıları Tablosu.

1.8 Evrak İşleri

2009 yılında, hizmete giren Elektronik Bilgi Arşiv Yönetimi Sistemi'nden Yüksek Kurum ve bağlı kuruluşlar için oluşturulan Elektronik Belge Yönetim Sistemi'ne geçilmiştir. Kurumun organizasyon şemasına uygun olup "İş Akış Sistemi"ne göre çalışmaktadır. Bu sistem, kurum içi ve kurum dışı "Genel Yazışma Kuralları"na uygun olup evraklar otomatik numaralama sistemi ile tutulmaktadır. Numaranın yeniden kullanımını önleyecek mekanizmalar mevcut olup, sistemden kayıt silinmeyip, silinmesi gereken kayıt pasif hâle getirilmektedir. EBYS, istenilen boyutlarda taranan belgeleri Tiff/Tiff Grup IV, JPEG, kelime işlemci, metin gibi düzenlerde saklama desteğine sahiptir.

Kullanıcı, EBYS ile yöneticinin vereceği kararlar doğrultusunda Kurumun defter kayıtlarında kullanılacak olan tarih ve evrak sayısını otomatik olarak kayda alma işlemi gerçekleştirmektedir. Bununla birlikte bu sistemden Kurumun isteyeceği defter ve raporlar (Çıkan Evrak-Giren Evrak Kayıt Defteri, Zimmet Defteri vb.) alınabilmektedir. Sistemde dolaşan evraklar, evrak kayıt bilgileri üzerinden (konu, gelen evrak sayısı, tarihi, evrak içinde geçen kelime gibi) sorgulanabilmektedir.

EBYS sisteminden evrakın defter kaydı sırasında; evrakın kayıt tarihi, evrak tarihi, gelen evrak numarası, konusu, geldiği / gittiği yer, geliş biçimi, gizlilik derecesi bilgileri tutulmaktadır. Gelen ve giden evraklara, ilgi tutulan evraklardan da ulaşılabilir. Evrak, ilgili tarafından yetkisi dâhilinde bir birimden diğer birime havale edilebilmekte; diğer kurum ve kişilere ise posta veya e-posta ile evrak gönderilmektedir. 2013 yılında Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bünyesinde bulunan Kurumlar EBYS (elektronik yazışma) sistemine geçmiştir.

Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS), teşkilatımızda yazışmalar ile ilgili bütün süreçlerin elektronik ortamda yapılmasına olanak sağlayan bir yazılımdır. Resmî belgelerin üretim, kayıt, erişim ve muhafaza işlemlerini belli bir plan dâhilinde yürütülerek kayıtlı bilgilerin etkili bir biçimde işleme konmasını sağlamaktadır.

Başkanlığımızın bütün birimlerine gelen evrakların dağıtımını yapıldıktan sonra evraklar asıllarıyla birlikte ilgili birimlere gönderilmektedir. Başkanlığımıza 2024 yılında gelen dış yazı 1.529, giden dış yazı ise 1.576 adet olmak üzere toplam yazı sayısı 3.105 adettir.

Evraklar

EVRAK TÜRÜ	SAYISI
Gelen dış yazı	1.529
Giden dış yazı	1.576
TOPLAM	3.105

TABLO 43: Evrak Durum Tablosu.

1.9 Bilgi Edinme

Dilekçe veya e-posta iletilmesi göndererek, telefon ederek, bilgi edinme belgesi doldurarak Türk dili ile ilgili sorularını Kurumumuza ulaştıran herkese en kısa süre içerisinde istedikleri bilgiler iletilmektedir. 2024 yılında Kurumumuza ulaşan CİMER, bilgi edinme başvuruları ve soru önergelerinin sayısı 1.281 adettir.

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun ve Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik'in istisnalarına girdiği için "olumsuz cevaplanan başvurular" ile Yönetmelik'in 9, 10, 11 ve 14'üncü maddelerinde

belirtilen şekli şartları taşımadığı için işleme konulamayan ve ilgisine bildirilen başvuruların sayısı ise 32'dir.

1.10 Bütçe, Muhasebe ve İhale İşleri

Gerçekleştirilen İhale ve Doğrudan Temin Durum Tablosu

TÜR	SAYI
Açık ihale sayısı	3
İptal edilen ihale sayısı	0
Pazarlık usulü ihale sayısı	1
Doğrudan temin sayısı	350

TABLO 44: Gerçekleştirilen İhale ve Doğrudan Temin Durum Tablosu.

Taşıtlar

TAŞITLAR	SAYI
Demirbaşa kayıtlı araç sayısı	7
Kiralanın araç sayısı	2
TOPLAM	9

TABLO 45: Taşıtlar Durumu Tablosu.

Akaryakıt, Yedek Parça ve Öbür Giderler

GİDER TÜRÜ	TUTARI (TL)
03.02.30.02 Taşıtlar İçin Yakıt ve Yağ Alımları	240.046,90
03.02.30.04 Genel Amaçlı Akaryakıt ve Yağ Alımları	530.044,14
03.07.30.02 Makine Teçhizat Bakım ve Onarım Giderleri	419.034,00
03.07.30.03 Taşıtlar Bakım ve Onarım Giderleri	374.180,38
Toplam	1.563.305,42

TABLO 46: Yıllık Akaryakıt, Yedek Parça ve Öbür Giderler Tablosu.

Mamul Mal Alımları

GİDER TÜRÜ	TUTARI (TL)
03.07.10.01 Büro ve İş Yeri Mal ve Malzeme Alımları	79.057,90
03.07.10.02 Büro ve İş Yeri Makine ve Teçhizat Alımları	323.706,00
03.07.10.05 Taşıtlar İçin Lastik Alımları	57.900,00
03.07.10.90 Diğer Dayanıklı Mal ve Malzeme Alımları	113.034,00
06.01.10.01 Büro Mefruşatı Alımları	9.734.150,00
06.01.10.90 Diğer Mefruşat Alımları	1.581.667,40
06.01.20.01 Büro Makineleri Alımları	100.065.182,24
06.01.20.02 Bilgisayar Alımları	1.187.304,00
06.01.20.90 Diğer Makine Teçhizat Alımları	7.007.437,40
06.01.40.01 Kara Taşıtları Alımları	1.204.314,96
06.01.60.01 Basılı Yayın Alımları ve Yapımları	545.411,68
06.01.60.02 El Yazması Alımları ve Yapımları	990.645,00
TOPLAM	122.889.810,58

TABLO 47: Mamul Mal Alımları Tablosu.

Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları

GİDER TÜRÜ	TUTARI (TL)
03.02.10.01 Kırtasiye Alımları	557.515,00
03.02.10.02 Büro Malzemesi Alımları	864,00
03.02.10.03 Periyodik Yayın Alımları	737.363,08
03.02.10.05 Baskı ve Cilt Giderleri	13.930.470,00
03.02.10.90 Diğer Kırtasiye ve Büro Malzemesi Alımları	435.498,00
03.02.20.01 Su Alımları	29.715,60
03.02.20.02 Temizlik Malzemesi Alımları	274.530,41
03.02.30.01 Yakacak Alımları	212.901,65
03.02.30.03 Elektrik Alımları	9.429.597,73
03.02.40.02 İçecek Alımları	107.347,35
03.02.50.90 Diğer Giyim ve Kuşam Alımları	91.646,50
03.02.60.90 Diğer Özel Malzeme Alımları	271.410,00
03.02.90.90 Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları	19.158,00
TOPLAM	26.098.017,32

TABLO 48: Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları Tablosu.

Gayrimaddi Hak Alımları

GİDER TÜRÜ	TUTARI (TL)
03.07.20.01 Bilgisayar Yazılım Alımları ve Yapımları	1.159.058,00
03.07.20.02 Fikrî Hak Alımları	4.671.946,85
03.07.20.90 Diğer Gayrimaddi Hak Alımları	103.154,80
06.03.10.01 Yazılım Geliştirme Hizmet Alımları	7.969.913,00
06.03.20.02 Plan Proje Alımları	118.538,43
06.03.90.01 Diğer Fikrî Hak Alımları	49.928,78
TOPLAM	14.072.539,86

TABLO 49: Gayrimaddi Hak Alımları Tablosu.

Demirbaş ve Tüketim Malları Ambar Toplam Çıkışları

CİNSİ	ADET
Demirbaş	0
Tüketim malları	162

TABLO 50: Demirbaş ve Tüketim Malları Ambar Toplam Çıkışları Tablosu.

GSM Hattı

CİNSİ	ADET
GSM hat sayısı	2

TABLO 51: GSM Hat Sayısı Tablosu.

Sabit Telefon Hattı

CİNSİ	SAYISI
Belgegeçer hattı sayısı	3
Dâhili hat sayısı	110
Telefon hattı sayısı	25
TTNET Fiber optik (Metroeternet) özel devre 30 Mb.	1

TABLO 52: Birimlerde Kullanılan Haberleşme Hatları Sayıları Tablosu.

Haberleşme ve İnternet Giderleri

GİDER TÜRÜ	TUTARI (TL)
03.05.20.01 Posta ve Telgraf Giderleri	1.569.733,59
03.05.20.02 Telefon Abonelik ve Kullanım Ücretleri	132.537,01
03.05.20.03 İnternet Erişimi Giderleri	262.033,69
03.05.20.08 Elektronik Sertifika Giderleri	3.000,00
TOPLAM	1.967.304,29

TABLO 53: Yıllık Toplam Haberleşme Giderleri Tablosu.

Yurt İçi ve Yurt Dışı Görevler

GİDER TÜRÜ	TUTARI (TL)
03.03.10.01 Yurt İçi Geçici Görev Yollukları	685.334,09
03.03.10.03 Yurt Dışı Geçici Görev Yollukları	415.126,67
03.03.20.01 Yurt İçi Sürekli Görev Yollukları	22.623,79
TOPLAM	1.123.084,55

TABLO 54: Yurt İçi ve Yurt Dışı Görevlendirmeler Tablosu.

Yevmiye ve Ödeme Emri Belgesi

CİNSİ	SAYISI
Yevmiye	2.949
Ödeme emri belgesi	1.687

TABLO 55: Yevmiye ve Ödeme Emri Belgesi Sayıları Tablosu.

Burslar ve Harçlıklar

GİDER TÜRÜ	TUTARI (TL)
05.04.10.01 Yurt İçi Burslar ve Harçlıklar	44.510.831,56

TABLO 56: Burslar ve Harçlıklar Tablosu.

1.11 Ön Mali Kontrol

Kurumumuzda bütçe işleri, Strateji Geliştirme Müdürlüğü; alım satım işleri, İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Kurumumuz ön mali kontrol işlemleri; "Türk Dil Kurumu Başkanlığı Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi"ne göre, Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir.

Bu Yönerge; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanunu'nun 58 ve 60'ıncı maddeleri, 5436 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15'inci maddesi, hükümleri ile 31.12.2005 tarih ve 26040-3'üncü mükerrer sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara dayanılarak hazırlanmıştır.

Yönergede ön mali denetime tabi taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarının tutarı; "Harcama birimlerinin, ihale kanunlarına tabi olsun veya olmasın, harcamayı gerektirecek taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarından tutarı KDV hariç her yıl Kamu İhale Kurumu tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi için belirlenen tutara eşit ve bu tutarı aşanlar ön mali kontrole tabidir." olarak belirlenmiştir.

2024 yılında ön mali kontrole tabi tutulan 3 ihale dosyası ve 2 hizmet alım işi bulunmaktadır. Ön mali kontrole tabi tutulan dosyalar şunlardır:

- 4734 sayılı Kanun'un 19. maddesi kapsamında açık ihale usulü ile 2023/1446861 ihale kayıt numarası alınarak 08.01.2024 tarihinde Kurumumuzun 2024 yılı (01.02.2024-30.06.2024 tarihleri arasında) çalışanların ikametgâhlarından alınıp mesai saatlerinde Kuruma getirilmesi, mesai saati bitiminden ikametgâhlarına bırakılması işinin teknik şartnamede belirtilen hususlar çerçevesinde 99 iş günü için 5 (beş) adet personel taşıma işi ve 2 (iki) adet hizmet aracı (yakıt hariç) (01.02.2024-30.06.2024) tarihleri arasında (5 aylık) kiralama hizmeti alımının yerine getirilmesi işi,
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 19'uncu maddesi kapsamında açık ihale usulü ile 2024/122025 sayılı ihale kayıt numarası alınarak 05.03.2024 tarihinde Kurumumuz tarafından ihalesi yapılan "Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yerleşkesi Tefrişat Alımı İşİ" için,
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 19. maddesine göre açık ihale usulü ile 2024/476665 sayılı ihale kayıt numarası alınarak 15.05.2024 tarihinde Kurumumuza ait 24 adet eserin (1. kısım: 2 adet yeni basım eserler - 13 adet tıpkıbasım eserler, 2. kısım: 9 adet ciltli basım eserler) baskılarının yaptırılması işi,
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'inci maddesinin ilk fıkrasının (d) bendinde temsil tanıtma kapsamında Kurumumuz tarafından 04-08 Şubat 2024 tarihleri arasında KKTC'de düzenlenen **"Yabancılar İçin Türkçe Öğretimi-Eğitici Eğitimi Programı"** hizmet alımı işi,
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'inci maddesinin ilk fıkrasının (d) bendinde temsil tanıtma kapsamında Kurumumuz tarafından 26-27 Eylül 2024 tarihleri arasında Ankara'da düzenlenen **"X. Uluslararası Türk Dili Kurultayı"**na ait hizmet alımı işi.

Ön mali kontroller sonucunda uygun görüş verilmeyen mali karar veya işlem bulunmamaktadır.

1.12 Proje Bilgileri

Türk Dil Kurumunun Türk dilinin çeşitli alanlarına, dönemlerine ve konularına yönelik bilimsel araştırmaları bilim ve uygulama kollarının çalışmaları ile sınırlı değildir. Bilim ve uygulama kollarının yürüttüğü çalışmaların yanı sıra Türk Dil Kurumunun desteklediği projelerle Türk dili ile ilgili bazı alanlarda ve konularda da araştırmalar yürütülmesi, bu araştırmaların yayına dönüştürülmesi ile bilim dünyamıza yeni yayınlar kazandırılması amaçlanmaktadır.

Kurumumuz tarafından 2024 yılında *Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu (Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu) Yerleşkesi İnşaatları ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İş Projesi, Türkçenin Köken Bilgisi (Etimoloji) Sözlüğü Projesi ve Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi* olmak üzere toplamda 3 proje yürütülmüş olup bu projelerimiz 2024 Yılı Yatırım Programı'nda yerini almıştır.

1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu (Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu) Yerleşkesi İnşaatları ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İş Projesi

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bünyesinde bulunan Kurumların "Türk dili, tarihi, kültürü ve bütün yönleriyle Atatürk ve eseri üzerinde sosyal ve beşerî bilimlerin bütünlüğü içinde bilimsel araştırmalar yapmak, yaptırmak ve bu konularda seminer, sempozyum, konferans ve benzeri ulusal ve uluslararası etkinlikler düzenlemek, yayınlar yapmak ve bu alandaki çalışmaları desteklemek; ayrıca, sosyal ve beşerî bilimlerin alanında özgün bilgi üretimi için ortamlar hazırlamak, bu çerçevede bütünlük bilgisi sistemi kurmak, araştırma ve geliştirme faaliyetlerini desteklemek, eş güdüm sağlamak ve izlemek" gibi önemli görev ve sorumlulukları bulunmaktadır.

Bu kapsamda Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bağlı kurumlar (Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk Kültür Merkezi), Eskişehir Yolu 9. km Lodumlu/Çankaya/Ankara 29.173 ada 1 parselde kurum hizmet binaları, konferans ve toplantı salonları, sosyal tesis alanları, halkın yararlanacağı kütüp-

haneler ve kitap satış mağazaları bulunduğu yerleşke inşaatına Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca (TOKİ) başlanılmış olup 2024 yılında teslimi yapılmıştır.

Yeni yerleşkede 01.07.2024 tarihinde hizmet vermeye başlanılmış olup 10 Kasım Atatürk'ü Anma Töreni öncesinde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından yerleşkenin resmî açılışı gerçekleştirilmiştir.

2) Türkçenin Köken Bilgisi (Etimoloji) Sözlüğü Projesi

"Türkçenin Köken Bilgisi (Etimoloji) Sözlüğü Projesi" ile TDK, Türkiye Türkçesinin söz varlığındaki kelimelerin kökenlerini, yapı özelliklerini, tarihî gelişmelerini ve anlam özelliklerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Proje çerçevesinde kelimelerin kökenleri; eldeki en eski kaynaklardaki biçimlere, bunların tarih boyunca geçirdikleri değişimlere, günümüz Türkiye Türkçesi ile çağdaş Türk lehçelerindeki kullanılışa ve varsa ilişkide bulunan dillerdeki biçimlere değinilerek aydınlatılmaya çalışılmaktadır. Bu kapsamda *Türkçe Sözlük*'ün son baskısında yer bulan söz varlığının köken bilgisi izahının yapılması hedeflenmektedir.

Projenin başlangıcı ve sonrasındaki gelişmelerle ilgili bazı önemli tarihleri de gösteren bilgiler kısaca şu şekilde özetlenebilir:

- 2010 yılı bütçe döneminde proje, Kalkınma Bakanlığına teklif edilmiştir.
- Proje, 2011 yılında Bakanlık tarafından kabul edilerek 2011 Yılı Yatırım Programı ve Eki Cetveli'nde yerini almıştır.
- 2015 yılında projeye işlerlik kazandırmak için başlatılan hazırlık çalışmaları tamamlanarak projenin çalışma usulü ile proje ekibi yeniden şekillendirilmiştir.
- 2016 yılı Ocak ayında, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Proje Eş Güdüm Komisyonu projenin hazırlık çalışmalarını uygun bulmuştur.
- 2016 yılı Mart ayında, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yönetim Kurulunca projenin çalışma usulü ile proje ekibine ilişkin düzenlemeler kabul edilmiştir.
- 2018 yılı Şubat ayında sözlük yazılımının hazırlanmasına başlanılmıştır.
- 2019 yılında, Proje yürütücüsünün değişmesine bağlı olarak yeni bir Proje Yürütme Komisyonu oluşturulmuştur.
- 2019 yılı Haziran ayında Yönetim Kurulu kararıyla yeni proje ekibi oluşturulmuştur.
- 2019 yılı Temmuz ayı itibarıyla sözlük yazılımı deneme sürümünde geliştirmelere başlanılmıştır.
- 2019 yılı Ağustos ayında sözlük maddeleri yazılmaya başlanmıştır.
- 2022 yılında, /A/ harfindeki bütün maddeler yazılmış, bu maddelerin *Türkçe Sözlük*'ün hazırlanmakta olan yeni baskısıyla uyumluluğu sağlanmış, tashihi yapılmış ve netice itibarıyla sözlük sayfasında deneme yayımına başlanmıştır. "A" harfinde planlanan bütün çalışmalar %100 tamamlanmıştır.
- 2023 yılında, "B" ve "C" harfindeki maddeler üzerinde çalışmalara devam edilmiştir.
- Proje kapsamında geliştirilen metin veri tabanına Türkiye Yazma Eserler Kurumu tarafından yayımlanan 100 kadar kitap eklenmiştir. Başka kurumların yayınlarının eklenmesi için çalışmalar sürdürülmüştür.
- 2023 yılında proje ekibine yeni araştırmacılar dâhil edilmiştir.

2024 yılında

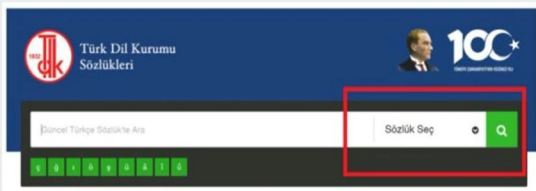
“B” harfindeki çalışmalar %90 tamamlanmıştır.

“C” harfindeki çalışmalar program dâhilinde devam ettirilmiştir:

- Sözlükte yer alması hedeflenen maddelerin tespitine devam edilmiştir.
- Maddelere yazar-hakem atanmasına devam edilmiştir.
- Maddelerin yazımına devam edilmiştir.
- Yazılan maddelerin hakem incelemelerine devam edilmiştir.
- Hakem incelemesinden geçen maddelerin yürütücü incelemelerine devam edilmiştir.
- Projedeki işleyişinin hızlandırılması ve iyileştirilmesi için metin veri tabanına gelişmiş arama özellikleri eklenmiş ve veri tabanındaki eserler üzerinde etiketlemeler yapılmıştır.
- Metin veri tabanına Türkiye Yazma Eserler Kurumunun yanı sıra Devlet Arşivleri'nin yayınlarının eklenmesine başlanmıştır. Veri tabanındaki eser sayısı 1600'ü aşmıştır. Başka kurumların yayınlarının eklenmesi için çalışmalar sürdürülmektedir.
- Projeye yeni araştırmacılar dâhil edilmiş ve bu çerçevede çevrim içi eğitim toplantısı düzenlenmiştir

Köken Bilgisi Sözlüğü “A” Harfi deneme sürümüyle yayımlandı.

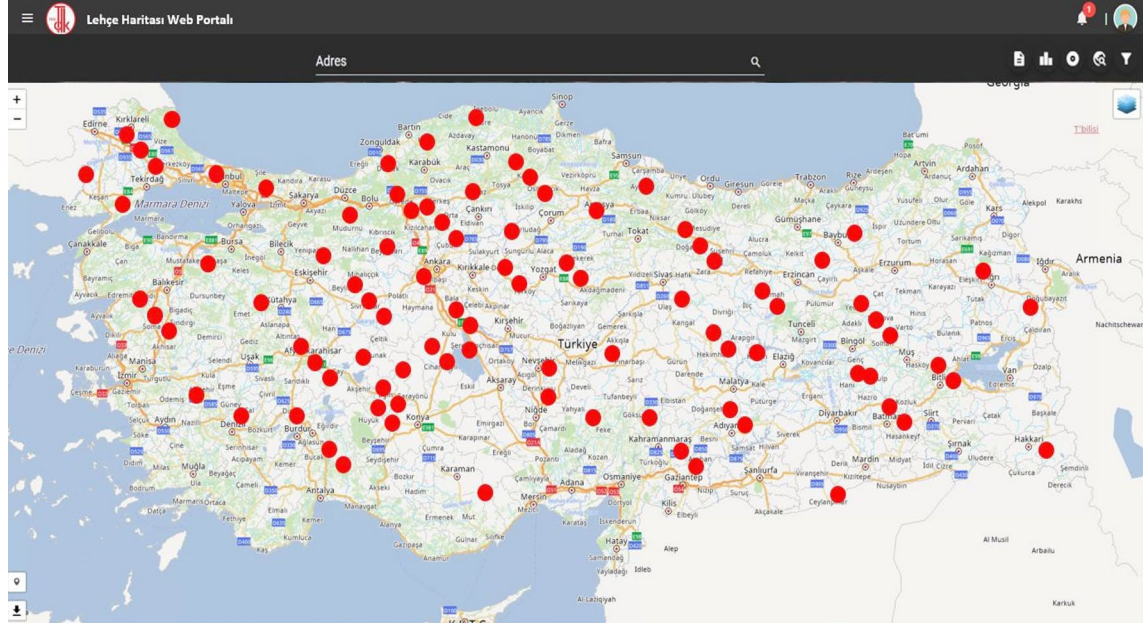
Şekil 1. “Sözlük Seç”e tıklanır.

Şekil 2. “Köken Bilgisi Sözlüğü 'A' Harfi (Deneme Sürümü)” seçilir.

3) Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi

Türkiye Türkçesi, 80 milyondan fazla kişinin çok geniş bir coğrafyada “ana dili” olarak kullandığı bir dildir. Birçok ağız vardır. Gerek bu coğrafyanın Türkleşmesinde rol alan boyların farklılığı ve dağılımı; gerekse tarih içinde yaşanan komşuluk ilişkileriyle siyasi, kültürel ve ekonomik ilişkiler, ağızların oluşumunda etkili olmuştur. Her ağız bölgesinin değişik etkilerle yüz yüze kalması da bugün birçok ses, şekil, söz dizimi ve söz varlığı farklılığını ortaya çıkarmıştır. Bazen aynı bölgede gelişmiş, aynı olaylardan etkilenmiş ağızlarda birbirinden tamamen farklı ses ve biçim özellikleri görülürken; bazen de birbirine çok uzak ve bağlantısız bölgelerde varlığını sürdürmüş ağızlarda tıpatıp aynı ses ve şekil özellikleri tespit edilmektedir.

Bu projedeki temel amaç; yaklaşık 200 ses, şekil, söz dizimi ve söz varlığı ölçütünü bütün Türkiye Türkçesi coğrafyasında dil araştırmacıları vasıtasıyla derlemek, elde edilen verileri bilgisayarda harita programlarına işleyerek eşit dil çizgilerini gösterip Türkiye Türkçesi ağız atlasını hazırlamaktır.

Proje, Türkiye Türkçesi ağızlarının özelliklerini yaklaşık 200 harita şeklinde ortaya koyacak ve eşit dil çizgilerini gösterecektir. Bu hem Türkiye'deki hem de Türkiye dışındaki bilim dünyasına; projede zikredilen coğrafyadaki Oğuz Türklerinin ve onlara bağlı boy, oba vb. topluluklarını küçüklü-büyük etnik birleşmelerini; yer değiştirme, göç ve belki de zorunlu iskânlarından doğan eşit dil çizgilerini ve tarihteki etnik hareketlerin izlerini göstermeyi sağlayacaktır.

Bu çalışma; tarihçiler, halk bilimciler, sosyologlar, etnologlar ve etnolingüistikle ilgilenen araştırmacılar ve bilim insanları tarafından da kaynak olarak kullanılabilecektir.

Türkiye, Irak, Suriye, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Bulgaristan, Yunanistan, Makedonya, Romanya, Karadağ, Kosova ve Rodos'ta 80 milyondan fazla konuşurun kullandığı Türkiye Türkçesinin ağız atlası henüz yapılamamıştır. Bu atlas yapıp kullanıma sunulduğunda, 11. yüzyıldan itibaren batıya göç eden Oğuzların ağızlarını gösteren eşit dil çizgileri ortaya konulmuş olacaktır.

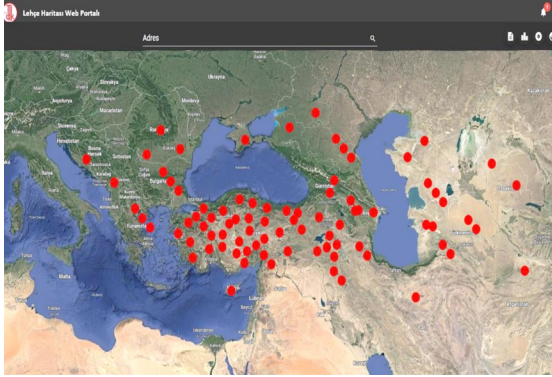
Türkiye Türkçesi dışındaki Çağdaş Türk yazı dilleri ve lehçeleri üzerine çalışanlar da bu haritaları kullanacak ve kendi alanlarıyla ilgili bazı sorunları çözecek verilere ulaşabileceklerdir.

Proje; Türkiye'nin 81 vilayeti, Irak, Suriye, KKTC, Bulgaristan, Yunanistan, Makedonya, Kosova, Karadağ, Romanya ve Rodos olmak üzere toplam 91 bölgeyi kapsamaktadır.

Projenin Gelişimi

- "Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi"; "2020, 2021, 2022 ve 2023 Yılı Yatırım Programının Kabulü ve Uygulanmasına Dair Karar"ın eki cetvelde, 2020H04-136633 proje numarasıyla yer almaktadır.
- 2021 yılında, Proje Yürütme Komisyonu oluşturulmuş; Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış; projenin alt yapı çalışmalarına başlanmıştır.

- Bölge ve il sorumluları belirlenmiş, ön çalışmalar için yönerge hazırlanmış ve veri elde edilecek yerleşim yerlerinin belirlenmesi çalışmalarına başlanmıştır. Bu kapsamda Yürütme Komisyonu ilk toplantısını 22 Ekim 2021 günü gerçekleştirmiştir.
- Projede kullanılmak üzere hazırlanan formların dijital biçimlerinin oluşturulmasına, çalışma kılavuzunun hazırlanmasına başlanmıştır.
- "Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi"nde kullanılacak derleme formları, hem veri işleme yazılımını üretecekler hem de derleme yapacaklar için daha anlaşılır ve kullanışlı biçimde düzenlenmiştir.

- Saha çalışmalarında derleme ekibine kolaylık gösterilmesi ve ilgili birimlerin çalışmadan haberdar olması amacıyla, il sorumluları listesi ve proje bilgi yazısıyla birlikte 81 il valiliğine, 81 il belediye başkanlıklarına ve il sorumlularının bağlı olduğu üniversitelere yazı gönderilmiştir.
- Bölge sorumluların il sorumlularıyla video konferans yoluyla yaptığı toplantılar belli aralıklarla devam etmektedir.
- Türk Dil Kurumundan burs alan yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin Proje'de derlemeci olarak yer alabileceği kararlaştırılmış ve konuyla ilgili listeler ilgili birimlerden temin edilmiştir.
- Proje kapsamında derlemeciler tarafından sahada kullanılmak üzere daha önce hazırlanan soru kitapçığının yaklaşık 60 sayfaya sığdırılması için tasarımının yeniden yapılması ve kitapçığın renkli bir şekilde 6500 adet basılması kararlaştırılmış; bu amaçla çalışmalara başlanmıştır.
- Derlemecilere örnek oluşturması ve derleme aşamasında karşılaşılabilecek sorunların belirlenebilmesi amacıyla Proje Yürütme Kurulu Üyeleri tarafından Gaziantep bölgesinde örnek derleme çalışması yapılmıştır.
- Türkiye Türkçesi Ağızları Sınıflandırma Ölçeği için ISBN numarası alınmış ve kitapçık 6500 adet bastırılmıştır.
- Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi kapsamında derlenecek verilerin ve sonuçlarının yer alacağı ağ sayfası için 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında yazılım işi hizmeti satın alımı yapılmıştır. Yazılım hizmeti işi tamamlanarak 2023 yılının Mart ayında teslim edilmiştir.
- 2023 yılında; Proje yazılımının halka açık bölümünde kullanılacak logo, renk vb. tasarım öğeleri belirlenmiştir.
- Derleme bölgelerinden elde edilecek ses ve görüntü dosyalarının proje sayfasında yayımlanabilmesi için kaynak kişilerden onay almak amacıyla kullanılacak formlar hazırlanmıştır.
- Derlemecilere ve inceleyicilere ödenecek telif ve inceleme ücretlerinin ödenebilmesi için gereken formlar (Derleme Verileri Teslim Formu, İnceleyici ve Derleyici Harcama Pusulası, Mali Hakların Devri Sözleşmesi) hazırlanmış ve derlemecilerin erişimine yönelik olarak "Atlas Yazılım Programı"na eklenmiştir.

- Saha çalışmalarına başlamadan önce, il sorumlularıyla bölgeler ölçeğinde olmak üzere; saha çalışmalarına yönelik hazırlıkların değerlendirilmesi ve tamamlanması, Türkiye Türkçesi Ağızları Sınıflandırma Ölçeği Kitapçığı'nın kullanılmasına yönelik dikkat edilecek konuların ve kitapçıkla elde edilecek verilerin Atlas Yazılım Programı'na işlenmesine yönelik konuların değerlendirilmesi amacıyla 2023 Eylül, Ekim ve Kasım aylarında çevrim içi üçer toplantı yapılmıştır.
- Aynı amaçla, il sorumluları tarafından bölgedeki derlemecilere yönelik olarak da çevrim içi toplantılar yapılmıştır.
- Saha çalışmasında kullanılacak Türkiye Türkçesi Ağızları Sınıflandırma Ölçeği Kitapçığı derleme yapılacak yerleşim birimleri sayısı kadar olmak üzere il sorumlularına posta ile, Derleme Kılavuzu ise bölge ve il sorumlularına e-posta ile gönderilmiştir.
- Proje'nin saha çalışmalarının başlaması üzerine 81 il valiliği, belediye başkanlıkları ve ilgili rektörlüklere bilgilendirme yazıları gönderilmiştir.
- Atlas'a veri girişi yapılmak üzere belirlenen sahalardan derleme çalışmalarına başlanmıştır.
- **2024 yılında** Atlas'a veri girişi yapılmak üzere belirlenen sahalardan derleme çalışmalarına başlanmıştır.

İl ölçeğinde Ordu, Şırnak, Karabük, Trabzon, Kars, Karaman, Aksaray, Sakarya, Tekirdağ, Kırklareli, Nevşehir, Bartın, Amasya, Bayburt, Isparta, Yozgat, Eskişehir, Elâzığ, Kilis, Kahramanmaraş, Çanakkale, Iğdır, Muğla, Giresun, Gümüşhane bölgelerinde; ilçe ölçeğinde ise çok sayıda ilçede derleme çalışmaları bitirilmiştir. Geriye kalan bölgelerde de derleme çalışmalarının bitirilme aşamasına gelinmiştir. Yurt dışı bölgelerden ise Romanya'da saha çalışmaları bitirilmişken Yunanistan, Irak, Suriye, Kosova, Kuzey Kıbrıs, Makedonya'da derleme çalışmaları devam etmektedir.

2. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

i) Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler:

Yıl : 2024
Programın Adı : MİLLÎ KÜLTÜR
Alt Programın Adı : TÜRK DİLİ
Alt Program Hedefi : Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması

Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu

Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Önceki Dönem Grç.		Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme						Gerçekleşme Durumu
			Yılı	Değeri			1. Üç Aylık	2. Üç Aylık	3. Üç Aylık	4. Üç Aylık	Yıl Sonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	
1	Türk diline ilişkin bilimsel araştırma-geliştirme faaliyeti sayısı	Sayı	2023	1	2	2	0	0	0,5	1,17	1,17	%58,50	Hedefe Ulaşılmadı
2	Türk diline ilişkin bilimsel etkinlik sayısı	Sayı	2023	22	17	17	10	31	36	49	49	%288,24	Hedef Aşıldı
3	Türk diline ilişkin tanıtım faaliyeti sayısı	Sayı	2023	77.662	43.530	43.530	12.649	28.055	33.614	38.427	38.427	%88,28	Kısmen Ulaşıldı
4	Türk diline ilişkin yayımlanan eser sayısı	Sayı	2023	92	75	75	18	24	62,25	97	97	%129,33	Hedef Aşıldı

TABLO 57: Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu Tablosu.

1. Üç Aylık: Tarihi karşılaştırmalı yöntemle kelimelerin tarihi ve kökeni üzerinde yapılacak incelemeler sonucunda elde edilen en eski kaynaklarda yer alan biçimlerinin ve bunların tarih boyunca geçirdikleri değişimlerin yer alacağı "Türkçenin Köken Bilgisi (Etimoloji) Sözlüğü Projesi"nin hazırlanması çalışmalarında 2024 yılı birinci üç aylık döneminde, B harfindeki tamamlanmamış maddelerin yazım ve inceleme süreçleri devam ettirilmiştir. C harfindeki çalışmalar program dâhilinde devam ettirilmiştir. Sözlükte yer alması hedeflenen maddelerin tespitine başlanılmıştır. Maddelere yazar-hakem atanmasına başlanılmıştır. Maddelerin yazımına başlanılmıştır. Yazılan maddelerin hakem incelemelerine başlanılmıştır. Hakem incelemesinden geçen maddelerin yürütücü incelemelerine başlanılmıştır. B harfinin tamamlanma yüzdesi: %80, C harfinin tamamlanma yüzdesi: %10'dur.

"Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi" yazılım alt yapı çalışmalarının tamamlanmasının ardından sahadan derleme çalışmalarına başlanılmış olup ilk üç ayda Sinop, Muğla, Adana, Bartın, Tokat, Isparta, Bursa, Amasya, Gaziantep, Van, Kütahya, Ankara, Nevşehir, Kırklareli, Antalya, Elâzığ, Şırnak, Diyarbakır, Çanakkale, Kayseri, Yalova ve Kosova bölgelerinde de sahadan derleme çalışmalarına başlanmıştır. Gerçekleşme yüzdesi: %60'tır.

Bilim insanlarının katılımıyla Türkoloji ve dil bilimi konularında yurt içi ve yurt dışında düzenlenen bilimsel toplantılarla akademik iş birliği oluşturulması; planlanan bilimsel çalışmalarla ortak araştırma yöntemleri oluşturulması; toplantılarda bilim insanları tarafından sunulan bildirilerin yayımlanması ve bilim dünyasına kazandırılması; her yıl, millî ve milletlerarası kongre, seminer, çalışma toplantısı, bilgi şöleni (sempozyum) vb. bilimsel toplantılar düzenlenmesi ve desteklenmesi; akademik altyapının ve kurumsal donanımın güçlendirilmesi ve Kurumun Türk dili alanındaki bilimsel yetkinliğinin ortaya konulması için birinci üç aylık dönemde 10 adet bilimsel etkinlik yapılmıştır.

Kültürel zenginlik ve çeşitliliğin korunup geliştirilerek gelecek nesillere aktarılması ile millî kültür ve ortak değerler etrafında toplumsal bütünlüğün ve dayanışmanın güçlendirilmesi amacıyla Türk dilini ilmi yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayınlar yapmak üzere Türk dilinin çağdaş, tarihi yapısını bütün incelikleriyle ortaya koyacak metin ve gramer yayınları hazırlanacak; Türkçenin bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için 7 adet yeni eser, 8 adet tıpkıbasım eser ve 3 adet süreli yayın yayımlanmıştır.

Türk dili sevgisini ve şuurunu geliştirecek ve yaygın hâle getirecek çalışmaları desteklemek ve dildeki yabancılaşmayı önlemek amacıyla halkı bilinçlendirmeye yönelik çalışmalar yapılacak; genel ağ ortamında, doğru ve güzel Türkçe kullanılmasına yönelik dil bilgisi kuralları ve güzel örneklerinin yer aldığı sayfalar ve afiş, takvim vb. basılı malzeme hazırlanacak; Türkçenin dil bilgisi kuralları ışığında, cep telefonları ve cep bilgisayarlarında kullanılacak veri tabanları oluşturulacak; Türk dili alanında, belirlenen alan ve konularda tez yapan ve yapacaklar ile öğrenim gören lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine karşılıksız burs desteği verilecek; Türkçenin bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek nesillere aktarılması için muhtelif çalışmalar yürütülecektir.

2. Üç Aylık: "Türkçenin Köken Bilgisi (Etimoloji) Sözlüğü Projesi"nin hazırlanması çalışmalarında; 2024 yılı ikinci üç aylık döneminde, B harfindeki tamamlanmamış maddelerin yazım ve inceleme süreçleri devam ettirilmiştir. C harfindeki çalışmalar program dâhilinde devam ettirilmiştir. Sözlükte yer alması hedeflenen maddelerin tespitine devam edilmiştir. Maddelere yazar-hakem atanmasına devam edilmiştir. Maddelerin yazımına devam edilmiştir. Yazılan maddelerin hakem incelemelerine devam edilmiştir. Hakem incelemesinden geçen maddelerin yürütücü incelemelerine devam edilmiştir. B harfinin tamamlanma yüzdesi: %80, C harfinin tamamlanma yüzdesi: %10'dur.

"Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Proje" yazılım alt yapı çalışmalarının tamamlanmasının ardından sahadan derleme çalışmalarına başlanılmış olup ikinci üç ayda Şırnak ve Ordu illerindeki derleme çalışmaları bitirilmiş, geriye kalan çok sayıda ilde de bitirme aşamasına gelinmiştir. Bunların yanı sıra Romanya, Yunanistan ve Irak'ta da derleme çalışmalarına başlanmıştır. Bu aşamada, bugüne kadar saha çalışmalarını yürütenlerden uygulamaya yönelik soru ve öneriler de gelmiş ve bunlar Proje Yürütme Komisyonu tarafından değerlendirilmiştir. Konuyla ilgili Komisyon görüşleri bölge sorumluları tarafından çevrim içi toplantılarla il sorumluları ve saha ekibine aktarılmıştır. Gerçekleşme yüzdesi: %70'tir.

Kurumun Türk dili alanındaki bilimsel yetkinliğinin ortaya konulması için, ikinci üç aylık dönemde katılım, iş birliği ve tek başına olmak üzere 21 adet bilimsel etkinlik yapılmıştır.

Türkçenin bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için, ikinci üç aylık dönemde 2 adet yeni eser ve 4 adet süreli yayın yayımlanmıştır.

3. Üç Aylık: : "Türkçesinin Köken Bilgisi (Etimoloji) Sözlüğü Projesi"nin hazırlanması çalışmalarında 2024 yılı üçüncü üç aylık döneminde, B harfindeki tamamlanmamış maddelerin yazım ve inceleme süreçleri devam ettirilmiştir. C harfindeki çalışmalar program dâhilinde devam ettirilmiştir. Sözlükte yer alması hedeflenen maddelerin tespitine devam edilmiştir. Maddelere yazar-hakem atanmasına devam edilmiştir. Maddelerin yazımına devam edilmiştir. Yazılan maddelerin hakem incelemelerine devam edilmiştir. Hakem incelemesinden geçen maddelerin yürütücü incelemelerine devam edilmiştir. B harfinin tamamlanma yüzdesi: %90, C harfinin tamamlanma yüzdesi: %10'dur.

"Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi" yazılım alt yapı çalışmalarının tamamlanmasının ardından sahadan derleme çalışmalarına başlanılmış olup üçüncü üç ayda Ordu, Sırnak, Karabük, Trabzon, Kars, Karaman, Aksaray, Sakarya, Tekirdağ, Kırklareli, Nevşehir, Bartın, Amasya, Bayburt, Isparta, Yozgat, Eskişehir bölgelerinde; ilçe ölçeğinde ise çok sayıda ilçede derleme çalışmaları bitirilmiştir. Geriye kalan bölgelerde de derleme çalışmalarının bitirilmesi aşamasına gelinmiştir. Yurt dışı bölgelerden ise Romanya'da saha çalışmaları bitirilmişken Yunanistan, Irak, Suriye, Kosova, Kuzey Makedonya'da derleme çalışmalarına başlanmıştır.

Telif ödemelerine ölçüt oluşturması amacıyla 2023 yılında Gaziantep ili Oğuzeli ilçesi Doğanpınar köyünden örnek derleme yaptırılmış, bu örnek derleme esas alınarak saha çalışması bitmiş her bir Türkiye Türkçesi Ağızları Sınıflandırma Ölçeği Kitapçığı için ödenecek telif ve inceleme ücretleri hesaplanmıştır. Geçen sürede değişen ilgili katsayılar esas alınarak telif hesaplamaları güncellenmiştir. Gerçekleşme yüzdesi: %80'dir.

Kurumun Türk dili alanındaki bilimsel yetkinliğinin ortaya konulması için üçüncü üç aylık dönemde katılım, iş birliği ve tek başına olmak üzere 5 adet bilimsel etkinlik yapılmıştır.

Türkçenin bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için üçüncü üç aylık dönemde 5 adet yeni eser, 29 adet tıpkıbasım eser ve 4 adet süreli yayın yayımlanmıştır.

4. Üç Aylık: "Türkçesinin Köken Bilgisi (Etimoloji) Sözlüğü Projesi"nin hazırlanması çalışmalarında 2024 yılı dördüncü üç aylık döneminde, B harfindeki tamamlanmamış maddelerin yazım ve inceleme süreçleri devam ettirilmiştir. C harfindeki çalışmalar program dâhilinde devam ettirilmiştir. Sözlükte yer alması hedeflenen maddelerin tespitine devam edilmiştir. Maddelere yazar-hakem atanmasına devam edilmiştir. Maddelerin yazımına devam edilmiştir. Yazılan maddelerin hakem incelemelerine devam edilmiştir. Hakem incelemesinden geçen maddelerin yürütücü incelemelerine devam edilmiştir. Metin veri tabanına gelişmiş arama özellikleri eklenmiş ve veri tabanındaki eserler üzerinde etiketlemeler yapılmıştır. YÖK Akademik üzerinden yeni araştırmacılar tespit edilmiştir. Yeni araştırmacılar için çevrim içi toplantı düzenlenmiştir. Madde yazım sürecini kolaylaştırmak için kaynak gösteriminde APA 7 kabul edilmiş ve genel kaynakların her bir maddede gösterimine son verilmiştir. B harfinin tamamlanma yüzdesi: %90, C harfinin tamamlanma yüzdesi: %10'dur.

"Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi" yazılım alt yapı çalışmalarının tamamlanmasının ardından sahadan derleme çalışmalarına başlanılmış olup dördüncü üç ayda Ordu, Sırnak, Karabük, Trabzon, Kars, Karaman, Aksaray, Sakarya, Tekirdağ, Kırklareli, Nevşehir, Bartın, Amasya, Bayburt, Isparta, Yozgat, Eskişehir, Elâzığ, Kilis, Kahramanmaraş, Çanakkale, Iğdır, Muğla, Giresun, Gümüşhane bölgelerinde; ilçe ölçeğinde ise çok sayıda ilçede derleme çalışmaları bitirilmiştir. Geriye kalan bölgelerde de derleme çalışmalarının bitirilmesi aşamasına gelinmiştir. Yurt dışı bölgelerden ise Romanya'da saha çalışmaları bitirilmişken Yunanistan, Irak, Suriye, Kosova, Kuzey Makedonya'da derleme çalışmalarına başlanmıştır. Telif ödemelerine ölçüt oluşturması amacıyla 2023 yılında Gaziantep ili Oğuzeli ilçesi Doğanpınar köyünden örnek derleme yaptırılmış, bu örnek derleme esas alınarak saha çalışması bitmiş her bir Türkiye Türkçesi Ağızları Sınıflandırma Ölçeği Kitapçığı için ödenecek telif ve inceleme ücretleri hesaplanmıştır. Geçen sürede değişen ilgili katsayılar esas alınarak telif hesaplamaları güncellenmiştir. Gerçekleşme yüzdesi: %80'dir.

Kurumun Türk dili alanındaki bilimsel yetkinliğinin ortaya konulması için dördüncü üç aylık dönemde katılım, iş birliği ve tek başına olmak üzere 13 adet bilimsel etkinlik yapılmıştır.

Türkçenin bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için dördüncü üç aylık dönemde 18 adet yeni eser, 11 adet tıpkıbasım eser ve 5 adet süreli yayın yayımlanmıştır.

Program	Alt Program	Alt Program Hedefi	Performans Göstergesi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Değeri	Gerçekleşme Durumu
MİLLÎ KÜLTÜR	TÜRK DİLİ	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması	Türk diline ilişkin bilimsel araştırma-geliştirme faaliyeti sayısı	2	1,17	Hedefe Ulaşılamadı
			Türk diline ilişkin bilimsel etkinlik sayısı	17	49	Hedef Aşıldı
			Türk diline ilişkin tanıtım faaliyeti sayısı	43.530	38.427	Kısmen Ulaşıldı
			Türk diline ilişkin yayımlanan eser sayısı	75	97	Hedef Aşıldı

TABLO 58: Performans Göstergesi Sonuçları Formu Tablosu.

ii) Performans Denetim Sonuçları:

Kurumumuzun performans programı bilindiği üzere, performans esaslı bütçelemenin ana unsurlarından performans programı, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve Performans Programı Hazırlama Rehberi çerçevesinde hazırlanmıştır.

Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımının sağlanması amacıyla mali saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri çerçevesinde performans esaslı bütçelemeye geçilmiştir. Söz konusu bütçeleme anlayışıyla üst düzey politika belgelerinde yer alan hükümet önceliklerinin kurum düzeyine taşınması, tahsis edilen kurum kaynağı ile elde edilecek çıktı ve sonuçlar ilişkilendirilmiş; harcama önceliğine ve performans bilgisine dayalı bütçe karar mekanizması oluşturulmuş ve böylece plan, program ve bütçe bağlantısı güçlendirilmiştir.

Performans değerlendirilmesi yoluyla kamusal politikaların seçimi ve uygulanması sonucunda oluşan başarı ve başarısızlığın ortaya çıkarılması, başarısızlık ile karşılaşılması durumunda sebeplerinin araştırılarak gerekiyorsa devam eden faaliyet ve proje uygulamalarına son verilmesi, geleceğe dönük politikaların doğru bir şekilde oluşturulması amacıyla karar vericilere gerekli bilgilerin sağlanması amaçlanmaktadır.

Faaliyetlerimizin temelini, performans değerlendirmesi oluşturmaktadır. Kullandığımız temel kaynaklar, harcama birimi tarafından üretilen performans bilgisidir. Amaç-hedef uyumunun olduğu ve performans göstergelerinin faaliyetleri ölçmede yeterli bilgiyi sağladığı görülmektedir.

Performans programında yer alan hedef, göstergeler ve faaliyetler üçer aylık dönemler hâlinde ilgili birimlerden elde edilen uygulama sonuçlarına göre göstergeler seviyesinde izlenmiş ve sonuçları üst yönetime sunulmuştur.

Kurumumuz, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 9'uncu maddesi gereğince, 2024-2028 dönemini kapsayan Stratejik Planı, 2024 yılı Performans Programı

ve anılan Kanun'un 13. maddesinde yer alan bütçe ilkeleri çerçevesinde 2024 Yılı Program Bütçesi hazırlanmıştır. Kurumumuz Stratejik Planı ve Performans Programı ilgili Kurul, Kurumlar tarafından onaylanmış; 2024 Yılı Bütçesi TBMM Genel Kurulu tarafından uygun görülerek kanunlaşmıştır.

3. Stratejik Plan Değerlendirme Tabloları

2024-2028 dönemini kapsayan stratejik planımıza uygun olarak 2024 Yılı Stratejik Plan Değerlendirme Tablosu hazırlanmış olup 3 amaç altında 8 hedefe ait 27 performans göstergesi belirlenmiştir. Faaliyetlerimizin temelini, stratejik plan performans değerlendirmesi oluşturmaktadır. 2024 yılı içerisinde performans göstergeleri ile ilgili yıl sonunda yapılan çalışmalarda; hedefe ilişkin sapmanın nedeni, hedefe ilişkin alınacak önlemler ve performans göstergelerinin değerlendirilmesi yapılmıştır.

2024-2028 Dönemi Stratejik Planı'nın uygulamaya konulan ve bütçe ile ilişkilendirilen 5 yıllık uygulama dönemi sonunda stratejik amaçlar altındaki 8 adet hedefin 4 adedinde %75'in üzerinde başarıya ulaşılmış, 4 adedinde %100 başarı sağlanmıştır. 27 adet performans göstergesinin 3 adedinde %50'nin üzerinde, 3 adedinde %75'in üzerinde ve 21 adedinde %100 gerçekleşme sağlanmıştır.

2024 yılı içerisinde hedeflerimiz ve faaliyetlerimiz ile ilgili yapılan çalışmalar kapsamında performans göstergelerinin değerlendirilmesi ve hesaplamaları aşağıda gösterilmiştir.

2024-2028 STRATEJİK PLAN 2024 YILI DEĞERLENDİRME TABLOSU

Amaç (A1)	Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.				
Hedef (H 1.1)	Türk dilinin çeşitli dönem, alan ve konularına yönelik kitap, süreli yayın ve bu alandaki eserlerin tıpkıbasımı yapılarak yayımlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılacaktır.				
H 1.1 Performansı	96,57				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2023) (A)	2024 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2024 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 1.1.1 Yayımlanan eser sayısı/yıl	%40	1.403	1.438	1.435	91,43
PG 1.1.2 Yayımlanan tıpkıbasım eser sayısı/yıl	%30	413	436	461	100,00
PG 1.1.3 Yayımlanan Türk Dili dergisi sayısı/yıl	%15	864	876	876	100,00
PG 1.1.4 Yayımlanan Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten dergisi sayısı /yıl	%10	158	160	160	100,00
PG 1.1.5 Yayımlanan Türk Dünyası dergisi sayısı/yıl	%5	57	59	59	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Hedefe ilişkin sapma oldukça azdır. Bunun sebebi basımı planlanan bazı kitapların Kurum dışı sebeplerle tamamlanma süresinin gecikmiş olmasıdır. 2024 yılında 48 tıpkıbasım eser, 32 yeni eser; 12 sayı <i>Türk Dili</i>, 2 sayı <i>Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten</i> ve 2 sayı <i>Türk Dünyası</i> dergisinin baskısı gerçekleştirilmiştir. Performans göstergesine makul seviyede ulaşıldığı değerlendirilmektedir. Plan başlangıç döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Süreli yayınlara yeterince makale başvurusu gelmekte, bu başvurular inceleyciler tarafından değerlendirilmekte ve süreli yayınların zamanında neşri hususunda gerekli hassasiyet gösterilmektedir. Tıpkıbasım eserler için de gerekli hassasiyet gösterilmektedir. Yeni eser baskı periyodunun düzene konulabilmesi için başvuru aşamasındaki eser ve makalelerin ilgili komisyonlar tarafından inceleme sürecinin hızlandırılması sağlanacaktır. Yayın Takip Sistemi üzerinden kontroller artırılacak ve basım süreçlerinde uzama olabileceği göz önünde tutularak iş planı yapılacaktır. Çalışmaları süren eserlerin zamanında tamamlanmaması; Kurum dışı isteklilerin eser basım talebinde bulunmaması, risk olarak değerlendirilmektedir. Baskı periyodunun düzene konulabilmesi için başvuru aşamasındaki eserlerin ilgili komisyonlar tarafından inceleme sürecinin hızlandırılması sağlanacaktır. Yönetim Kurulunca basılması kararlaştırılan eserler için ihaleye zamanında çıkılmasını sağlamak amacıyla gerekli planlama ve Yayın Takip Sistemi'nde yazar ve inceleyciler için güncelleme yapılacaktır. Tıpkıbasımının yapılmasına karar verilen eserler için ihaleye geç çıkılması ya da matbaa tarafından baskıların süresinde hazırlanamaması; tıpkıbasımı yapılacak eserlerin Yönetim Kurulu tarafından kabul edilmemesi risk olarak değerlendirilmekte olup Yönetim Kurulunca tıpkıbasımının yapılmasına karar verilen eserlerin zamanında baskısının yapılabilmesi amacıyla gerekli planlama yapılacaktır.					

Amaç (A1)	Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.				
Hedef (H 1.2)	Türk dili konularında ulusal ve uluslararası bilimsel toplantılar, anma etkinlikleri düzenlenecek ve desteklenecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılacaktır.				
H 1.2 Performansı	100,00				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2023) (A)	2024 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2024 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 1.2.1 Uluslararası Türk Dili Kurultayı'nın gerçekleştirilme sayısı/yıl	%30	9	10	10	100,00
PG 1.2.2 Güncel konularda, dilin çeşitli dallarına ve ürünlerine yönelik düzenlenen bilimsel etkinlik sayısı/yıl	%55	134	138	157	100,00
PG 1.2.3 Maddi destek verilen bilimsel faaliyet sayısı/yıl	%5	21	25	25	100,00
PG 1.2.4 İş birliğiyle düzenlenen bilimsel faaliyet sayısı/yıl	%7	88	93	96	100,00
PG 1.2.5 Yapılan anma etkinlikleri sayısı/yıl	%3	25	28	38	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Kurum bilimsel etkinliklerini kimi zaman çevrim içi şartlar elverdiği ölçüde de yüz yüze olacak şekilde yerine getirmiştir. Hedeflenen performans göstergesi makul seviyenin üstünde gerçekleşmiştir. Plan başlangıç döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. 2024 yılı için güncel konularda düzenlenen ilmi faaliyet, dilin çeşitli dallarına ve ürünlerine yönelik düzenlenen toplantılar ve maddi destek verilen ve iş birliğiyle düzenlenen ilmi faaliyetler için hedeflenen performans gösterge değerine ulaşılmıştır. Gelecek yıllarda da hedeflenen performans göstergesine ulaşılması öngörülmekte ve performans göstergesine ilişkin herhangi bir güncelleme ihtiyacı bulunmamaktadır. Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir. Kurumumuz tarafından maddi destek verilen ve iş birliğiyle düzenlenen ilmi faaliyetler ile dilin çeşitli dallarına ve ürünlerine yönelik yapılması planlanan bilimsel etkinliklerle ilgili Yönetim Kurulundan olumlu karar çıkmaması ya da öngörülemeyen dış kaynaklı olumsuz etkiler sebebiyle planlanan bilimsel etkinliklerin gerçekleştirilememesi risk olarak değerlendirilmektedir. Bu sebeple dilin çeşitli alanlarına yönelik düzenlenecek toplantılar kapsamında yapılacak faaliyetlere ilişkin çalışma planının yılın ilk ayı içerisinde hazırlanması sağlanarak gerekli önlem alınacaktır.					

Amaç (A1)	Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.				
Hedef (H 1.3)	Türk dili ve diğer dil alanlarında öğretim programlarına devam eden öğrencilerden lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimi alan kişilere burs desteği sağlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılacaktır.				
H 1.3 Performansı	100,00				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2023) (A)	2024 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2024 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 1.3.1 Lisans düzeyinde burs sağlanan kişi sayısı/ yıl	%50	2.352	2.952	3.047	100,00
PG 1.3.2 Yüksek lisans düzeyinde burs sağlanan kişi sayısı/ yıl	%20	611	681	695	100,00
PG 1.3.3 Doktora düzeyinde burs sağlanan kişi sayısı/ yıl	%30	477	627	633	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Eğitim ve Araştırma Bursları Yönetmeliği kapsamında belirlenen kriterlere uygun burs başvuruları kabul edilmektedir. Yönetmelik kapsamında aranan kriterlere uygun olmayan başvurular kabul edilmemekte, yeterli sayıda burs başvurusu yapılmaması ve/veya yıl içinde öğrencilerin mezun olmasına rağmen hedeflenen performans göstergesine ulaşılmıştır. Gelecek yıllarda hedeflenen performans göstergesine ulaşılması öngörülmektedir. Plan başlangıç döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. 2024 yılı için hedeflenen performans göstergesine ulaşılmıştır. Gelecek yıllarda hedeflenen performans göstergesine ulaşılması öngörülmekte ve performans göstergesine ilişkin herhangi bir güncelleme ihtiyacı bulunmamaktadır. Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir. Burs başvurularında aranacak kriterlere ulaşılamaması, yeterli başvuru olmaması risk olarak değerlendirilmektedir. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Eğitim ve Araştırma Bursları Yönetmeliği kapsamında, Kurum tarafından sosyal ve beşerî bilimler alanlarında öğrenim görmekte olan lisans ve lisansüstü öğrencilerine karşılıksız yurt içi eğitim bursu verilmeye devam edilecektir. Bu kapsamda Kurumumuz tarafından verilen burslar hakkında halkın daha fazla bilgilendirilmesi sağlanacaktır.					

Amaç (A1)	Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.				
Hedef (H 1.4)	"Türkçenin Köken Bilgisi (Etimoloji) Sözlüğü" ve "Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası" hazırlanacak; Türkçe Sözlük ve Yazım (İmla) Kılavuzu güncellenecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılacaktır.				
H 1.4 Performansı	83,33				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2023) (A)	2024 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2024 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 1.4.1 "Türkçenin Köken Bilgisi (Etimoloji) Sözlüğü"nün tamamlanma oranı/ yüzde	20%	%60	%62	%61	50,00
PG 1.4.2 "Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası"nın tamamlanma oranı/ yüzde	20%	%60	%90	%80	66,67
PG 1.4.3 Türkçe Sözlük ve Yazım (İmla) Kılavuzu'nun güncellenmesi oranı/ yüzde	60%	%0	%20	%20	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
"Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi Sözlüğü", "Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası" ve Türkçe Sözlük ve Yazım (İmla) Kılavuzu ile ilgili çalışmalarının performans göstergeleri kapsamında hedeflenen performans göstergesine makul seviyede ulaşılmış olup "Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi"nin 2025 yılında tamamlanması hedeflenmektedir. Gelecek yıllarda da hedeflenen performans göstergesine ulaşılması öngörülmektedir. Plan başlangıç döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. "Köken Bilgisi Sözlüğü"nün hazırlanması için altyapı çalışmaları tamamlanmıştır. Sözlüğün hazırlık çalışmaları devam etmekte ve sözlüğün fasiküller hâlinde basılması için gerekli kontroller yapılmaktadır. Ayrıca A maddesi tamamlanmış ve genel ağ sayfasında deneme sürümü yayımlanmıştır. Türkçe Sözlük ve Yazım Kılavuzu'nun 2023 yılında yeni baskıları gerçekleştirilmiş olup bu bağlamda hem sozluk.gov.tr adresindeki hem de "sıkça sorulan sorular" sayfasındaki güncellemeler kamuoyundan gelen fikirler Güncel Türkçe Sözlük ve Yazım Kılavuzu Bilim ve Uygulama Kolu'nun ilmi çalışmaları doğrultusunda sürdürülmektedir.					

Amacı (A2)	Türkçenin her alanda doğru ve etkili kullanılmasına katkıda bulunmak.				
Hedef (H 2.1)	Günlük hayatta dilin doğru kullanılmasıyla ilgili çalışmalar yapılacaktır; kurum ve kuruluşlara eğitim desteği sağlanacaktır; Türkçenin doğru kullanılmasına yönelik				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılacaktır.				
H 2.1 Performansı	100,00				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2023) (A)	2024 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2024 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 2.1.1 Türk dili ve ürünleri ile ilgili hazırlanacak materyallerin genel ağ sayfasında yayımlanma sayısı/yıl	%30	189	209	232	100,00
PG 2.1.2 Kurum ve kuruluşlarda verilen eğitim sayısı/yıl	%30	311	323	334	100,00
PG 2.1.3 Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını teşvik amacıyla düzenlenecek ve desteklenecek yarışma sayısı/yıl	%40	68	71	71	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Dildeki yabancılaşmayı önlemek amacıyla halkı bilinçlendirmeye yönelik çalışmalar yapmak, genel ağ ortamında, doğru ve güzel Türkçe kullanılmasına yönelik dil bilgisi kuralları ve güzel örneklerinin yer aldığı materyaller hazırlanması çalışmalarını sürdürmek, bu kapsamda afiş, takvim vb. basılı malzeme hazırlamak, Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını teşvik etmek amacıyla yarışmalar düzenlemek ve kurum ve kuruluşlara eğitimler vermek hedeflenmektedir. Türkçenin dil bilgisi kuralları ve güzel örneklerinin yer aldığı materyaller 2024 yılında yenilenmiş ve hedeflenen performans göstergesine ulaşılmıştır. Gelecek yıllarda da hedeflenen performans göstergesine ulaşılması öngörülmekte ve performans göstergesine ilişkin herhangi bir güncelleme ihtiyacı bulunmamaktadır. Günlük hayatta Türkçenin doğru kullanılması ve doğru kullanımın yaygınlaşması konusunda Kurumun yasal dayanağının olmaması, Kurumun bir halkla ilişkiler biriminin bulunmaması risk olarak değerlendirilmektedir. Bu riskleri ortadan kaldırmak ya da en düşük seviyeye indirmek için Kurumumuzun genel ağ sayfasında ve sosyal medya hesaplarında, doğru ve güzel Türkçe kullanılmasına yönelik örneklerinin yer alacağı bölümler her yıl yenilenecektir. Kamu kurumlarında yeni göreve başlayan memur ve kariyer meslek grubu çalışanlarına yönelik olarak yazım kuralları, yazımda ve sözlü ifadede anlatım bozuklukları, Türkçenin gücü ve resmî yazışma kurallarının alanlarında eğitimler verilmektedir. Türkçenin doğru ve güzel kullanılması konusunda kamu kurumlarının düzenlediği hizmet içi eğitimlere, talepler doğrultusunda Kurumumuzca destek verilmektedir. Hedefin performans göstergesine ulaşılmış olup plan başlangıç döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Kurumumuzdan istenen eğitimciler hususunda şartlar elverdiğince olumlu cevap verilmeye çalışılmıştır.					

Amaç (A3)	Bilime dayalı altyapıyı ve kurumsal kapasiteyi güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki bilimsel yetkinliğinin ortaya çıkarılmasını sağlamak.				
Hedef (H 3.1)	Bilgi teknolojilerinin sağladığı imkânlardan da yararlanılarak kütüphane hizmetlerinin etkinlik düzeyi yükseltilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılacaktır.				
H 3.1 Performansı	100,00				
Sorumlu Birim	Kütüphane Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2023) (A)	2024 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2024 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 3.1.1 Sayısal hâle getirilen nadir eser sayısı/yıl	%30	2.473	2.873	2.875	100,00
PG 3.1.2 Sayısal hâle getirilen ve bibliyografik künyesi oluşturulan el yazması eser sayısı/yıl	%20	66	166	211	100,00
PG 3.1.3 Kütüphaneye kazandırılan Türkoloji alanındaki yayın sayısı/yıl	%50	75.295	77.295	78.178	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Yıl içerisinde belirlenen hedeflere ulaşılmıştır. Başış ve değişim yolu ile dermeye kazandırılan yayınların fazla olması sebebi ile PG 3.1.3 değeri belirlenen hedefin üstünde gerçekleşmiştir. Ayrıca kütüphanemizde okuyucu hizmetlerinin bir süredir kapalı olması sebebiyle dijitalleştirme çalışmalarına ağırlık verilmiştir. Bu sebeple PG 3.1.2 alanında belirtilmiş değer, hedefin üstündedir.					

Amaç (A3)	Bilime dayalı altyapıyı ve kurumsal kapasiteyi güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki bilimsel yetkinliğinin ortaya çıkarılmasını sağlamak.				
Hedef (H 3.2)	Kurum yayınlarının daha geniş kitlelere ulaşması sağlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılacaktır.				
H 3.2 Performansı	87,48				
Sorumlu Birim	İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2023) (A)	2024 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2024 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 3.2.1 Katılım sağlanan kitap fuarı ve sergi sayısı/yıl	%40	179	194	191	80,00
PG 3.2.2 Ücretsiz yayın desteği sayısı/yıl	%30	643.126	683.126	677.097	84,93
PG 3.2.3 Kitap satış aracıyla ziyaret edilen yer sayısı/yıl	%30	117	127	127	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Yılın ikinci yarısında yapılan kitap fuarı ve sergilerine katılarak hedefe büyük ölçüde yaklaşmıştır. Ücretsiz yayın desteğinde gelen isteklere cevap verilmeye çalışılmış olup yılın ikinci yarısındaki işlemlerle hedefe yaklaşmıştır. Kitap satış aracı ile yapılan ziyaretlerde ise yıl sonunda hedef tam olarak tutturulmuştur.					

Amaç (A3)	Bilime dayalı altyapıyı ve kurumsal kapasiteyi güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki bilimsel yetkinliğinin ortaya çıkarılmasını sağlamak.				
Hedef (H 3.3)	İnsan kaynakları kapasitesi geliştirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılacaktır.				
H 3.3 Performansı	80,00				
Sorumlu Birim	İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2023) (A)	2024 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2024 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 3.3.1 Uzaktan Eğitim Kapısı aracılığıyla eğitimlere katılan personel oranı/yüzde	%50	%42	%47	%45	60,00
PG 3.3.2 Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği sınav ilanlarına yapılan başvuru sayısı	%50	0	11	14	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Uzaktan Eğitim Kapısı aracılığıyla eğitimlere katılan personel hedefinin yarından fazlası gerçekleşmiş olup yıl sonunda belirlenen hedefe ulaşılamamıştır. Hedefin yarından fazlası tutturulmuştur. Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği sınav ilanlarına yapılan başvuru sayısı öngörülenden fazla olmuş, bu durumda yıl sonu hedefi ilk altı ayda tutturulmuştur.					

4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, mali saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri çerçevesinde kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanımının sağlanması amacıyla performans yönetimi anlayışını getirmektedir.

Bilindiği üzere performans esaslı bütçelemenin ana unsurlarından performans programları, Maliye Bakanlığı (mülga) tarafından yürürlüğe konulan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik ve Performans Programı Hazırlama Rehberi çerçevesinde hazırlanmıştır.

Bu kapsamda performans programlarının izleme, değerlendirme ve raporlanması sürecine altyapı sağlamak amacıyla e-bütçede Performans Bütçe Modülü altında Performans İzleme ve Değerlendirme Bölümü oluşturularak idarelerin kullanımına açılmıştır.

Performans yönetimi, performansın sürekli iyileştirilmesini amaçlayan sonuç odaklı bir yönetim anlayışıdır. Performans yönetiminin en önemli bileşenlerinden biri de performans değerlendirmesidir. Performans değerlendirmesi, program değerlendirmesi, performans yönetimi, performans esaslı bütçe, bütçe sistemleri, performans ölçümü, performans denetimi ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında değerlendirilmektedir.

Değerlendirmenin etkili bir araç olabilmesi için politika oluşturulması ve uygulanması sürecinin ayrılmaz bir parçası olması gerekmektedir. Buna karşın uygulamada Stratejik Plan, Program Bütçe ve Performans Programı'nın denetim ve değerlendirme (maliyetlendirme) arasındaki ilişkinin kurulduğu görülmektedir. Değerlendirme sonucunda elde edilen bulguların bütçe sürecinde kullanılması ile ilgili beklentiler, gerçekçi bir şekilde oluşmaktadır. Sonuçta bütçeleme politik tercihleri içerir, değerlendirme ise bu tercihleri etkileyen pek çok faktörden sadece bir tanesidir.

Performans değerlendirilmesi yoluyla kamusal politikaların seçimi ve uygulanması sonucunda oluşan başarı ve başarısızlığın ortaya çıkarılması, başarısızlık ile karşılaşılması durumunda sebeplerinin araştırılarak gerekiyorsa devam eden faaliyet ve proje uygulamalarına son verilmesi, geleceğe dönük politikaların doğru bir şekilde oluşturulması amacıyla karar vericilere gerekli bilgilerin sağlanması amaçlanmaktadır.

5. Diğer Hususlar

22 Nisan 2021 tarihli ve 31462 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" in 25. maddesi gereğince hazırlanan ilgili mali yıla ilişkin idare faaliyet raporu kamuoyuna açıklanmak üzere genel ağ sayfamızda yayımlanmış ve raporun birer örneği elektronik nüshayla Strateji ve Bütçe Başkanlığına ve Sayıştay'a gönderilmiştir.

Başkanlığımızca yatırım projelerinin gerçekleşme ve uygulama sonuçlarına ilişkin yıllık yatırım değerlendirme raporu, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Kamu Yatırım Projeleri başlıklı 25. maddesi gereği hazırlanarak Sayıştay Başkanlığına, Hazine ve Maliye Bakanlığına ve Strateji ve Bütçe Bakanlığına gönderilmiştir.

Mali işlemler (Ayrıntılı finansman ve harcama programlarının hazırlanması, ödenek gönderme, tenkis, ekleme ve aktarma işlemleri, kesin hesabın hazırlanması, yıl sonu işlemlerinin yapılması vb.); yapılan duyurular ve ilgili mevzuat hükümlerine dayanılarak yerine getirilmiştir.

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ile Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri gereği Kurumumuza yapılan bilgi edinme başvuruları birimlerle irtibat kurulmak suretiyle cevaplandırılmaktadır.

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A) ÜSTÜNLÜKLER

Güçlü Yönler

1. Atatürk'ün kutlu eliyle ve onun yüce Kurucu ve Koruyucu Genel Başkanlığı altında kurulmuş olması.
2. Atatürk'ün manevi himayesinde, Cumhurbaşkanı'nın gözetim ve desteğinde Anayasal bir Kurum olması.
3. Atatürk'ün mirasından alınan pay ile özel bütçeli ve tüzel kişiliğe sahip olması.
4. Kurumun akademik bir kimliğinin olması.
5. Bilimsel eser ve süreli yayıncılık alanlarında, TDK'nin güçlü bir birikim ve deneyime sahip olması.
6. Kurumun, birçok kurum ve kuruluşla ortak çalışmalar yapma yeteneğine sahip olması.
7. Türk dili alanında çok güçlü bir ihtisas kütüphanesinin olması.
8. Kurumun fiziki ve teknolojik altyapısının güçlü olması.
9. Kurumun, Türkoloji alanındaki ulusal ve uluslararası her türlü uzman desteğini karşılayabilecek bir konumda olması.
10. Kurumun, Türk dili gibi toplum üzerinde etki gücü yüksek bir alanda danışmanlık görevi üstlenmesi.
11. Bilimsel araştırma, bilgi ve çeviri üretimi, yönetimi ve kültür faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan Bilim Kurulu ve çalışma gruplarımızın bulunması.

B) ZAYIFLIKLAR

Zayıf Yönler

1. Türkiye'nin farklı bölgelerinde yayın satış temsilciliklerimizin bulunmaması sebebiyle okuyuculara ulaşmada zorluklar yaşanması.
2. Kurumun kendi görev alanında birçok nitelikli faaliyeti ve yayını olmasına rağmen bunların tanıtılmasında istenilen seviyede olunamaması.
3. Kurum kültürünün tam olarak yerleştirilmesi kapsamında yapılan çalışmaların yeterli düzeyde olmaması.
4. Çalışanların bilişim sistemlerini yeterli düzeyde kullanmaması.
5. Personelin bir arada bulunduğu sosyal etkinliklerin yetersizliği.

C) DEĞERLENDİRME

Türk Dil Kurumu bütün faaliyetlerini, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereği kalkınma planları ve programlarında, stratejik planında yer alan amaç ve hedefler doğrultusunda, kaynaklarını etkili ve verimli bir biçimde kullanmak suretiyle yürütmektedir. Bu çerçevede Kurumumuz 2024-2028 Dönemi Stratejik Planı performansa odaklı olarak hazırlanmıştır. Stratejik Planı'nın yapısı, Kurumun geleceği için üç amaç altında bulunan önemli hedeflere ulaşmak için çok boyutlu yaklaşımları kapsamaktadır.

Kurumumuzun 2024 yılı Performans Programı'nda belirlenen dört performans göstergesinin birinde istenilen hedefin üstünde bir başarı sağlandığı, üçünde kısmen hedefe ulaşıldığı görülmüştür. Bu hedeflere ulaşabilmek için, performansı izlemeye ve performansı arttırmaya yönelik; şeffaflık, adillik, hesap verebilirlik ve sorumluluk ilkelerini esas alan kurumsal risk yönetimi yaklaşımıyla yeniden bir değerlendirme yapmaya gerek görülmektedir. Bu kapsamda sistemli bir şekilde analizler yapılarak amaç ve hedeflerin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskler tanımlanıp değerlendirilecektir.

Amaç ve hedeflere, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere kurum tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütününe oluşturan "İç Kontrol" kapsamında "2024 Yılı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Değerlendirme Raporu" hazırlanarak genel ağ sayfamızda yayımlanmıştır. 2024 yılı değerlendirmesinde Kurumumuzca %92,01'lik bir başarı sağlanmıştır.

Risklerin gerçekleşme olasılığı ve muhtemel etkilerinin değerlendirilmesi kapsamında Kurumumuzca yılda iki kez yapılan "İç Kontrol Soru Formu Değerlendirme Raporu" aşamasında değişen koşullara göre yeniden belirlenerek en yüksek başarıya ulaşma noktasında gerekli çalışmalar yapılacaktır. Bu çalışmalar, denetim süreçleriyle desteklenecek ve sonuçlarının değerlendirilmesini sağlayacak izleme ve değerlendirme çalışmaları yapılarak iç kontrol sisteminin etkinliğinin artacağı ve sistemin daha sağlıklı ve verimli işleyeceği düşünülmektedir.

Bütün bu çalışmalar bilimsel yapılanmanın ve kurumsal kimliğin sonucunda gerçekleştirilmiştir. Yöneticilerinden uzmanlarına, ilim kadrosundan bütün çalışanlarına kadar herkesin bu üretimde payı bulunmaktadır. Kurumumuz zayıf yönlerimizde belirtilen olumsuzluklara rağmen elinde bulundurduğu kaynakları etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanarak hedeflerine ulaşma yolunda azami gayreti göstermiştir.

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER

Kamu yönetiminde son yıllarda meydana gelen köklü ve reform niteliğindeki mevzuat değişikliklerinin tam olarak uygulanabilmesi, Kurum çalışmalarının daha verimli ve istenilen düzeyde yürütülebilmesi için hizmet içi eğitimlere daha çok zaman ve kaynak ayrılarak bu eğitimlerin çeşitlendirilmesi gerekli görülmektedir.

Türkçenin kullanımında hayatın çeşitli alanlarında yaşanan yabancılaşma akımı içerisinde yabancı kaynaklı sözlerin her yerde kullanılması; iş yerlerine, ürünlere yabancı kaynaklı adlar verilmesi ve kitle iletişim araçlarında Türkçenin yanlış ve bozuk kullanılması karşısında birtakım kanuni düzenlemelere gidilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Faaliyetlerimizde başarıya ulaşma noktasında Kurumumuzdaki Bilim Kurulu ve buna bağlı kol, komisyon, çalışma gruplarının ve personelimizin bir bütün hâlinde kapsamlı çalışmaları ile her türlü riskleri yeniden güncelleyip bu risklere karşı önlemlerimizi daha kapsamlı alma noktasında gerekli çalışmalar planlanmaktadır.

2019-2023 dönemini kapsayan stratejik planımızın uygulama döneminin 2023 yıl sonu itibarıyla tamamlanmasıyla 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 9'uncu maddesi gereği, "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" doğrultusunda ve On İkinci Kalkınma Planı'nda (2024-2028) yer alan amaç, politika ve tedbirlerle uyumlu olarak 2024-2028 dönemini kapsayacak olan yeni stratejik plan çalışmaları tamamlanmış, nihai hâle getirilerek kamuoyuna duyurulmuştur.

EKLER

Ek-1: Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı

ÜST YÖNETİCİNİN İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak görev ve yetkilerim çerçevesinde Türk Dil Kurumu Başkanlığı 2024 yılı bütçesinin; kalkınma planına, yıllık programa, stratejik plan ve performans programı ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlandığını ve uygulandığını, amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesi ve ilgili mevzuatla düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını beyan ederim.

Bu çerçevede iç kontrol sisteminin; idarenin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesine, kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesine, her türlü mali karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesine, karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesine, varlıkların kötüye kullanılmasının ve israfının önlenmesine ve kayıplara karşı korunmasına ilişkin yeterli ve makul güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence; üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmelere, yönetim bilgi sistemlerine, iç kontrol sistemi değerlendirme raporlarına, izleme ve değerlendirme raporlarına, harcama yetkilileri ile mali hizmetler birim yöneticisi tarafından sunulan güvence beyanlarına ve denetim raporlarına dayanmaktadır.

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Ankara

31.12.2024

Prof. Dr. Osman MERT

Türk Dil Kurumu Başkanı

Ek-2: Harcama Yetkilisinin İç Kontrol Güvence Beyanı

HARCAMA YETKİLİSİNİN İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Harcama yetkilisi olarak görev ve yetkilerim çerçevesinde;

Harcama birimimizce gerçekleştirilen iş ve işlemlerin idarenin amaç ve hedeflerine, iyi mali yönetim ilkelerine, kontrol düzenlemelerine ve mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirildiğini, birimimize bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların planlanmış amaçlar doğrultusunda etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanıldığını, birimimizde iç kontrol sisteminin yeterli ve makul güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence; harcama yetkilisi olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, yönetim ve bilgi sistemleri, iç kontrol sistemi değerlendirme raporları, izleme ve değerlendirme raporları ile denetim raporlarına dayanmaktadır.

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Ankara

31.12.2024

Özge BAŞIBÜYÜK

Harcama Yetkilisi

EKLER

Ek-1: Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dâhilinde;

İç kontrol sisteminin Türk Dil Kurumu Başkanlığında oluşturulması, uygulanması ve geliştirilmesi çalışmalarında gerekli koordinasyonun sağlandığını, eğitim ve rehberlik hizmeti verildiğini, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ve diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, uygulama sonuçlarının izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

Mali kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağladığımı ve danışmanlık faaliyetinde bulunduğumu bildiririm.

Bu raporun "III/A- Mali Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

Ankara

31.12.2024

Murat GÜLBUDAK

Strateji Geliştirme Müdürü

Kamu İdaresi Kodu 47		Yıl:2024			
Kamu İdaresi Adı		TÜRK DİL KURUMU			
AKTİF HESAPLAR		2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI	PASİF HESAPLAR
1	DÖNEM VARLIKLAR	1.237.710.103,89	1.844.994.047,23	1.706.997.216,14	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR
10	HAZİR DEĞERLER	0,00	50,00	3.680.240,00	32 FAALİYET BORÇLARI
102	BANKA HESABI	0,00	50,00	0,00	320 BUTÇE EMANETLERİ HESABI
104	PROJE ÖZEL HESABI	0,00	0,00	3.680.240,00	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR
13	KURUM ALACAKLARI	1.226.219.809,66	1.821.183.302,63	1.674.990.750,11	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR
135	TEK HAZİNE KURUMLAR HESABINDAN ALACAKLAR HESABI	1.226.219.809,66	1.821.183.302,63	1.674.990.750,11	333 EMANETLER HESABI
14	DİĞER ALACAKLAR	1.023.938,87	1.020.942,49	1.070.253,02	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	1.023.938,87	1.020.942,49	1.070.253,02	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI
15	STOKLAR	9.839.464,01	21.522.336,15	24.933.662,86	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	9.839.464,01	21.522.336,15	24.933.662,86	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN İŞLEMLER HESABI
16	ÖN ÖDEMELER	626.891,35	1.267.415,96	2.322.310,15	37 BORÇ VE DİĞER KARŞILIKLARI HESABI
162	BUTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	626.891,35	1.267.415,96	2.322.310,15	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI
2	DURAN VARLIKLAR	1.159.165.475,37	3.634.924.580,41	5.876.620.318,57	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI
22	FAALİYET ALACAKLARI	25.647,80	25.647,80	1.419.207,80	43 DİĞER BORÇLAR
226	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	25.647,80	25.647,80	1.419.207,80	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI
24	MALİ DURAN VARLIKLAR	191.502.117,65	1.572.594.492,64	2.184.397.151,58	47 BORÇ VE DİĞER KARŞILIKLARI HESABI
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	191.502.117,65	1.572.594.492,64	2.184.397.151,58	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI
25	MADDİ DURAN VARLIKLAR	967.637.709,92	2.062.304.439,97	3.690.636.849,30	5 ÖZ KAYNAKLAR
252	BİNALAR HESABI	11.299.217,91	11.299.217,91	11.920.518,04	50 NET DİĞER
253	TESİS, MAKİNE VE ÇHAZLAR HESABI	348.137,26	476.273,26	3.234.103,93	500 NET DİĞER HESABI
254	TAŞITLAR HESABI	1.105.823,68	9.278.661,51	13.079.258,61	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI
255	DEMİRBAŞLAR HESABI	9.744.612,25	12.262.459,92	147.597.643,67	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI
257	BİRİKİMİ AMORTİSMANLAR VE DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)	-21.446.334,00	-29.398.132,90	-116.565.668,55	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI HESABI
258	YAPILIMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	943.403.850,71	2.057.764.660,15	3.631.370.993,60	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI
259	YATIRIM AVANSLARI HESABI	23.182.402,11	621.300,12	0,00	
26	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00	0,00	0,00	
260	HAKLAR HESABI	9.079.634,84	13.192.545,73	27.223.419,49	
268	BİRİKİMİ AMORTİSMANLAR VE DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)	-9.079.634,84	-13.192.545,73	-27.223.419,49	
28	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLAR	0,00	0,00	167.109,89	
280	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER HESABI	0,00	0,00	167.109,89	

B İ L A N Ç O .					
Kamu İdaresi Kodu	47	Yıl:2024			
Kamu İdaresi Adı	TÜRK DİL KURUMU				
AKTİF TOPLAMI	2.396.875.579,26	5.479.918.627,64	7.583.617.534,71	PASİF TOPLAMI	2.396.875.579,26
					5.479.918.627,64
					7.583.617.534,71

Bilanço Dipnotları :	2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI
910 ALINAN TERMINAT MEKTUPLARI HESABI	1.238.194,71	8.959.670,11	14.957.540,11
911 ALINAN TERMINAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	1.238.194,71	8.959.670,11	14.957.540,11
920 GİDER TAHHÜTLERİ HESABI	0,00	2.290.797.582,33	2.938.460.955,38
921 GİDER TAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	0,00	2.290.797.582,33	2.938.460.955,38
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI	119.593,37	44.141,45	413.619,50
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI	119.593,37	44.141,45	413.619,50
960 PROJE MALİYETLERİ HESABI	5.161.292,07	0,00	0,00
965 PROJE YATIRIMLARI KARŞILIĞI HESABI	5.161.292,07	0,00	0,00

Kamu İdaresi Kodu 47										FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU										Mali Yılı:2024																
Kamu İdaresi Adı										TÜRK DİL KURUMU																										
Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ			2022 YILI			2023 YILI			2024 YILI			Yardımcı Hesap				GELİRİN TÜRÜ			2022 YILI			2023 YILI			2024 YILI							
Hesap Kodu	Kod1	Kod2	Kod3	Kod4						Kod1	Kod2	Kod3	Kod4						Kod1	Kod2	Kod3	Kod4						Kod1	Kod2	Kod3	Kod4					
630	00	00	00	00	GİDERLER HESABI					67.052.317,91	136.420.936,87	297.664.418,83						600	00	00	00	GELİRLER HESABI					181.885.783,46	2.604.553.806,67	1.579.369.183,08							
630	01	00	00	00	Personel Giderleri					17.801.453,49	37.480.052,63	70.992.269,25						600	03	00	00	Teşebbüs ve Mülkiyet Giderleri					181.471.775,00	1.222.515.486,51	961.798.413,52							
630	01	01	00	00	Memurlar					11.465.931,74	23.259.558,27	49.530.555,63						600	03	01	00	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri					3.812.017,80	4.751.209,53	7.484.716,93							
630	01	01	10	00	Temel Maaşlar					6.109.110,52	10.905.793,29	19.629.216,23						600	03	01	01	Mal Satış Gelirleri					3.811.999,80	4.749.026,78	7.483.520,93							
630	01	01	10	01	Temel Maaşlar					4.194.614,59	7.120.273,18	12.759.970,39						600	03	01	01	Kitap, Yayın vb. Satış Gelirleri					3.810.349,80	4.714.990,48	7.479.864,53							
630	01	01	10	02	Taban Aylığı					1.914.495,93	3.785.520,11	6.669.245,84						600	03	01	01	Diğer Mal Satış Gelirleri					1.250,00	34.036,30	3.656,40							
630	01	01	20	00	Zamılar ve Tazminatlar					4.097.778,18	10.600.250,88	24.791.510,34						600	03	01	02	Hizmet Gelirleri					418,00	2.182,75	1.196,00							
630	01	01	20	01	Zamılar ve Tazminatlar					4.097.778,18	10.600.250,88	24.791.510,34						600	03	01	02	Diğer Hizmet Gelirleri					418,00	2.182,75	1.196,00							
630	01	01	30	00	Ödenekler					85.321,59	184.736,10	249.410,16						600	03	03	00	KİT ve Kamu Bankaları Giderleri					177.659,75,20	1.217.764.276,98	954.313.696,59							
630	01	01	30	01	Ödenekler					85.321,59	184.736,10	249.410,16						600	03	03	01	İştirak Gelirleri					177.659,75,20	1.217.764.276,98	954.313.696,59							
630	01	01	40	00	Sosyal Haklar					86.391,49	132.420,27	226.535,17						600	03	03	01	İştirak Gelirleri					177.659,75,20	1.217.764.276,98	954.313.696,59							
630	01	01	40	01	Sosyal Haklar					86.391,49	132.420,27	226.535,17						600	04	00	00	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler					41.815,54	65.995,76	3.978.990,87							
630	01	01	50	00	EK Çalışma Karşılıkları					1.087.329,96	1.399.313,04	4.633.883,73						600	04	01	00	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar					0,00	0,00	3.742.010,00							
630	01	01	50	01	EK Çalışma Karşılıkları					1.087.329,96	1.399.313,04	4.633.883,73						600	04	01	01	Carı					0,00	0,00	3.742.010,00							
630	01	01	50	00	Diğer Giderler					0,00	37.044,69	0,00						600	04	01	01	AB den Alınan Bağış ve Yardımlar					0,00	0,00	3.742.010,00							
630	01	01	50	01	Diğer Giderler					0,00	37.044,69	0,00						600	04	04	00	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar					41.815,54	65.995,76	236.980,87							
630	01	02	00	00	Sözleşmeli Personel					1.163.345,74	527.867,42	0,00						600	04	04	01	Carı					9.489,01	65.995,76	61.339,55							
630	01	02	10	00	Ücretler					847.016,24	384.717,87	0,00						600	04	04	01	Kurumlardan alınan Bağış ve Yardımlar					9.489,01	65.995,76	23.005,80							
630	01	02	10	01	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Ücretleri					847.016,24	384.717,87	0,00						600	04	04	01	Kişilerden alınan Bağış ve Yardımlar					0,00	0,00	38.333,75							
630	01	02	20	00	Zamılar ve Tazminatlar					305.038,38	135.115,55	0,00						600	04	04	02	Sermaye					32.326,53	0,00	175.641,32							
630	01	02	20	01	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Zam ve Tazminatları					305.038,38	135.115,55	0,00						600	04	04	02	Kurumlardan alınan Bağış ve Yardımlar					29.778,63	0,00	175.641,32							
630	01	02	30	00	Ödenekler					5.946,12	4.594,85	0,00						600	04	04	02	Kişilerden alınan Bağış ve Yardımlar					2.547,90	0,00	0,00							
630	01	02	30	01	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Ödenekleri					5.946,12	4.594,85	0,00						600	05	00	00	Diğer Gelirler					372.192,92	879.949,41	1.770.189,75							
630	01	02	40	00	Sosyal Haklar					5.345,00	3.439,15	0,00						600	05	01	00	Faiz Gelirleri					135.269,70	319.789,89	1.263.099,25							
630	01	02	40	01	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Sosyal Hakları					5.345,00	3.439,15	0,00						600	05	01	09	Diğer Faizler					135.269,70	319.789,89	1.263.099,25							
630	01	03	00	00	İşçiler					5.168.875,79	13.685.785,54	21.446.411,70						600	05	01	09	Kişilerden Alacaklar Faizleri					0,00	94,35	15.108,46							
630	01	03	10	00	Ücretler					3.176.684,38	7.523.920,77	13.107.203,79						600	05	01	09	Mevduat Faizleri					135.269,70	319.695,54	1.247.990,79							
630	01	03	10	03	375 S. HK'nın Geçici 23 üncü Md. Kapsamında Sürekli İşçi Kadrolarına Geçirilen İşçilerin Ücretleri					3.176.684,38	7.523.920,77	13.107.203,79						600	05	03	00	Para Cezaları					25.380,00	60.810,00	42.480,00							
630	01	03	10	03	İdari Para Cezaları					25.380,00	60.810,00	42.480,00						600	05	03	02	İdari Para Cezaları					25.380,00	60.810,00	42.480,00							
630	01	03	10	03	Diğer İdari Para Cezaları					25.380,00	60.810,00	42.480,00						600	05	03	02	Diğer İdari Para Cezaları					25.380,00	60.810,00	42.480,00							

24/02/2025 09:58:07

** Rapor 24/02/2025 08:31:33 tarihli bilgileri içermektedir

Sayfa 1 / 8

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Mali Yılı:2024

Kamu İdaresi Kodu 47
Kamu İdaresi Adı TÜRK DİL KURUMU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GELİRİN TÜRÜ	2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI
	Kod1	Kod2	Kod3	Kod4				
600	05	09	00	00	Diğer Çeşitli Gelirler	211.943,22	499.349,52	464.610,50
600	05	09	01	00	Diğer Çeşitli Gelirler	211.943,22	499.349,52	464.610,50
600	05	09	01	06	Kişilerden Alacaklar	135.701,52	368.699,89	435.692,05
600	05	09	01	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	75.841,70	130.649,63	28.918,45
600	11	00	00	00	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00	1.381.092.374,99	611.821.588,94
600	11	99	00	00	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00	1.381.092.374,99	611.821.588,94
GELİRLER TOPLAMI (B)						181.885.783,46	2.604.553.806,67	1.579.369.183,08

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI
Kod1	Kod2	Kod3	Kod4					
630	01	03	20	00	İhbar ve Kalem Tazminatları	399.993,28	0,00	0,00
630	01	03	20	03	375 S. KHK'nın Geçici 23 üncü Md. Kapsamında Süreklili İşçi Kadrolarına Geçirilen İşçilerin İhbar ve Kalem Tazminatları	399.993,28	0,00	0,00
630	01	03	30	00	Sosyal Haklar	727.369,29	3.810.097,81	3.811.503,45
630	01	03	30	03	375 S. KHK'nın Geçici 23 üncü Md. Kapsamında Süreklili İşçi Kadrolarına Geçirilen İşçilerin Sosyal Hakları	727.369,29	3.810.097,81	3.811.503,45
630	01	03	40	00	Fazla Mesailer	24.248,17	227.118,41	271.989,48
630	01	03	40	03	375 S. KHK'nın Geçici 23 üncü Md. Kapsamında Süreklili İşçi Kadrolarına Geçirilen İşçilerin Fazla Mesailer	24.248,17	227.118,41	271.989,48
630	01	03	50	00	Ödül ve İkramiyeler	840.580,67	2.124.648,55	4.255.714,98
630	01	03	50	03	375 S. KHK'nın Geçici 23 üncü Md. Kapsamında Süreklili İşçi Kadrolarına Geçirilen İşçilerin Ödül ve İkramiyeleri	840.580,67	2.124.648,55	4.255.714,98
630	01	04	00	00	Geçici Süreli Çalışanlar	3.300,22	6.841,40	15.301,92
630	01	04	10	00	Ücretler	3.300,22	6.841,40	15.301,92
630	01	04	10	02	Aday Çıkart, Çıkart ve Stajyer Çıkartılardan Ücretleri	3.300,22	6.841,40	15.301,92
630	02	00	00	00	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Ödemeleri	2.698.424,62	5.824.459,99	9.551.463,18
630	02	01	00	00	Memurlar	1.478.970,48	2.818.180,78	4.960.110,54
630	02	01	10	00	Sosyal Güvenlik Kurumuna Ödemeleri	1.478.970,48	2.818.180,78	4.960.110,54
630	02	01	10	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	909.732,52	1.725.829,07	3.038.748,71
630	02	01	10	02	Sağlık Primi Ödemeleri	569.237,96	1.092.351,71	1.921.351,83
630	02	02	00	00	Sözleşmeli Personel	174.091,63	83.891,74	0,00
630	02	02	10	00	Sosyal Güvenlik Kurumuna Ödemeleri	174.091,63	83.891,74	0,00
630	02	02	10	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	110.401,09	53.217,14	0,00
630	02	02	10	02	Sağlık Primi Ödemeleri	63.690,54	30.674,60	0,00
630	02	03	00	00	İşçiler	1.045.362,51	2.922.387,47	4.591.352,64
630	02	03	10	00	Sosyal Güvenlik Kurumuna Ödemeleri	952.441,38	2.662.619,70	4.184.579,86
630	02	03	10	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	603.987,22	1.688.490,55	2.659.181,96
630	02	03	10	02	Sağlık Primi Ödemeleri	348.454,16	974.129,15	1.525.397,90
630	02	03	40	00	İşsizlik Sigortası Fonuna	92.921,13	259.767,77	406.772,78
630	02	03	40	01	İşsizlik Sigortası Fonuna	92.921,13	259.767,77	406.772,78

24/02/2025 09:58:08

** Rapor 24/02/2025 08:31:33 tarihli bilgileri içermektedir

Kamu İdaresi Kodu 47TÜRK DİL KURUMU										FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU				Mali Yılı:2024	
Kamu İdaresi AdıYardımcı Hesap										2022 YILI				2023 YILI	
Hesap Kodu	Kod1	Kod2	Kod3	Kod4	GİDERİN TÜRÜ	2022 YILI				2023 YILI				2024 YILI	
630	03	00	00	00	Mali ve Hizmet Alım Giderleri	23.239.324,79				24.451.193,62				45.278.611,15	
630	03	01	00	00	Üretimine Yönelik Mali ve Paketlenmiş Alımlar	121.011,98				237.151,40				0,01	
630	03	01	50	00	Kağıt ve Kağıt Ürünleri Alımları	106.278,30				228.464,00				0,01	
630	03	01	50	01	Kağıt ve Kağıt Ürünleri Alımları	106.278,30				228.464,00				0,01	
630	03	01	70	00	Kauçuk ve Plastik Ürün Alımları	13.700,00				7.000,00				0,00	
630	03	01	70	01	Kauçuk ve Plastik Ürün Alımları	13.700,00				7.000,00				0,00	
630	03	01	80	00	Metal Ürün Alımları	1.033,68				1.687,40				0,00	
630	03	01	80	01	Metal Ürün Alımları	1.033,68				1.687,40				0,00	
630	03	02	00	00	Tüketimine Yönelik Mali ve Paketlenmiş Alımlar	1.649.115,19				2.857.167,55				9.282.216,19	
630	03	02	10	00	Kirasaşe, Yavın, Baskı ve Büro Malzemesi Alımları	99.315,67				371.895,77				206.442,82	
630	03	02	10	01	Kirasaşe Alımları	22.358,97				128.988,64				15.900,00	
630	03	02	10	03	Periyodik Yayın Alımları	43.418,60				155.717,93				50.383,29	
630	03	02	10	05	Baskı ve Çift Giderleri Alımları	33.538,10				87.189,20				140.159,53	
630	03	02	20	00	Su ve Temizlik Malzemesi Alımları	15.000,00				189.933,93				29.715,60	
630	03	02	20	01	Su Alımları	15.000,00				30.000,00				29.715,60	
630	03	02	20	02	Temizlik Malzemesi Alımları	0,00				159.933,93				0,00	
630	03	02	30	00	Enerji Alımları	1.205.589,37				2.033.429,68				8.947.510,42	
630	03	02	30	01	Yakarak Alımları	266.361,48				773.636,94				212.901,65	
630	03	02	30	02	Taşıtlar İçin Yakıt ve Yağ Alımları	219.620,26				279.235,02				240.046,90	
630	03	02	30	03	Elektrik Alımları	719.607,63				980.557,72				7.964.517,73	
630	03	02	30	04	Genel Amaçlı Marayaj ve Yağ Alımları	0,00				0,00				530.044,14	
630	03	02	40	00	Yınecek İçecek ve Yem Alımları	51.040,95				38.859,95				107.347,35	
630	03	02	40	02	İçecek Alımları	51.040,95				38.859,95				107.347,35	
630	03	02	50	00	Giyin ve Kuşam Alımları	18.921,60				200.799,02				0,00	
630	03	02	50	01	Giyecek Alımları	18.921,60				200.799,02				0,00	
630	03	02	60	00	Özel Malzeme Alımları	50.004,80				0,00				0,00	
630	03	02	60	01	Laboratuvar Malzemesi ile Kinyen ve Teminlik Paketlenmiş Alımları	3.889,90				0,00				0,00	
630	03	02	60	90	Diğer Özel Malzeme Alımları	46.114,90				0,00				0,00	

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu 47
Kamu İdaresi Adı TÜRK DİL KURUMU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI
	Kod1	Kod2	Kod3	Kod4				
630	03	02	70	00	Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Mal, Malzeme ve Hizmet Alınları, Yapılan ve Giderler	163.236,96	0,00	0,00
630	03	02	70	11	Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Makine- Teçhizat Alınları	163.236,96	0,00	0,00
630	03	02	90	00	Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alınları	46.005,84	22.249,20	1.200,00
630	03	02	90	90	Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alınları	46.005,84	22.249,20	1.200,00
630	03	03	00	00	Yolluklar	536.390,41	943.525,54	1.123.084,55
630	03	03	10	00	Geçici Görev Yollukları	524.556,76	923.802,05	1.100.460,76
630	03	03	10	01	Yurtiçi Geçici Görev Yollukları	275.112,16	357.175,72	685.334,09
630	03	03	10	03	Yurtdışı Geçici Görev Yollukları	249.444,60	566.626,93	415.126,67
630	03	03	20	00	Süreklili Görev Yollukları	11.833,65	19.722,89	22.623,79
630	03	03	20	01	Yurtiçi Sürekli Görev Yollukları	11.833,65	19.722,89	22.623,79
630	03	04	00	00	Görev Giderleri	139.192,64	280.824,90	180.048,67
630	03	04	20	00	Yasal Giderler	951,96	250.000,00	75.000,00
630	03	04	20	03	Ödüll, İkramiye ve Benzeri Ödemeler	0,00	250.000,00	75.000,00
630	03	04	20	90	Diğer Yasal Giderler	951,96	0,00	0,00
630	03	04	30	00	Ödenecek Vergi, Resim, Harçlar ve Benzeri Giderler	10.754,41	23.132,12	76.149,73
630	03	04	30	01	Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler	6.763,49	15.984,78	64.155,99
630	03	04	30	02	İşletme Runsatı, Ödemeleri ve Benzeri Giderler	1.260,17	1.332,60	6.232,80
630	03	04	30	03	Taahhüt Tescil, Muayene ve Belgelendirme Giderleri	0,00	0,00	4.805,00
630	03	04	30	90	Diğer Vergi, Resim ve Harçlar ve Benzeri Giderler	2.730,75	5.814,74	955,94
630	03	04	70	00	Makeme Harc ve Giderleri	127.486,27	7.692,78	28.898,94
630	03	04	70	01	Makeme Harc ve Giderleri	127.486,27	7.692,78	28.898,94
630	03	05	00	00	Hizmet Alınları	7.722.129,99	7.531.949,71	21.799.738,28
630	03	05	10	00	Genel Hizmet Alınları	5.004.732,02	1.360.320,43	7.879.156,11
630	03	05	10	02	Araştırma ve Geliştirme Hizmeti Alın Giderleri	4.025,00	2.526,49	0,00
630	03	05	10	05	Enformasyon ve Raporlama Hizmeti Alın Giderleri	0,00	0,00	734.400,00
630	03	05	10	07	İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmeti Alın Giderleri	26.215,05	63.822,60	152.955,00
630	03	05	10	17	Toplano ve Organizasyon Hizmeti Alın Giderleri	4.974.491,97	1.293.971,34	6.307.801,11
630	03	05	10	90	Diğer Genel Hizmet Alınları	0,00	0,00	684.000,00

24/02/2025 09:58:08

** Rapor 24/02/2025 08:31:33 tarihli bilgileri içermektedir

Kamu İdaresi Kodu 47TÜRK DİL KURUMU										FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU				Mali Yıl:2024
Kamu İdaresi Adı														
Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI						
	Kod1	Kod2	Kod3	Kod4										
630	03	05	20	00	Haberleşme Giderleri	922.429,24	1.368.327,59	1.800.194,40						
630	03	05	20	01	Posta ve Telgraf Giderleri	628.863,54	1.038.484,30	1.402.623,70						
630	03	05	20	02	Telefon Abonelik ve Kullanım Ücretleri	51.157,81	65.597,40	132.537,01						
630	03	05	20	03	İnternet Erişimi Giderleri	240.407,89	261.245,89	262.033,69						
630	03	05	20	08	Elektronik Sertifika Giderleri	2.000,00	3.000,00	3.000,00						
630	03	05	30	00	Taşıma Giderleri	97.240,00	173.710,00	2.482.239,00						
630	03	05	30	02	Yolcu Taşıma Giderleri	54.074,00	115.075,00	481.359,00						
630	03	05	30	03	Yük Taşıma Giderleri	32.166,00	58.635,00	1.655.280,00						
630	03	05	30	04	Geçiş Ücretleri	11.000,00	0,00	18.000,00						
630	03	05	30	90	Diğer Taşıma Giderleri	0,00	0,00	327.600,00						
630	03	05	40	00	Tarifeyle Bağlı Ödemeler	69.826,59	162.057,23	297.627,53						
630	03	05	40	01	İlan Giderleri	53.778,74	113.387,60	120.024,00						
630	03	05	40	02	Taşıtlam Sigorta Giderleri	15.293,00	41.101,50	35.394,88						
630	03	05	40	03	Komisyon Giderleri	754,85	7.568,13	116.655,27						
630	03	05	40	04	Diğer Sigorta Giderleri	0,00	0,00	25.553,38						
630	03	05	50	00	Kiralar	1.571.085,66	3.529.877,40	4.861.336,00						
630	03	05	50	02	Kara Taahhüt Kiralama Giderleri	250.096,24	309.434,50	2.337.196,00						
630	03	05	50	06	Lojman Kiralama Giderleri	37.712,74	8.561,81	0,00						
630	03	05	50	07	Arsa ve Arazi Kiralama Giderleri	0,00	0,00	121.200,00						
630	03	05	50	12	Personel Servisi Kiralama Giderleri	1.242.448,68	2.911.195,09	1.746.540,00						
630	03	05	50	90	Diğer Kiralama Giderleri	40.828,00	300.686,00	656.400,00						
630	03	05	90	00	Diğer Hizmet Alınan	56.816,48	937.657,06	4.479.185,24						
630	03	05	90	03	Kurslara Katılma ve Eğitim Giderleri	32.230,00	2.028,00	654.360,00						
630	03	05	90	90	Sınıflandırmaya Girmeyen Diğer Hizmet Alınan	24.586,48	935.629,06	3.824.825,24						
630	03	06	00	00	Temsal ve Tanıtma Giderleri	12.759.515,72	11.830.990,21	11.771.229,27						
630	03	06	10	00	Temsal, Tanıtma ve Ağırhane Giderleri	6.973.690,55	7.444.324,70	11.041.855,39						
630	03	06	10	01	Temsal, Tanıtma ve Ağırhane Giderleri	6.973.690,55	7.444.324,70	11.041.855,39						
630	03	06	20	00	Toplantı ve Organizasyon Giderleri	5.785.825,17	4.386.665,51	729.373,88						
630	03	06	20	01	Toplantı ve Organizasyon Giderleri	5.785.825,17	4.386.665,51	729.373,88						
24/02/2025 09:58:08										** Rapor 24/02/2025 08:31:33 tarihli bilgileri içermektedir				Sayfa 5 / 8

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu 47
Kamu İdaresi Adı TÜRK DİL KURUMU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI
	Kod1	Kod2	Kod3	Kod4				
630	03	07	00	00	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	262.774,87	608.386,65	948.254,18
630	03	07	10	00	Menkul Mal Alım Giderleri	69.553,70	293.561,58	4.125,00
630	03	07	10	01	Büro ve İşyeri Mal ve Malzeme Alımları	67.075,70	252.355,98	4.125,00
630	03	07	10	03	Avadanlık ve Yedek Parça Alımları	2.478,00	41.205,60	0,00
630	03	07	20	00	Gayri Maddi Hak Alımları	0,00	0,00	109.754,80
630	03	07	20	01	Bilgisayar Yazılım Alımları ve Yapımları	0,00	0,00	6.600,00
630	03	07	20	90	Diğer Gayri Maddi Hak Alımları	0,00	0,00	103.154,80
630	03	07	30	00	Bakım ve Onarım Giderleri	193.221,17	315.825,07	834.374,38
630	03	07	30	02	Makine Teçhizat Bakım ve Onarım Giderleri	83.989,45	119.483,50	419.034,00
630	03	07	30	03	Taşıt Bakım ve Onarım Giderleri	109.231,72	196.341,57	374.180,38
630	03	07	30	90	Diğer Bakım ve Onarım Giderleri	0,00	0,00	41.160,00
630	03	08	00	00	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	49.193,99	160.197,66	164.040,00
630	03	08	10	00	Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	49.193,99	160.197,66	164.040,00
630	03	08	10	01	Büro Bakım ve Onarım Giderleri	49.193,99	136.197,66	164.040,00
630	03	08	10	90	Diğer Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	0,00	24.000,00	0,00
630	05	00	00	00	Carı Transferler	14.144.390,02	48.173.700,52	49.306.667,33
630	05	01	00	00	Görevlendirme Giderleri	756.493,37	1.082.010,17	4.182.405,77
630	05	01	20	00	Sosyal Güvenlik Kurumlarına	756.493,37	1.082.010,17	4.182.405,77
630	05	01	20	02	5510 Sayılı Kanunun 4/c Maddesi Kapsamındaki Sportallara Vazife Maliyilik Ayırdan ile Bunların Hak ve Borçlarının Sigorta Kurumlarından Karşılığı Ödenecek Ek Karşılıkları	365.200,00	797.200,00	1.785.800,00
630	05	01	20	05	Sosyal Güvenlik Kurumlarına 5434 Sayılı Kanun Kapsamında Emekli İktisadileri Karşılığı Yapılan Ödemeler	0,00	0,00	2.386.605,77
630	05	01	20	90	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Görevlendirme Giderleri Karşılığı Yapılan Diğer Ödemeler	391.293,37	284.810,17	0,00
630	05	03	00	00	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	156.076,65	311.649,85	613.430,00
630	05	03	10	00	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara	156.076,65	311.649,85	613.430,00
630	05	03	10	03	Kamu İşveren Sendikalarına	11.000,00	12.100,00	43.000,00

24/02/2025 09:58:08

** Rapor 24/02/2025 08:31:33 tarihli bilgileri içermektedir

<

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu 47
Kamu İdaresi Adı TÜRK DİL KURUMU

Hesap Kodu	Kod1	Kod2	Kod3	Kod4	GİDERİN TÜRÜ	2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI
630	25	01	00	00	Gen Büt Kap Kamu İd	0,00	129.500,00	0,00
					Bedelsiz Olarak Devr Var			
630	25	01	07	00	Kaynakların Gid	0,00	129.500,00	0,00
630	25	02	00	00	Demirbaşlar	0,00	0,00	612.703,20
					Öz Büt Kap Kamu İd Bedelsiz			
630	25	02	01	00	Öl Dev Var Kaynakları	0,00	0,00	612.703,20
					Bedelsiz Olarak Devredilen			
630	30	00	00	00	Proje kapsamında Yapılan	0,00	861.209,60	828.000,00
					Carli Giderler			
630	30	06	00	00	Proje kapsamında Yapılan	0,00	861.209,60	828.000,00
					Carli Giderler			
630	30	06	07	00	Gayrimenkul Büyük Onarım	0,00	846.000,00	828.000,00
					Giderleri			
630	30	06	07	90	Diğer Gayrimenkul Büyük	0,00	846.000,00	828.000,00
					Onarım Giderleri			
630	30	06	09	00	Diğer Sermaye Giderleri	0,00	15.209,60	0,00
					Yolluk Giderleri			
630	99	00	00	00	Diğer Giderler	44.057,72	0,01	106.080,00
630	99	99	00	00	Yukarıda Tanımlanmayan	44.057,72	0,01	106.080,00
					Diğer Giderler			
GİDERLER TOPLAMI (A)						67.052.317,91	136.420.936,87	297.664.418,83

	2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI		2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI
GİDERLER TOPLAMI (A)	67.052.317,91	136.420.936,87	297.664.418,83	NET GELİR (D= (B-C)	181.885.783,46	2.604.553.806,67	1.579.369.183,08
GELİRLER TOPLAMI (B)	181.885.783,46	2.604.553.806,67	1.579.369.183,08	ENFLASYON DÜZELTMESİ (E)	0,00	0,00	810.864.933,00
İNDİRİM İADE İSKONTO TOPLAMI (C)	0,00	0,00	0,00	FAALİYET SONUCU [(D+E) - A](+/-)	114.833.465,55	2.468.132.869,80	2.092.569.697,73

31.12.2024 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSU							EK-6	
Kamu İdaresi Kodu	Kamu İdaresi Adı	47	Yıl: 2024					
		TÜRK DİL KURUMU						
		2023			2024			
		ÖNCEKİ DÖNEM BAŞI BAKİYESİ	ÖNCEKİ DÖNEM İÇİ HAREKETLER	ÖNCEKİ DÖNEM SONU BAKİYESİ	DÖNEM BAŞI BAKİYESİ	DÖNEM İÇİ HAREKETLER	DÖNEM SONU BAKİYESİ	
NET DEĞER		1.642.057.122,23	324.511.269,27	1.966.568.391,50	1.966.568.391,50	219.885.366,48	2.186.453.757,98	
A- Denge Kayıtları		13.999.248,13	0,00	13.999.248,13	13.999.248,13	0,00	13.999.248,13	
B- Varlık Envanteri		373.244,94	0,00	373.244,94	373.244,94	88.400,00	461.644,94	
C- Yükümlülük Envanteri		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Ç- Değer Hareketleri Sonuç Hesabından Aktarılanlar		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
D- Enflasyon Düzeltme Farkları								
E- Diğer		1.627.684.629,16	324.511.269,27	1.952.195.898,43	1.952.195.898,43	219.796.966,48	2.171.992.864,91	
DEĞER HAREKETLERİ								
YEDEKLER								
GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI		724.983.669,47	308.198.590,24	1.033.182.259,71	3.501.315.129,51	-219.796.966,47	3.281.518.163,04	
GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI								
DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI		0,00	2.468.132.869,80	2.468.132.869,80	0,00	2.092.569.697,73	2.092.569.697,73	
Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler								

BÜTÇELENER VE GERÇEKLEŞEN TUTARLARIN KARŞILAŞTIRMA TABLOSU

EK-7

Kamu İdaresi Kodu 47		Yılı: 2024	
Kamu İdaresi Adı			
TÜRK DİL KURUMU			
	Bütçelenen Tutarlar		Gerçekleşen Tutar
	Bütçe Ödenegi / Gelir Tahmini	Nihai Ödenek	
TAHSİLATLAR			
Vergi Gelirleri	0,00	0,00	0,00
Sosyal Güvenlik Gelirleri	0,00	0,00	0,00
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	456.968.000,00	0,00	961.843.006,16
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	0,00	0,00	0,00
Diğer Gelirler	204.000,00	0,00	1.636.060,14
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	0,00
Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00
Red ve İadeler (-)	0,00	0,00	0,00
Toplam Tahsilatlar	457.172.000,00	0,00	963.479.066,30
ÖDEMELER			
Personel Giderleri	65.185.000,00	77.843.410,00	70.992.269,25
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	8.929.000,00	9.840.844,00	9.551.463,18
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	27.809.000,00	74.338.701,00	69.236.536,14
Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00
Cari Transferler	18.123.000,00	49.436.405,77	49.306.667,33
Sermaye Giderleri	15.300.000,00	1.293.056.911,00	911.215.806,31
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00
Borç Verme	0,00	0,00	0,00
Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0,00
Toplam Ödemeler	135.346.000,00	1.504.516.271,77	1.110.302.742,21
NET TAHSİLATLAR/ÖDEMELER			0,87

24/02/2025 09:58:57

G.Y.M.Y. Örnek:24

** Rapor 24/02/2025 08:33:24 tarihli bilgileri içermektedir

Sayfa 1 / 1

EK-8

Kamu İdaresi Kodu 47				Yıl:2024 Ay:12			
Kamu İdaresi Adı				TÜRK DİL KURUMU			
Hesap Kodu	Ekonomik		BÜTÇE GİDERİNİN TÜRÜ	2024 YILI		BÜTÇE GELİRİNİN TÜRÜ	2024 YILI
	Kod1	Kod2					
830	00	00	BÜTÇE GİDERLERİ HESABI		1.110.302.742,21	BÜTÇE GELİRLERİ HESABI	963.479.066,30
830	01	00	PERSONEL GİDERLERİ		70.992.269,25	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	961.843.006,16
830	01	01	MEMURLAR		49.530.555,63	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	7.529.309,57
830	01	03	İŞÇİLER		21.446.411,70	KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	954.313.696,59
830	01	04	GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR		15.301,92	Diğer Gelirler	1.636.060,14
830	02	00	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ		9.551.463,18	Faiz Gelirleri	1.200.699,71
830	02	01	MEMURLAR		4.960.110,54	Para Cezaları	42.480,00
830	02	03	İŞÇİLER		4.591.352,64	Diğer Çeşitli Gelirler	392.880,43
830	03	00	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ		69.236.536,14	BÜTÇE GELİRİ TOPLAMI (B)	
830	03	02	TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI		26.868.108,36		
830	03	03	YOLLUKLAR		1.123.084,55		
830	03	04	GÖREV GİDERLERİ		117.649,13		
830	03	05	HİZMET ALIMLARI		21.890.192,90		
830	03	06	TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ		11.771.229,27		
830	03	07	MENKUL MAL, GAYRİMENKUL HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ		7.342.231,93		
830	03	08	GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ		164.040,00		
830	05	00	CARİ TRANSFERLER		49.306.667,33		
830	05	01	GÖREVLİNDİRME GİDERLERİ		4.182.405,77		
830	05	03	KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER		613.430,00		
830	05	04	HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER		44.510.831,56		
830	06	00	SERMAYE GİDERLERİ		911.215.806,31		
830	06	01	MAMUL MAL ALIMLARI		122.316.112,68		
830	06	02	MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ		68.084,70		
830	06	03	GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI		8.138.380,21		
830	06	05	GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ		779.243.928,60		
830	06	07	GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ		1.449.300,12		
				BÜTÇE GİDERİ TOPLAMI (A)			
						1.110.302.742,21	

BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu 47
Kamu İdaresi Adı TÜRK DİL KURUMU

Yıl:2024
Ay:12

	2024 YILI		2024 YILI
BÜTÇE GİDERİ TOPLAMI (A)	1.110.302.742,21	NET BÜTÇE GELİRİ (D=B-C)	963.479.066,30
BÜTÇE GELİRİ TOPLAMI (B)	963.479.066,30		
BÜTÇE GELİRLERİNDEN RET ve İADELER TOPLAMI (C)	0,00	BÜTÇE GELİR-GİDER FARKI (D-A)	-146.823.675,91

24/02/2025 09:56:22

** Rapor 24/02/2025 08:46:21 tarihli bilgileri içermektedir

Sayfa 2 / 2